

ΑΙΤΗΣΙΣ
ΚΑΙ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ΠΡΟΣ
ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ
ΤΗΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

τῶν ἐπὶ αἵρέσει μὲν μηνυθέντων, ἐπὶ συστάσει δὲ
ἀπηγορευμένου Συλλόγου, συνωμοσία,
φατρία καὶ τυρεία συγκληρικοῦς
καταδικασθέντων

ΔΕΚΑ ΜΟΝΑΧΩΝ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

ΤΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

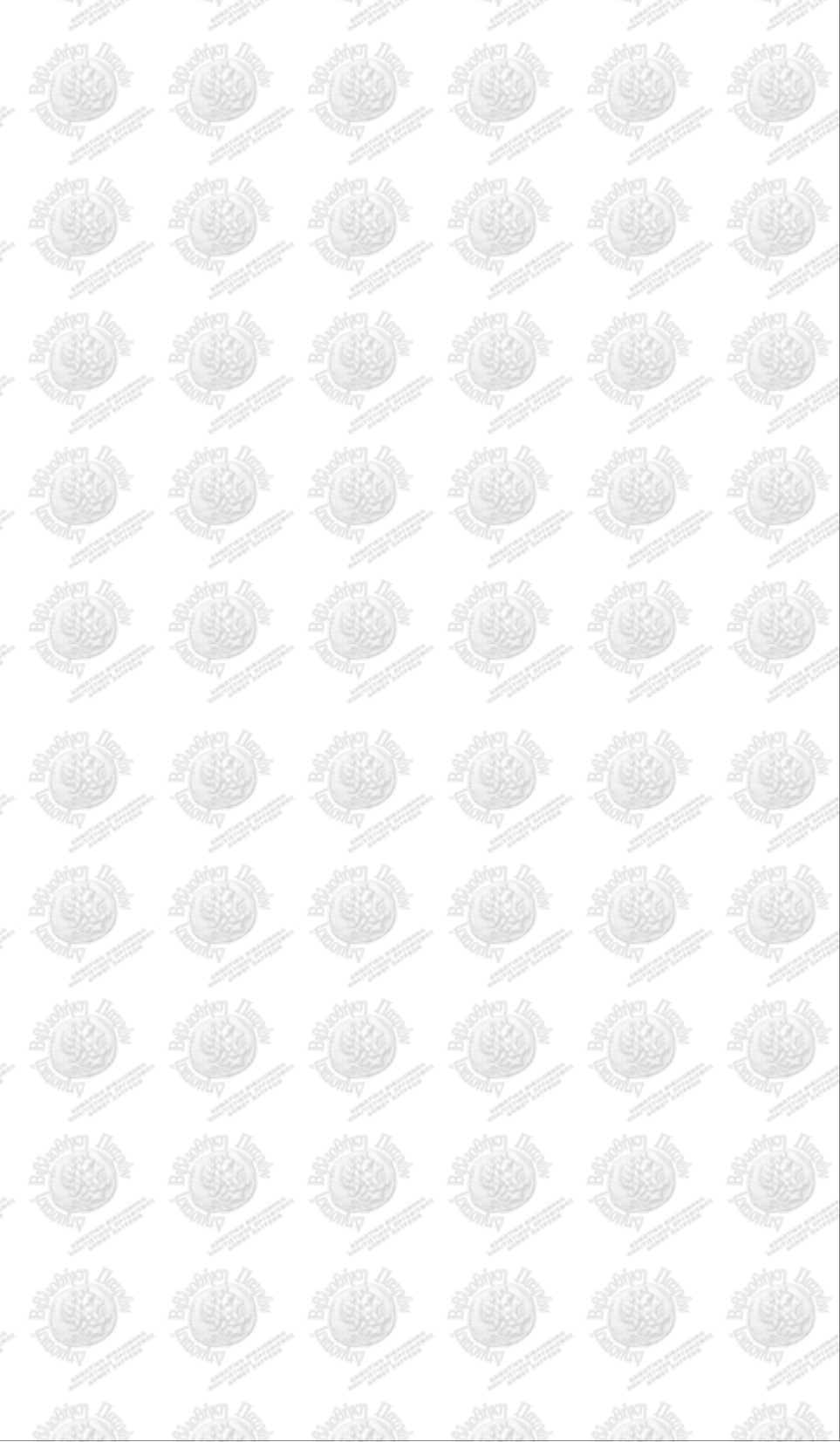
ΠΕΡΙ

ΑΝΑΨΗΛΑΦΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ

ΚΑΤ' ΑΥΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΙΤΗΣΙΣ
ΚΑΙ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ΠΡΟΣ
ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

τῶν ἐπὶ αἵρέσει μὲν μνηθέντων, ἐπὶ συστάσει δὲ
ἀπηγορευμένου Συλλόγου, συνωμοσίχ,
φατρία καὶ τυρεία συγκληρικοῦς
καταδικασθέντων

ΔΕΚΑ ΜΟΝΑΧΩΝ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

ΤΟΥ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ
ΑΝΑΨΗΛΑΦΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ
ΚΑΤ' ΑΥΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Διορτα
Κ. Κωστέλιου

23 ΝΟΕ. 1902

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1902

201
—
No
—
28.091

ΑΙΤΗΣΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΤΩΝ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΩΝ

Νήφωνος Ἀνδρικοπούλου, Ἀγαθοδώρου Μαρκοπούλου, Νήφωνος Δημοπούλου, Θεοδώρητου Σακελλαροπούλου καὶ Ζαχαρία Παππαϊωάννου

ΤΩΝ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΩΝ

Ἀθανασίου Νικολοπούλου καὶ Ἡσαΐα Πασχοπούλου

ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΟΝΑΧΩΝ

Σωφρονίου Ἀλεξοπούλου, Καλλινίκου Παπαϊωάννου καὶ Νικοδήμου Μαρκοπούλου ἢ Καρκαλιῆ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ κατὰ τὴν ἐνιαυσίαν συνοδικὴν περίοδον 1900—1901 ἱερά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Σύνοδος (*) δι' ἀποφάσεως αὐτῆς, ὑπ' ἀριθ. πρωτοκόλλου 1946 καὶ 1947, κριθείσης μὲν ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Μαρτίου 1901, ἀποφασισθείσης δὲ τὴν 13 Ἀπριλίου καὶ συνταχθείσης καὶ ὑπογραφείσης τὴν 8ην Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, κατεδίκασε τοὺς ἄνω αἰτούοντας, ἐπὶ αἰρέσει μὲν μνηυθέντας, ἐπὶ ἰδρύσει δὲ ἀπηγορευμένου καὶ ἀνατρεπτικοῦ τῆς μοναστικῆς καὶ νομίμου τάξεως συλλόγου, ἐπὶ συνωμοσίᾳ, φατρία καὶ τυρεία συγκληρικοῖς κηρυχθέντας, κατὰ πλειονοψηφίαν, ἐνόχους εἰς τὰς ἀκολούθους ποινάς.

1) τοὺς ἱερομονάχους Νήφωνα Ἀνδρικόπουλον, Ἀγαθόδωρον Μαρκοπούλου, Νήφωνα Δημόπουλον, Θεοδώρητον Σακελλαρόπουλον καὶ τὸν ἱεροδιάκονον Ἀθανάσιον Νικολόπουλον εἰς δεκαετῆ ἀργίαν ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας.

2) τὸν ἱερομόναχον Ζαχαρίαν Παππαϊωάννου καὶ τὸν ἱεροδιάκονον Ἡσαΐαν Πασχοπούλου εἰς διετῆ ἀργίαν, πάντας δὲ εἰς ἰσό-

(*) Συνεκρετεῖτο ὑπὸ τοῦ πρῶην Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κυρίου Προκαπίου, πρέδρου, τοῦ Μητροπολίτου Δημητριάδος κυρίου Γρηγορίου, τοῦ ἀρχιεπισκόπου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κυρίου Θεοκλήτου, τοῦ ἐπισκόπου Ααρῖσσης κυρίου Ἀμβροσίου καὶ τοῦ ἐπισκόπου Θήρας κυρίου Νικοδήμου.

χρονον τῆ ἐπιβληθείσῃ ἀργίᾳ περιορισμὸν ἐν ἰδίᾳ ἐκάστῳ Μονῇ τοῦ Κράτους, ἐκτὸς τῆς Πελοποννήσου, καὶ

3) τοὺς μοναχοὺς Καλλίνικον Γιαννόπουλον, Σωφρόνιον Ἀλεξόπουλον καὶ Νικόδημον Μαρκόπουλον ἢ Καρκαλῆν εἰς πενταετῆ σωματικὸν περιορισμὸν ἐν ἄλλαις τοῦ Κράτους Μοναῖς.

Τῆς ἀποφάσεως ταύτης, δι' ἧς οὕτω βαρύνταται ἐπεβλήθησαν ποιναί, ζητοῦμεν τὴν ἀναψηλάφησιν.

Ἡ ἀναλυτικὴ καὶ ἀπροσωπώληπτος τῆς ὑποθέσεως ἔρευνα, τῶν νόμων καὶ κανόνων ἢ μελέτη, πασιδὴλον ἀποδεικνύει τὴν πλήρη ἀθωότητά ἡμῶν καὶ εὐθυτάτην χαράσσει τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τὴν ὁδὸν ἣν ἐν πνεύματι χριστιανικῷ, κανονικῷ καὶ δικαίῳ, ὀφείλει νὰ τραπῆ.

Ἐπιλαμβανόμενοι δὲ ἐν τοῖς ἐφεξῆς τῆς κατ' αὐτὰ ἀποκλειστικῶς τὰ πορίσματα τῆς ἀνακρίσεως ἀναπτύξεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ τῆς πρὸς ταῦτα σχέσεως τῶν νόμων καὶ κανόνων, ἐπικαλούμεθα εὐλαβῶς τὴν προσοχὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ζητοῦμεν μετὰ πάσης αὐστηρότητος, ἀλλὰ καὶ μετ' ἴσης εὐθυδικίας νὰ κριθῶμεν.

Κατὰ Σβρίον τοῦ 1896 ἡ ἐπισκοπικὴ ἐπιτροπὴ Καλαβρύτων καὶ Λίγειαιείας ἐπελήφθη ἀνακρίσεων πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ὑποστατοῦ τῆς προφορικῶς γενομένης αὐτῇ ὑπὸ τινων μοναχῶν καταγγελίας, ὅτι ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου συνέστη «κακὸς» σύλλογος. Τὰ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου σκοπούμενα, μὴ διατυπωθέντα παρ' οὐδενὸς ἐγγράφως, αὐτὸς οὗτος ὁ καταγγεῖλας καὶ πρῶτος ἐξετασθεὶς μάρτυς Γεννάδιος Κωνσταντινίδης ἐκτίθησιν ἐν τῇ καταθέσει του καὶ ἀπαριθμεῖ ὀνομαστὶ τοὺς ἐνόχους, οἵτινες «προκαλοῦν ταραχὰς καὶ σκάνδαλα ἐν τῇ Μονῇ καὶ πᾶσα πρᾶξις ἐστὼ καὶ παρ' ἄλλων γενομένη, παραίτιοι καὶ συνεργοὶ καὶ ὀδηγοὶ εἶναι αὐτοὶ καὶ καλὸν θεωρῶ οἱ μὲν μοναχοὶ νὰ τιμωρηθῶσιν, οἱ δὲ δόκιμοι ν' ἀποπεμφθῶσι τῆς Μονῆς, ἄλλως τε ἐπόμενον εἶναι νὰ συμβοῦν εἰς τὴν Μονὴν μὲς πολλὰ ἐγκλήματα, ὠθούμενοι ἰδίως ὑπὸ τοῦ καὶ ἀρχηγοῦ των Ἀγαθοδώρου Μαρκοπούλου».

Ἰνα δικηφωτίσῃ τοιαύτην κατηγορίαν ἡ ἐπισκοπικὴ ἐπιτροπὴ, ἠρκέσθη ἐκ τῶν ὀγδοήκοντα καὶ πλέον τῆς Μονῆς ἀδελφῶν, νὰ ἐξετάσῃ δέκα καὶ τέσσαρας μόνον μάρτυρας. Κατὰ τούτους τοῦ

συλλόγου μετείχον οἱ Ἀγαθόδωρος Μαρκόπουλος, Ἄθ. Νικολόπουλος, Ζαχ. Παπαϊωάννου, Αὐξέντιος Χαραλαμπίδης, Παρθένιος Ῥοδόπουλος, Ἡλίας Πασχόπουλος, Νικόλαος Γεωργίου, Γεώργιος Θεοδωρόπουλος καὶ Βασίλειος Παπαϊωάννου. Εἷς καὶ μόνος μάρτυς ἀνέφερε καὶ τὸν Νήφωνα Δημόπουλον καὶ ἕτερος τὸν Ἀγαθαγγελοῦ Ἀσημακόπουλον καὶ Κωνσταντῖνον Μάνον. Ἄλλ' οὐδεὶς κατέθεσέ τι οὐδὲ πύρρωθεν περὶ τοῦ Νήφονος Ἀνδρικοπούλου, Θεοδωρήτου Σακελλαροπούλου, Καλλινίκου Γιαννοπούλου ἢ Νεοκλέους, Σωφρονίου Ἀλεξοπούλου καὶ Νικοδήμου Μαρκοπούλου ἢ Καρκαλιῆ, ἧτοι αὐτῶν τούτων τῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον μετὰ τῶν Ἀγαθόδωρου Μαρκοπούλου, Ἀθανασίου Νικολοπούλου, Ἡσαΐα Πασχοπούλου καὶ Ζαχαρίας Παπαϊωάννου ἀπευθυνόντων τὴν παροῦσαν.

Ἄλλὰ πρὸς ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῆς ὑπὸ τῆς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπῆς ἀποδοθείσης εἰς τὴν καταγγελίαν σπουδαιότητος, ἀρκεῖ τὸ γεγονός ὅτι, ἐν τῇ Μονῇ αὐτοπροσώπως μεταβῆσα καὶ ἐν αὐτῇ ἐπὶ ἡμέρας διατρίψασα, δεκατέσσαρας μόνον, ὡς ἐρρήθη, ἐξήτασε μάρτυρας κατηγορίας, παρέλειψε δὲ νὰ ἐξετάσῃ καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς ὑπὸ τῶν κατηγορουμένων προταθέντας δώδεκα καὶ πλέον μάρτυρας ὑπερασπίσεως, ἀλλ' ἰδίως ὅτι, ἐκ δέκα καὶ πέντε κατηγορηθέντων τότε, τρεῖς μόνον ἐκάλεσεν εἰς ἀπολογία, τὸν Ζαχαρίαν Παπαϊωάννου καὶ τοὺς Παρθένιον Ῥοδόπουλον καὶ Αὐξέντιον Χαραλαμπίδην, τοὺς μὴ περιπλάκέντας εἰς τὴν τελευταίαν καθ' ἡμῶν ἐπὶ αἰρέσει κατηγορίαν. Οἱ ἄλλοι κατηγορούμενοι πάντες καὶ οὐχὶ μόνον τρεῖς, ὡς ἡ καθ' ἡμῶν ἀπόφασις ἐσφαλμένως ἀναγράφει, ἀπέστειλαν μεθ' ἡμέρας ἑγγράφον ἀπολογία εἰς τὴν ἐπισκοπικὴν ἐπιτροπὴν καὶ εὐθὺς ὡς ἔμαθον ὅτι κατηγοροῦνται.

Καὶ αὐτὴ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δι' ἐγγράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. 1551, διατάξασα κατὰ τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1896 τὴν ἐπισκοπικὴν ἐπιτροπὴν νὰ τῇ πέμψῃ τὰς ἀνακρίσεις «κατὰ τινῶν μοναχῶν καὶ δοκίμων, ἀτάκτως διαγόντων» διὰ νεωτέρου δὲ ἐγγράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. 1596 ἐπαναλαβοῦσα τὴν διαταγὴν, ἵνα τῇ ἀποσταλῶσιν «καὶ κατὰ τῶν δοκίμων — καὶ οὐχὶ μοναχῶν — τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου ἐνεργηθεῖσαι ἀνακρίσεις» κατέδειξε καὶ αὐτὴ πῶς ἔκρινε περὶ τῆς ὑποθέσεως καὶ ἀπέδωκε τὸν προσήκοντα χαρακτηρισμὸν εἰς τὴν κατηγορίαν.

Δὲν ἦτο ὅμως καὶ δυνατὸν, παρ' ὕλης τὰς περὶ τοῦ ἐναντίου

προσπαθείας, τὰ πορίσματα τῆς ἀνακρίσεως νὰ ὀδηγήσωσιν εἰς διαφοροὺς σκέψεις. Δι' ἀορίστων φράσεων, φανταστικῶν εἰκόνων καὶ ὑποθέσεων κατετίθετο ὅτι ἐν τῷ Συλλόγῳ συνωμολογεῖτο ἀλληλοβοήθεια πρὸς ἐπιθέσεις δῆθεν, ἐνῶ παρίσταντο οἱ ἄλλοι ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς μάρτυρες ὑπερασπίσεως καὶ ὅτι οἱ τοῦ Συλλόγου δὲν μετέβαινον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ νύκτωρ συνήρχοντο εἰς ἀπόκρυφον μέρος, ἔγθα οἱ νεαροὶ δόκιμοι, ὑποτακτικοὶ τῶν διαφορῶν πατέρων, παρεπίθοντο ν' ἀπειθῶσιν εἰς τοὺς γέροντάς των. Ταῦτα πάντα ἡμεῖς αὐτοί, ἐπιμελῶς συλλέξαντες ἐκ πασῶν τῶν καταθέσεων, ἀναγράφομεν, διότι ἡ ἐπισκοπικὴ ἐπιτροπὴ οὐδὲν διετύπωσεν ὠρισμένον θέμα κατηγορίας.

'Ἀλλὰ παραπλήσιαί αἰτιάσεις, σοβαραί, πράγματι, ἐὰν ἠλήθευον καὶ δὴ δι' ἀ μοναχοὺς, μέλη μίᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀδελφότητος καὶ ὣν ὁ βίος πρέπει νὰ ἐδράζεται ἐπὶ τῆς ἀγάπης καὶ νὰ ἦναι τῆς ἀρετῆς τὸ ὑπόδειγμα καὶ τῆς χριστιανικῆς τελειότητος ὁ τύπος, κατηγορίαί τοσοῦτον πολυσχιδεῖς, ἔδει νὰ κυρῶνται διὰ τῆς ἀμέσου ἀναφορᾶς τῶν γεγονότων, τῶν ἀποδεικνυόντων τὴν ἀκρίθειαν αὐτῶν. 'Ἄλλ' οὐδέν, οὔτε ἐν κἂν ἐμνημονεύθη γεγονός, δηλωτικὸν τῆς ἀληθείας ἰσχυρισμῶν, οὓς πάντας κατέρριψε τοῦ ἡγουμένου Νικηφόρου Ἀντωνίου ἡ κατάθεσις : «ὡς ἐκ τῆς θέσεώς μου, καταθέτει ὁ γηραιὸς μοναχὸς ἐπὶ λέξει, ἐξήτασα πολλοὺς πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ συλλόγου, ἀλλὰ πάντες μοῦ ἠρνήθησαν. Τοιοῦτος σύλλογος δὲν ὑπάρχει· κατὰ συνέπειαν δὲν ἐνήργησα τίποτε, οὔτε ἀνέφερα εἰς τὴν προϊσταμένην ἀρχήν».

Καὶ σημειωτέον ὅτι οἱ κυριώτεροι κατήγοροι ἡμῶν, τοῦ Συλλόγου τὴν σύστασιν τάσσουσι κατὰ τὸ 1884. 'Ἐπὶ μίαν ὄλην δωδεκαετίαν, ἂν τόσῃ ἐν τῷ Συλλόγῳ ἐμελετῶντο καὶ ἑτερατουργοῦντο, ἀδύνατον ἦτο νὰ μὴ ἐλάμβανον γινῶσιν αὐτῶν οὐχὶ μόνον τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ μοναχοί. Κἂν ἔτι δὲν ἐπεχειροῦντο δημοσίως αἱ ἐπιθέσεις, ἀλλὰ κατὰ μυστηριώδη τινὰ τρόπον λάθρα ἀπεφασίζοντο καὶ ἐξετελοῦντο τὰ κατὰ τῶν τρίτων ἀδικήματα, ἤρκει μία δωδεκαετία, ἐντὸς τοῦ στενοτάτου τῆς Μονῆς χώρου, τὰ πάντα ν' ἀποκαλύψῃ, ἀποδείξῃ καὶ βεβαιώσῃ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ, ἀλλ' οὐδὲν ἀπολύτως προσήχθη διότι καὶ οὐδὲν ἀπολύτως ἐγένετο.

Διὰ τοῦτο καὶ ἀκριβῶς ἡ ἐπὶ τῆς προφορικῆς καταγγελίας ἀπόφασις τῆς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπῆς Καλαβρύτων ἦτο ἡ πρὸς τὸ

Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Μονῆς ἐντολὴν ν' ἀποπέμψῃ ἐξ αὐτῆς τινὰς δοκίμους. Ταῦτα δὲ καὶ ἡ Σύνοδος οὐ μόνον ἀπεδέχθη, ἀλλ' ἐδείχθη καὶ ἐπιεικεστέρα. Ἀποστείλασα ὄντως εἰς Μέγα Σπήλαιον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1897, τρεῖς μετὰ τὰς ἀνακρίσεις τῆς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπῆς μῆνας, ἕκτακτον συνοδικὸν ἔξαρχον, τὸν ἀρχιμανδρίτην κ. Δαμασκηνὸν Παπασπυρόπουλον, ἤρκεσθη εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ γενομένα. Διαμείνας, ὡς γράφει ἐν τῇ ἀπὸ 29 Μαρτίου 1897 ἐκθέσει του πρὸς τὴν Σύνοδον, ἕνδεκα ἡμέρας ἐν τῇ Μονῇ ὁ ἔξαρχος «προέτρεψε καὶ συνεβούλευσε τοὺς ἐπὶ ἀπειθείᾳ καὶ ἀνυποταξίᾳ κατηγορηθέντας ὅτι ἀφείλουσι νὰ ἔχωσι πᾶσαν εὐπειθειαν, ἐκπληροῦντες πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ μοναχικοῦ βίου ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς καθήκοντα, ἄλλως τιμωρηθήσονται ἀποβαλλόμενοι τῆς Μονῆς». Οἱ κατηγορηθέντες ὑπεσχέθησαν νὰ διάγωσιν εὐπειθῶς καὶ ἔγγραφον περὶ τούτου ὑπέβαλον διὰ τοῦ ἐξάρχου ὁμολογίαν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, καίτοι, ὡς ἐν τέλει τῆς δηλώσεώς των διεκήρυττον «συμφώνως πρὸς τὸ μοναχικὸν ἐπάγγελμα διῆγον πάντοτε καὶ ἐπολιτεύοντο».

Ταῦτα ὁ ἔξαρχος ἐθεώρησεν ἱκανὰ καὶ δὲν προέβη εἰς ἄλλην περαιτέρω ἐνέργειαν, ἐνῶ εὐρεῖαν εἶχε δώσει αὐτῷ ἐντολὴν ἡ Σύνοδος.

Ἡ ἐπὶ τῆς προφορικῶς γενομένης καταγγελίας κρίσις ἐγένετο.

Ὁ κυριώτατος ἡγέτης τῆς καθ' ἡμῶν καταδιώξεως προηγούμενος Καλλίστρατος, ἐνόρκως ἐξεταζόμενος, καταθέτει τὰ ἐξῆς περὶ τῆς καταγγελίας τοῦ 1896: «ἐκυκλοφόρησε πρὸ ἐτῶν φήμη ὅτι συνέστη ἡ Σύλλογος ἐν τῇ Μονῇ· ἐγένετο γνωστὸν ὅτι μοναχοὶ ἄντινες κατήγγειλον μερικὸς δοκίμους πρὸς τὴν ἐπισκοπικὴν ἐπιτροπὴν Καλαβρύτων, ἡ ὁποία προέβη εἰς ἐξετάσεις· συνεπῶς διέταξε δι' ἐγγράφου της τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Μονῆς ν' ἀποπέμψῃ τοὺς δοκίμους. Τότε μᾶς ἐκάλεσεν ὁ ἡγούμενος Νικηφόρος νεῖς σύσκεψιν, ἀνακοινώσας ἡμῖν τὴν διαταγὴν τῆς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ πρακτέου· τοῦ εἴπομεν δὲ ὅτι θέλει ἄς πράξῃ». Τὰ αὐτὰ βεβαιοῖ καὶ ὁ γηραιὸς ἱερομόναχος, ὁ προηγούμενος Διονύσιος Ἰωαννίδης καταθέτων ἐπὶ λέξει περὶ τοῦ Συλλόγου ὅτι «κατηγγέλθη ἐνώπιον τῆς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπῆς Καλαβρύτων καὶ Αἰγυιελείας, ἦτις, ἐνεργήσασα τακτικὰς καὶ ἐνόρκους ἀνακρίσεις, διέταξε τὴν ἀποπομπὴν τῶν δοκίμων δι' ἐγγράφου της».

Ὅτως ἐπερατώθη διὰ πλήρους τελεσιδικίας ἡ ἐπὶ τῆς καταγ-

γελίας τοῦ 1896 κατηγορία, ἥτις —καὶ πρέπει τοῦτο εὐθὺς ἀμέσως νὰ ἐννοηθῆ—δὲν ἀφώρα ἐκ τῶν δέκα, τῶν σήμερον ἀπευθυνομένων πρὸς τὴν Σύνοδον, τοὺς ἐξ ἧτοι τοὺς Νήφωνα Ἀνδρικόπουλον, Νήφωνα Δημόπουλον, Θεοδώρητον Σακκελαρόπουλον, Σωφρόνιον Ἀλεξόπουλον, Καλλίνικον Παππαϊωάννου καὶ Νικόδημον Μαρκόπουλον ἢ Καρκαλῆν, διότι οὗτοι δὲν ἐκρίθησαν ὡς ἐνεχόμενοι εἰς τὸν σύλλογον, διὰ τοῦτο δὲ καὶ οὐδὲ κατηγορήθησαν τότε καὶ οὐδὲ ἀπολογίαν ἀπηύθυνον εἰς τὴν ἐπισκοπικὴν ἐπιτροπὴν. Ἄλλ' ὅπως ποτ' ἂν ἦ τὴν τελεσιδικίαν ἀπεδέχθη καὶ ἡ Σύνοδος τοῦ 1896 καὶ αἱ κατόπιν Σύνοδοι καὶ αὐτὴ ἡ καταδικάσασα ἡμᾶς Σύνοδος, ὡς θέλομεν ἀποδείξει. Διότι δὲ ἀκριβῶς τοιαύτην ἔχομεν τὴν ἐκ τῶν νόμων καὶ τῶν πραγμάτων ὑπαγορευομένην πεποίθησιν περὶ τελεσιδικίας, δὲν ἀσχολούμεθα ἐνταῦθα καὶ εἰς βαθυτέραν τὴν ἐπίπονον καὶ ὀδυνηρὰν ἔρευναν τῶν κατὰ τὴν Μονὴν καὶ τῶν συνθηκῶν τοῦ ἐν αὐτῇ μοναχικοῦ βίου. Ἐν ταῖς ἐφεξῆς, μετὰ πάσης πάντοτε τῆς προσοχῆς, ἐπιβάλλεται εἰς ἡμᾶς νὰ θίξωμεν, ὅσα ἐξ αὐτῶν τῶν ἀνακρίσεων προάγονται εἰς φῶς καὶ πρόκεινται εἰς ἐκτίμησιν καὶ κρίσιν. Ἐν τῷ ἱερῷ δικαιώματι τῆς ὑπερασπίσεως, ἐν τῷ καθήκοντι ὕπερ ἔχομεν ν' ἀμυνθῶμεν οὐχὶ περὶ τῆς ἰδίας ἡμῶν προσωπικῆς ἐλευθερίας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς τιμῆς ἡμῶν καὶ ἠθικῆς ὑποστάσεως ὡς ἀνθρώπων καὶ μοναχῶν, ἐσόμεθα ἐγκρατεῖς, ἀνασύροντες τὸν πέπλον μόνον ἐφόσον ὀφείλομεν νὰ διαφωτίσωμεν τοὺς δικαστὰς ἡμῶν ἐν τῷ συμφέροντι τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας, ἢν πάντες ἐτάχθημεν νὰ ὑπηρετῶμεν ἐν τῇ ζωῇ, καὶ μετ' αὐτοθυσίας ἀγωνιζόμενοι καὶ πάσχοντες ἔτι.

Κατὰ τὴν 25 Νοεμβρίου 1899 ὑπεβλήθη τῇ Συνόδῳ, ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἱεροδιακόνου Ἀθανασίου Ἀθανασοπούλου κατὰ τεσσάρων ἐξ ἡμῶν, ὀνομαστὶ δὲ τοῦ Νήφωνος Ἀνδρικοπούλου, Νήφωνος Δημοπούλου, Ἀγαθοδώρου Μαρκοπούλου καὶ Ἀθανασίου Νικολοπούλου καταγγελία ὡς «ἀσπαζομένων αἵρεσιν ἀνατρέπουσαν ἐκ βάθρων τὸν χριστιανισμόν». Ἡ καταγγελία, μακρὰ καὶ ἀναλυτικωτάτη, διηρεῖτο εἰς ἑπτὰ κεφάλαια καὶ ὡς ἐξῆς εἶχε, κατὰ ἀκριβεστάτην καὶ πλήρη περίληψιν.

«Ὁ Νήφων Ἀνδρικόπουλος κατήρωσεν, ἐκμεταλλευόμενος ἢν εἶχεν ἐπὶ τῶν μελητῶν αὐτοῦ ἐπιρροήν, ἵνα ἐνσπεύρῃ εἰς τὰς ἀπάλας αὐτῶν ψυχὰς τὰς κακοδοξίαις τοῦ αἵρετικοῦ Θεοδώρου Κεπε-

τάνου, οὗ τυγχάνει ὢν φανατικός ὀπαδός». Αἱ κακοδοξίαι αὐται ἀναπτύσσονται οὕτω: ὅτι ὁ Θεὸς οὐχὶ δύο, ἀλλὰ τρεῖς ἔπλασεν ἀνθρώπους τὸν Ἀδάμ, τὴν Εὐχὴν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς:—ὅτι ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ πρέπει νὰ ἐννοεῖται πνευματικῶς—ὅτι ὁ Χριστὸς οὐδὲν ἐξετέλεσε θαῦμα, διότι πάντα ταῦτα ἔχουσιν ἀλληγορικὴν ἔννοιαν—ὅτι ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία στερεῖται τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τοῦτο κεῖται ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ Καπετάνου—ὅτι τὸ μυστήριον τῆς εὐχαριστίας οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν—ὅτι διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς μετανοίας ὁ χριστιανὸς δὲν λυτρῶνται τῶν παθῶν, ἀλλ' ἐξομολογούμενος εἰς τὸν Καπετάνον καὶ τοὺς ὀπαδοὺς του--ὅτι τὸ σύμβολον τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, αἱ οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι μετὰ τῶν ἔρων αὐτῶν, ἡ ἱερωσύνη μετὰ τῶν μυστηρίων, τὰ μνημόσυνα, οἱ ἔρκοι, τὰ ἐπιτίμια, αἱ νηστεῖαι, αἱ ἀκολουθίαι καὶ πᾶσαι αἱ παραδόσεις τῆς ἐκκλησίας εἶνε πράγματα κενὰ πάσης ἐννοίας—ὅτι οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ δαίμονες δὲν ἔχουσιν ὑποστατὴν ὑπαρξίν, ἀλλ' εἶναι αἱ ἀγαθοὶ καὶ κακαὶ ἐπιθυμίαι καὶ ιδέαι τοῦ ἀνθρώπου—ὅτι οὐδενὸς ὀρησκευτικοῦ βιβλίου ἢ ἀνάγνωσις ἐπιτρέπεται πλὴν τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης, ἃς ἐρμηνεύει ὀρθῶς μόνον ὁ Καπετάνος, διότι ὁμιλεῖ αὐτῷ ὁ Θεὸς δι' ἐκστάσεως, ὀράσεως καὶ ὀνειρῶν—ὅτι πάντα τὰ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναφερόμενα χωρῖα, ἀναφέρει ὁ Καπετάνος καὶ εἰς ἑαυτὸν, ἀποδεχόμενος ὅτι ὁ Χριστὸς ἐνεφανίσθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, ἐν τῇ μορφῇ δὴλον ὅτι τοῦ Καπετάνου, ὅστις εἶναι ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, τελειότερα τῆς πρώτης, καὶ, ὡς διδάσκει ὁ Καπετάνος, οἱ λόγοι τοῦ Χριστοῦ—καὶ ἀντιγράφωμεν κατὰ λέξιν ἐκ τῆς καταγγελίας τοῦ Ἀθανασοπούλου—«ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ» ἀναφέρονται ἀποκλειστικῶς εἰς ἑαυτὸν, εἰς τὸν Καπετάνον δὴλον ὅτι καὶ τοὺς 12 πιστοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἤτοι τὸν Νήφωνα Ἀνδρικόπουλον, Ἀγαθ. Μαριόπουλον, τὸν Ἀθανάσιον Νικολόπουλον καὶ ἑτέρους ἑννέα ἐκλεκτοὺς ἐκ τῶν πολλῶν, οὗτινες ὁ ἀποδεχθῶσι τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ. Μετὰ τῶν δώδεκα τούτων μαθητῶν αὐτοῦ ἢ ἀποστόλων θέλει καθυποτάξῃ ὁ Καπετάνος καὶ κρίνει πάντα τὰ ἔθνη, ἀφοῦ πρῶτον ἐκπέσωσι τῆς ἀρχῆς πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ ἰδρυθῇ παγκόσμιος δημοκρατία ὑπὸ πρόεδρον τὸν Καπετάνον» !!

Τοιοῦτον τὸ κατηγορητήριον τοῦ ἱεροδικόνου Ἀθανα.

σοπούλου! Ὁ καταγγείλας, μνημονεύσας τεσσάρων ἐξ ἡμῶν, προσέθηκεν ἄοριστως ὡς αἰρετικούς καὶ «πολλοὺς ἄλλους μοναχοὺς καὶ δοκίμους» χωρὶς οὐδένα νὰ κατονομάσῃ. Θὰ ἐξηγηθῇ τίνες ἐνέπνευσαν τὴν ἄοριστίαν ταύτην λόγοι.

Ἄλλὰ πρὶν ἢ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ γελοίου τῆς κατηγορίας, εὐλόγως δυνάμεθα νὰ προβάλωμεν τὸ ἐρώτημα : τί αἱ ἀρχαὶ τοῦ Κράτους αἱ πολιτικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ ἐνήργησαν κατὰ τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ αἰρεσιάρχου καὶ τῆς διδασκαλίας του, ἢν ἡμεῖς μὲν δὲν γνωρίζομεν οὔτ' ἂν πιστεύῃ οὔτ' ἂν διδάσκῃ, οὔτω δὲ καὶ λεπτομερῶς γινώσκει καὶ σαφῶς ἀναλύει ὁ μνηυτής ἡμῶν, εἰς ποίαν προέβησαν καταδίωξιν αὐτῆς, ἀνατρεπούσης ὄντως τὸ ὅλον χριστιανικὸν οἰκοδόμημα, ὑπερ ὃ Θεάνθρωπος ἐθεμελίωσεν, ἀπαρασάλευτον δὲ ἀνήγειραν καὶ κατεκόσμησαν, τὰ πάντα ἐν ἀγίῳ πνεύματι εὐτάκτως καὶ ἄρμονικῶς διαταξάντες, οἱ Ἀπόστολοι καὶ αἱ Σύνοδοι; Εἰς ποίαν ἡ πολιτικὴ ἀρχὴ προέβη καταδίωξιν κατὰ τοῦ ἐπαγγελλομένου καὶ κηρύσσοντος ὅτι θὰ καταλύσῃ τὴν Βασιλείαν; ! Τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ Β'. βιβλίου τοῦ Ποινικοῦ νόμου προέχουσαν τάσσει εἰς τὰ τοιαῦτα ἐγκλήματα θέσιν, τὰ δὲ ἄρθρα 190—198 καὶ 222 τοῦ Ποινικοῦ νόμου πᾶσαν παρεῖχον καὶ εὐρυτάτην τὴν ἐξουσίαν εἰς τὴν δικαστικὴν ἀρχὴν καὶ ἐπέβαλον μάλιστα αὐτῇ τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀπλώσῃ τὴν χεῖρά της ἐπὶ τὸν τολμηρὸν αἰρεσιάρχη, ἂν δὲν προέκρινε ν' ἀποστείλῃ αὐτὸν ἀμελλητί εἰς τὸ φρενοκομεῖον. Πότε καὶ πῶς ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, πληροφορομένη τὰ κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Καπετάνου, ἐζήτησεν, ὡς ὤφειλε, τὴν συνδρομὴν τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, ἐὰν ἀπέδιδε σημασίαν τινὰ εἰς ὅσα, ἐὰν τοιαῦτα εἰσὶν αἱ δοξασίαι αὐτοῦ, τελεία διανοητικὴ ἐπανάστασις ἐνέπνεε μωρὰ, ἀπύστατα, βλάσφημα, ἀπολύτως γελοῖα καὶ τελείως παράφρονα; Ἄλλ' οὔτε ἡ πολιτικὴ, οὔτε ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ καὶ εὐλόγως ἀνησύχησαν ἐκ διδασκαλίας, οὐδεμίαν δυναμένης νὰ ἔχῃ ἐπιρροήν, ἐκθετούσης δὲ μόνον τὸν διαδότην αὐτῆς εἰς τὸν οἶκτον τῶν ἀκουόντων καὶ καταδικαζούσης αὐτὸν εἰς πενίαν, ὑφ' ἧς μαστιζόμενος, ἀφότου, ἐγκαταλείψας τὸ δικηγορικὸν του ἐπάγγελμα, κατέφυγεν εἰς τὸ χωρίον του, ἐπεχειρεῖ ἐκεῖθεν ἐκδρομὰς εἰς πάσας τὰς πέριξ Μονὰς καὶ εἰς τὴν τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου ἄρτον ζητῶν καὶ περίθλαψιν. Καὶ ἐνῶ οὕτω περὶ τοῦ αἰρεσιάρχου ἔκρινεν ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, ἄνευ οὐδεμιᾶς προεξετάσεως, χωρὶς καὶ νὰ καλέσῃ αὐτὸν τοῦτον εἰς ἀνάκρισιν

καὶ βεβαιωθῆ καὶ περὶ τῶν αἰρετικῶν αὐτοῦ ἰδεῶν καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ Μονῇ σχέσεών του, ἐπελήφθη κατὰ τεσσάρων ἐξ ἡμῶν ἀνακρίσεων.

Οὕτως ἐν τῷ κυριαρχικῷ αὐτῆς δικαιώματι ἔκρινεν ἡ Σύνοδος καὶ οὐδὲ παραπονούμεθα ἐπὶ τούτῳ. Διῶρισε τὴν βὴν Ὀκτωβρίου 1900 τὸν ἀρχιμανδρίτην κ. Εὐθύμιον Πλατῆν συνοδικὸν ἐξαρχον, ἵνα ἐνεργήσῃ ἀνακρίσεις πρὸς ἐξακρίβωσιν, ὡς ἔγραφεν ἐν τῷ σχετικῷ τοῦ διορισμοῦ ἐγγράφῳ, τῆς ἀληθείας τῶν «ὕπο τοῦ προλύτου τῆς Θεολογίας Α. Ἀθανασοπούλου καταγγελλομένων» κατὰ τῶν τεσσάρων ἐξ ἡμῶν «ὡς ἀσπαζομένων καὶ ὑποστηριζόντων αἱρέσεις καὶ κακοδοξίας, ἀνατρεπούσας τὰς βάσεις τῆς θρησκείας».

Ἐν τῷ μνησθέντι τοῦ διορισμοῦ ἐγγράφῳ οὐδὲ λέξις ἀπαντᾷ περὶ τῆς προφορικῆς κατὰ τινων ἐξ ἡμῶν καταγγελίας τοῦ 1896. Εἶναι καὶ μετὰ τοῦτο ἀνάγκη νέως ἀποδείξεως, ὅτι τελεσιδικῶς ἔκρινεν ἡ Σύνοδος ἀποφασισθέντα τὰ πρὸς τὴν καταγγελίαν ἐκείνην συνδεόμενα; Σημειοῦμεν τὸ γεγονός, ἵνα διατυπώσωμεν δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς φωνῆς ἡμῶν καὶ τῆς ἐκ τῆς ἀδικίας ἐξεγειρομένης συνειδήσεώς μας, ἰσχυρὰν διαμαρτυρίαν κατὰ τοῦ τρόπου, καθ' ἃ ἐξετίμησε καὶ αὐτὰ τὰ ἀπὸ τῆς ἐνεργείας αὐτῆς τῆς Συνόδου προκύψαντα γεγονότα ἢ καταδικάζουσα ἡμᾶς ἀπόφασις. Ἐν τῇ ἀμνηστῶν σπουδῇ, ὅπως περιπλέξῃ καὶ συγχύσῃ τὰς δύο κατηγορίας καὶ τὴν τελεσιδικῶς κριθεῖσαν κατηγορίαν τοῦ 1896 καὶ τὴν ἐντελῶς διάφορον ταύτης κατηγορίαν τοῦ 1899 περίεπεσεν εἰς ἀνακριθείας καὶ κατέληξεν εἰς τὸ ἀδιέξοδον. Οὕτως ἐνῶ δὲν διστάζει ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἱστορικοῦ ἢ ἀποφάσις νὰ βεβαιώσῃ, ἀναληθῶς, ὅτι «καὶ περὶ ἄλλα μᾶς κατήγγειλεν ὁ Ἀθανασόπουλος καὶ εἰδικώτερον ἐπὶ αἱρέσει», ἐνῶ ἐπὶ αἱρέσει μόνον καὶ ἀποκλειστικῶς μᾶς κατήγγειλεν, ὡς ἐδείχθη ἐκ τῆς λεπτομεροῦς ἀναλύσεως τῆς καταγγελίας του, ἐξακολουθεῖ κατόπιν ἀμέσως, μετὰ τινος δυσθυμίας καὶ κατ' ἐπανάληψιν ν' ἀναγράφῃ ὅτι πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς ἐξάρχους καὶ τὸν κατὰ τὸ 1897 ἀποσταλέντα Δαμασκηνὸν Πηκασपुरόπουλον καὶ τὸν κατὰ τὸ 1900 Εὐθύμιον Πλατῆν, δὲν πρεδῶθησαν καὶ κατὰ τὸ 1896 ἐνεργηθεῖσαι ἀνακρίσεις. Κατηγορεῖ κατὰ τινὰ τρόπον ἄλλην τινὰ ἄγνωστον καὶ ξένην αὐτῇ ἀρχὴν ἢ Σύνοδος, ὡς ἀμελήσασκεν τάχα νὰ παραδώσῃ τὰς ἀνακρίσεις καὶ ὥσει αὐτῇ ἡ Σύνοδος δὲν κατεῖχε τῶν ἀνακρίσεων τὸν φάκελλον καὶ ὥσει αὐτῇ δὲν διέταξεν ἀμφοτέρων τῶν ἐξάρχων

τὴν ἀποστολὴν καὶ αὐτὴ δὲν καθώρισε τῆς ἐντολῆς τῶν τὴν ἔκτασιν καὶ δικαιοδοσίαν. !

Ὅταν ὅμως ἐμελετήθη τὸ σύνολον τῶν ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ τοῦ Ἀθανασιοπούλου ἀνακρίσεων καὶ ἐξετάσεων, στερεὰ δὲ καὶ ἀκλόνητος προέκυψεν ἡ πεποίθησις, ὅτι καὶ ἡ πολυσυνθετωτέρα προκίρσις δὲν ἠδύνατο προδήλως νὰ στηρίξη τὴν ἐπὶ αἰρέσει κατηγορίαν, ἀνεμνήσθη ὁ συντάξας τὴν ἀπόφασιν τῆς προφορικῆς καταγγελίας τοῦ 1896 καὶ αὐτὸς οὕτως ἀγανακτεῖ καθ' ἑαυτοῦ, διατί νὰ δειχθῆ καὶ αὐτὸς ἀποδεχόμενος τὸ δεδικασμένον καὶ νὰ μὴ ἀναμίξῃ ἀρχικῶς ἀμφοτέραις τὰς κατηγορίας, ἀδιάφορον ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἄλλων κατηγορουμένων καὶ ἄλλης κατηγορίας τότε καὶ περὶ ἄλλων νῦν. Διὰ τῆς συγχύσεως τῶν κατηγοριῶν δὲν θὰ ἔφθανε τοσοῦτον πρωτακούστως εἰς τὰ δικαστικὰ χρονικὰ ἐλευθέρως πολιτείας εἰς τὴν ἀπότομον μετατροπὴν τοῦ κατηγορητηρίου, καὶ, ἐνῶ οἱ κατηγορούμενοι, ἐπὶ αἰρέσει κατηγορηθέντες, ἐπὶ αἰρέσει καὶ μόνον ἀπελογήθησαν, προσεκλήθησαν νὰ δικασθῶσι καὶ ἐπὶ ἄλλαις, ξέναις ἐντελῶς κατηγορίαις, ἀγνώστοις εἰς αὐτοὺς καὶ ἐφ' αἷς οὔτε ἀνάκρισις ἐνηργήθη, οὔτε εἰς ἀπολογίαν ἐκλήθησαν!

Ἄλλ' ἐν τῷ ἀδιεξιτήτῳ λαβυρίνθῳ, ἐν ᾧ χωρεῖ ὁ συντάξας τὴν ἀπόφασιν, εἰς ὁδηγεῖ μῆτος : ἡ καταδίκη ὅπωςδήποτε τῶν κατηγορηθέντων. Πρὸς τοῦτο συγχίζονται αἱ καταθέσεις τῶν δύο ἀνακρίσεων, περὶ ὧν καὶ πάλιν θὰ λάβωμεν ἀφορμὴν νὰ ποιήσωμεν λόγον, πνηγυρικώτερον ἔτι ἀποδεικνύοντες δι' αὐτῶν τῶν συνοδικῶν ἐγγράφων τὴν τελεσιδικίαν, ἀποκρύπτονται μαρτυρίαι, περικόπτονται ἕτεροι, ἀποδίδονται εἰς μάρτυρας γεγονότα μὴ κατατεθέντα ὑπ' αὐτῶν, ἐξάιρονται προφανῶς ἀναξιόπιστοι καταθέσεις καὶ αἵτινες ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἀποστολικῶν καὶ συνοδικῶν κανόνων ἔδει νὰ μὴ ληθῶσι κἄν ὑπ' ὄψει.

Ὁ μελετῶν τὴν ἀπόφασιν καὶ συγκρίνων ταύτην πρὸς τὰ ἐκ τῆς δικογραφίας προκύπτοντα, πείθεται ἀδυστάκτως ὅτι εἰς σύνταξιν αὐτῆς οὐδεὶς τῶν μετασχόντων τῆς δίκης σεβασμιωτάτων ἀρχιερέων εἰργάσθη. Δὲν ἦτο δυνατόν ἀρχιερεὺς τοῦ μεγάλου Θεοῦ τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἐλέους, τοῦ Θεοῦ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας, νὰ ἐμελέτησε τὴν καταδίκην ἀθῶων μοναχῶν.

ὑπὸ τρίτης χειρὸς, χειρὸς μὴ ἀνηκούσης εἰς τὸ ἔραρτερον συνετάχθη ἡ ἀπόφασις καὶ τοιαύτη ὑπεβλήθη πρὸς

υπογραφήν καὶ ὑπεγράφη ὑπὸ τῶν πεισθέντων καὶ πιστευόντων ὅτι ἔργον δικαιοσύνης ἀπέδιδον.

Τὸν ἀμφιβάλλοντα ἢ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα ἔρευνα θὰ πείσῃ.

Ὅτε κατὰ τὰ τέλη Νοεμβρίου 1899 ὁ ἱεροδιάκονος Ἀθανασόπουλος ἐπέδωκε τὴν ἐπὶ αἰρέσει καταγγελίαν τὰ τῆς ἐν τῇ Μονῇ ἀδελφότητος δὲν εἶχον καλῶς, χεῖρονα δὲ ἦσαν ὅτε ἡ Σύνοδος ἀπέστειλε κατὰ τὸ 1900 τὸν ἔξαρχον αὐτῆς πρὸς ἐνεργεῖαν τῶν ἀνακρίσεων. Προσφάτως εἶχεν ἐνεργηθῆ ἢ πρὸς ἀνάδειξιν ἡγουμένου καὶ συμβουλίου ἐκλογῆ. Ἐκ τοῦ ἀναπτυχθέντος ἀνταγωνισμοῦ αἱ λανθάνουσαι ἀντιδράσεις ἐτραχύνθησαν καὶ κατεδηλώθησαν διαιρέσεις ἐπίφοβοι. Τοὺς ἄρτι ἐκλεχθέντας ἐβάρυνον σοβρακὶ κατηγορίαι, διεδίδετο δὲ ἐν τῇ Μονῇ ὅτι δυνατὸν καὶ ἐκπτώτους νὰ κηρύξῃ αὐτοὺς ἢ ἐκκλησιαστικῆ ἀρχῆ. Εἰς τοῦτο ἀναζητητέον τὰς κυρίας αἰτίας τῆς καταγγελίας καὶ εἰς τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐνηργηθῆ ἢ ἀνάκρισις καὶ ὑπηγορευθεῖσαν αἱ καταθέσεις καθ' ἡμῶν, οἵτινες, πάντες συλλήθδην, μὴ κρίνοντες ὑπηρετικὴν διὰ τὴν Μονὴν τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπιτυχόντων, διαφόρως εἶγομεν διαθέσει τὴν ψήφον μας. Αἱ κατηγορίαι πᾶσαι ἦσαν καὶ πολλαὶ καὶ σημαντικαί, ἐβάρυνον δὲ καὶ τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον καὶ ἄλλους προέχοντας φίλους του. Ἀφεώρων δωροδοκίας κατὰ τὴν ἐκλογὴν, παραχωρήσεις κτημάτων τῆς Μονῆς πρὸς ὠρισμένους καὶ ὀνομαζομένους μοναχοὺς, ἄλλας παραβιάσεις καὶ καταχρήσεις. Πλείστα εἶχον ἐπιδοθῆ μηνύσεις καὶ εἰς τὴν εἰσαγγελίαν καὶ εἰς τὴν νομαρχίαν καὶ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Καίτοι ὁ Γ' κανὼν τῆς Δ' οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀπαγορεύει εἰς τοὺς μοναχοὺς νὰ μισθώνωσι κτήματα «εἰ δὲ τις παραβαίων τὰ ὠρισμένα τοῦ λοιποῦ ἐπιχειρήσῃ ὁ τοιοῦτος ἐκκλησιαστικὸς ὑποκείσθω ἐπιτιμίοις» καίτοι ἤδη ἀπὸ τοῦ 1829 διάταγμα τοῦ Κυβερνήτου ἀπεκάλει «ἱεροσύλους καὶ καταχραστάς» τοὺς κατέχοντας ἢ ἐνοικιάζοντας κτήματα τῶν Μονῶν μοναχοὺς, ἄλλεπάλληλοι δὲ ἐγκύκλιοι τῆς πολιτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἀπὸ τοῦ 1833 μεχρι καὶ πρὸ μικροῦ αὐστηρῶς καὶ ρητῶς ἀπηγόρευσαν παραχωρήσεις καὶ ἐνοικιάσεις κτημάτων τῶν Μονῶν, ἐδίδετο δ' ἢ

διαταγή «ἀπροφασίστως ν' ἀφαιρῶνται τὰ εἰς μοναχοὺς ἐνοικισθέντα κτήματα» καίτοι ἀλληλοδιαδόχως ἡπολλαπλασὶ ἀπηγγέλθησαν ποιναὶ, ἡ τελευταία ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου ἐκλογὴ εἶχε δημιουργήσει ὑποχρεώσεις, αἵτινες, ἐπὶ παραβάσει τῶν νόμων καὶ τῶν κανόνων, ἔδει νὰ ἐκπληρωθῶσι. Ἔτεροι κατηγοροῦν δεινότεροι ἐβάρυνον καὶ τὸν ἡγούμενον καὶ ἓνα τῶν συμβούλων καὶ ἄλλους μοναχοὺς, κατηγοροῦν ἐπὶ ἀκτανομάστοις ἐγκλήμασι. Ἡ ἐπισκοπικὴ ἐπιτροπὴ Καλαβρύτων, διαβιβάζουσα μίαν τῶν καταγγελιῶν τούτων τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1900, ἔγραψεν ἐπὶ λέξεσιν ὅτι παρακαλεῖ ἴνα ἡ Σύνοδος, «λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰ καταγγελομένα, διατάξῃ τὰ δέοντα, πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ἠθικοῦ γοήτρου διὰ τῆς παραδειγματικῆς τιμωρίας τῶν καταγγελομένων». Ἡ αὐτὴ ἐπισκοπικὴ ἐπιτροπὴ, καθ' ἃς ἀκριβῶς ἡμέρας ἀπέρχεται εἰς τὴν Μονὴν ὁ συνοδικὸς ἐξάρχος ἀρχιμικηδόντης κ. Πλατὺς, ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἔγγραφον ὑπ' ἀρ. 580 καὶ ἐν ᾧ πιστῶς ζωγραφίζετο ὁ τρόπος, καθ' ὃν διεχειρίζετο τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον καὶ ὁ ἀπὸ ἐτῶν γραμματεὺς τῆς Μονῆς, ὁ δικθότος ἡμῶν, κατήγορος Νεῖλος Νικολαΐδης τὰ τῆς περιουσίας αὐτῆς. «Παρακαλοῦμεν» τὴν Σ. Ἱερὰν Σύνοδον, ἔγραψεν ἡ ἐπισκοπικὴ ἐπιτροπὴ, ἴνα, «εὐαρεστομένη, διατάξῃ τὰ δέοντα πρὸς ἐνέργειαν ἀνακρίσεων παρ' ἐξάρχου, προσλαμβάνοντος μάλιστα καὶ ὡς ἐπίκουρον καὶ λογιστὴν εἰδήμονα διὰ τὴν ἐξέλεξιίν τῶν καταστίχων εἰς τὴν ἀνενέυρεσιν τοῦ μεγέθους τῶν καταχρήσεων· διαβιβάζομεν δὲ εἰς τὴν» Σ. Ἱερὰν Σύνοδον, ἐξακολουθεῖ τὸ ἔγγραφον, ὅτι, κατὰ τὴν γενομένην παρ' ἡμῶν πρὸ τιῶν ἡμερῶν ἐπιθεώρησιν τῶν βιβλίων τῆς διαχειρίσεως τῶν ἡγουμενοσυμβούλων, οὐδεμίαν ἀποδείξει πληρωμῆς ἔχουσι, καίτοι οὐχὶ εἰς ὀλίγους δεκάδας χιλιάδων ἀνέρχεται τὸ δαπανηθὲν ποσὸν μέχρι σήμερον, οὐδὲν βιβλίον τακτικῶς κρατοῦν, ὅτι προέβη εἰς πολυτεῖς ἐνοικιάσεις ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς, καὶ δὴ ἔχει ἀναγράψει ὅτι τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον ἐδανείσθη ἀρκετὰς χιλιάδας δραχμῶν παρ' αὐτοῦ τοῦ ἡγουμένου Ἰωνάθαν Παναγιωτοπούλου καὶ ἄνευ ἐγκριτικῆς διαταγῆς τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς.... Παρατηρήθη δὲ ἑλλειψὶς φειδοῦς εἰς τὸν πλοῦτον τῆς Μονῆς ἀδικαιολόγητος, ὁρμῇ καὶ πρὸς σπατάλην ἀκατάσχετος. Τὸ δὲ πόρισμα, ἡ ὁσημέραι ἐκλάττωσις τῆς περιουσίας τῆς Μονῆς ἐπαισθητῶς καὶ αὐξήσις τῶν ὀφειλῶν τῆς, ἀπεναντίας δὲ αἱ ἰδιωτικαὶ περιουσίαι τῶν ἐν αὐτῇ

πένδικιτωμένων μοναχῶν αὐξάνουσι καταπληκτικῶς, καὶ δὴ τῶν
 »τὰ τῆς Μονῆς διαχειριζομένων«. Τὸ ἐγγράφον τῆς ἐπιτροπῆς
 παρakoλουθεῖ ἀνκφορᾷ, ἐν ἣ ἀναγράφεται ὅτι οἱ ἡγουμενοσύμβου-
 »οι «ἐκποιούσι καὶ ἀγοράζουσι κτήματα, συνομολογοῦσι δάνεια,
 »δικαπνῶσι καὶ ἐνοικιάζουσι μετόχια ἄνευ γνωμοδοτήσεως ἢ ἐγ-
 »κρίσεως, εἰς δὲ ὁ νῦν ἡγούμενος μετὰ ἐνὸς μόνον συμβούλου τοῦ
 »Βαρθολομαίου Κωνσταντινίδου διαχειρίζεται καὶ διαθέτει τὰ ἐκ
 »τῶν ποιμνίων, τὰ ἐκ τοῦ δάσους Στροφιλιᾶ καὶ τινων ἄλλων με-
 »τοχίων προσερχόμενα εἰσοδήματα ὡς βούλεται.» Εἰς ταῦτα εἶπετο
 σειρά ἄλλων σημαντικωτάτων περὶ τὴν διαχειρίσιν καταχρήσεων.

Περὶ πάντων τούτων σιωπᾷ ἢ ἀπόφασις. Παρὰ τὴν ὑπο-
 χρέωσιν ἣν εἶχε καὶ κατὰ τοῦ Χρυσοστόμου τὸ παράγγελμα «μη-
 δὲν ἀνεξέταστον ἀφήναι τοὺς δικαστὰς, ἀλλὰ πάντα διερευνησκι
 τακτικῶς» γεγονότα οὕτω μορφωτικὰ ἀκριβοῦς γνώμης τῆς ἐν τῇ
 Μονῇ καταστάσεως παραβλέπονται.

Ἄλλὰ τὰ τῆς Μονῆς δὲν εἶχον ὁμαλῶς καὶ δι' ἕτερον λόγον.
 Δυστάμεθα ριζικῶς καὶ ἡμεῖς καὶ ἄλλοι ἡμῶν ἀδελφοὶ συμμονα-
 σταὶ πρὸς τοὺς πλείστους τῶν κατηγορῶν μας ἐν τῇ ἀντι-
 λήψει τῶν πρὸς τὸν μοναχικὸν βίον ὑποχρέωσεων. Ἐδιδάχθημεν
 ν' ἀπέχωμεν ἀπὸ τῶν πονηρῶν καὶ νὰ καθάρωμεν ἡμᾶς διὰ τῆς
 πρὸς τὰ θεῖα προσηλώσεως, διὰ τῆς ἀληθοῦς παιδείας, διὰ τῆς
 προσαρμοσεως τοῦ ἡθους καὶ τῆς καθόλου πολιτείας ἡμῶν, ἐφ' ὅ-
 σον ἡ ἀνθρωπίνη ἀτέλεια συγχωρεῖ, πρὸς τὰ χριστιανικὰ παραγ-
 γέλματα, πιστεύοντες ἀκραδάντως κατὰ τὸν νόμον, ὅτι «ὁ ἐν ἀ-
 σκήσει μοναχικὸς βίος οὕτως ἐστὶ σεμνός, ὥστε οἰκειοῦσθαι τῷ
 Θεῷ τὸν εἰς τοῦτον ἐρχόμενον ἀνθρωπον, ὥστε πάντα μὲν ἀνθρώ-
 πινον αὐτοῦ σπῖλον ἀποξύνει, καθαρὸν δὲ ἀποφαίνειν καὶ τῇ λο-
 γικῇ πρέποντα φύσει καὶ τὰ πολλὰ κατὰ νοῦν ἐνεργοῦντα καὶ τῶν
 ἀνθρωπίνων φροντίδων ὑπέρτερον». Ἐν τῇ Μονῇ δὲ καθιερώθησαν
 ἐν τισιν ἔθιμα ἀλλότρια πρὸς τὰ μοναχικὰ παραγγέλματα, βίος ῥα-
 στῶνης καὶ ἀμεριμνομερίμνης, παίγνια ἄσμενα καὶ θορυβώδη, χρη-
 μοποπαίγνια ἐνίοτε, ἔτι δὲ καὶ πότοι, καθ' οὓς καὶ ὁ γρόνθος χρη-
 σιμοποιεῖται καὶ τὸ μαχαίριον δὲν μένει ἀργόν, οὐδ' ἡ γλῶσσα τη-
 ρεῖται ἐγκράτης ἐν νηφούσῃ διανοίᾳ, διασκεδάσεις τέλος ἐφ' ὧν
 πλήρη ἔχουσι τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν οἱ MB καὶ MI ἀποστολικοὶ
 κανόνες. Περὶ ταῦτα οὐδαμῶς φεικώθημεν, ἀπετελοῦμεν δὲ πάν-
 τοτε ἰδίαν ὁμάδα μεταξὺ συμμοναστῶν ὁμοφρόνων, πάντων δέ, ὡς

ἐπὶ τὸ πλεῖστον, συμμολητῶν καὶ συγγενῶν καὶ συνδημοτῶν, ἀποφεύγοντες τὴν πρὸς τοὺς περὶ τὰ πολλὰ τυρβάζοντας, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ἀσχημονοῦντας, κοινωνίαν, κατὰ τὰ διδάγματα τοῦ μεγάλου τῶν ἔθνων διδασκάλου: «στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος» (Παῦλος πρὸς Κορινθίους Α.Ε.2.) καὶ «νυνὶ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συνανημίγυσθαι ἐάν τις, ἀδελφός ὀνομαζόμενος, ἢ πλεονέκτης ἢ φαῦλος ἢ μέθυσος ἢ ἄρπαξ τῶ ποιούτω μηδὲ συνεσθίειν· καὶ ἐξαίρεται τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν». (Ὁ αὐτὸς πρὸς Θεσσαλονικεῖς Δ. Γ. 6.) Τὴν οὕτω δικρῦθμισιν τῶν τοῦ βίου ἐν τῇ Μονῇ ἐδίδασκεν ὁ διδάσκαλος τῶν πλειόνων ἐξ ἡμῶν καὶ μεθ' ἡμῶν συγκατηγορηθεὶς, ὁ ἐπὶ δεκαπενταετίαν ἐν χριστιανικῷ πνεύματι μετ' ἀφοσιώσεως διδάξας καὶ ποδηγητήσας ἡμᾶς Νήφων Ἀνδρικόπουλος. Ἐκτοτε δέ, ἀφ' ὅτου, μείρακας ἔτι, μοληταὶ ἐν τῷ σχολείῳ τῆς Μονῆς, ἀποφεύγοντες τὰς θορυβώδεις διασκεδάσεις, δὲν συνανημιγνύμεθα πρὸς τοὺς ἄλλους, ἐθεωρήθημεν ὅτι ἀπετελοῦμεν. Σύλλογον καὶ εὐπαικτικῶς ἀπεκλήθημεν συλλογισταὶ καὶ δεχόμεθα τὴν προσωμίαν. Δεχόμεθα ν' ἀποδείξωμεν ὅτι οὐδεμίαν ὑπέκρυψε ποτὲ ἢ οὕτω δοθεῖσα τοῦ Συλλόγου ὀνομασίαι αἴρεσιν ἢ κηκοδοξίαν ἢ συνωμοσίαν ἢ φατρίαν ἢ τυρείαν. Ἐν τούτοις αἰείποτε ἐδείχθημεν πρὸς πάντας καὶ εὐπειθεῖς καὶ φιλόφρονες. Διότι, ὡς διδάσκει καὶ ὁ μέγας Βασιλείος «ὅταν πλείους πρὸς τὸν αὐτὸν βλέποντες τῆς σωτηρίας σκοπόν, τὴν μετ' ἀλλήλων ζωὴν καταδέξωνται, χρὴ τοῦτο πρὸ πάντων ἐν αὐτοῖς κρατηθῆναι τὸ μίαν ἐν πάσῃ καρδίαν εἶναι καὶ θέλημα ἓν». Καὶ εἰργάσθημεν νοθετοῦντες τοὺς οἰκειουμένους ἡμᾶς. «Ὅταν δὲ δὲν κωτωροῦμεν —καὶ ὑπερηφάνως λέγομεν τοῦτο— ν' ἀνυψώσωμεν μέχρις ἡμῶν τοὺς παρεκτρεπομένους, οὐδὲ ἡμεῖς κωτεβιβαζώμεθα μέχρις αὐτῶν, ἐχωρίζομεθα κατὰ τὸ ἀποστολικὸν παράγγελμα, ἐδημιουργοῦμεν δὲ ἐχθροὺς καὶ κατακαλητάς, διότι ἔγκειται εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν, νὰ ζηλοτυπῆ τις κατὰ τοῦ πλησίον διὰ τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ ἰδίως ὑπεροχὴν. Ἐὰν ἄτοπὸν τι ἐπράττομεν οἱ οὕτω συλλογισταὶ ἀποκαλούμενοι, παρεῖχον οἱ νόμοι τὸ δικαίωμα εἰς τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον, τὸ μὴ εὐνοικῶς διακείμενον πρὸς ἡμᾶς, νὰ μᾶς ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν εὐθεῖαν καὶ τιμωρήσῃ παρεκτρεπομένους. Τὸ διάταγμα τοῦ 1842, ἰσχὺν νόμου ἐπέχον, καὶ δι' ἐγκυκλίου διαβιβασθὲν καὶ πρὸς τοὺς ἀνὰ τὸ κράτος ἀρχιερεῖς καὶ πρὸς τὰ ἡγουμενοσυμβούλια, εὐρυτάτην διαγράφει τὴν δικαιοδο-

σίαν αὐτῶν ἐπὶ τῶν μοναχῶν. Ἀπεριφράστως διατάσσει νὰ ἐπιτηρῶσιν αὐτοὺς αὐστηρῶς, νὰ τιμωρῶσι δὲ καὶ καταγγέλλωσιν εἰς τοὺς ἐπισκόπους καὶ τὴν Σύνοδον καὶ κηθορίζει καὶ πᾶσαν τὴν πρὸς τοῦτο διδικασίαν.

Ἰπῆρχον ὁμοῦ καὶ ἕτεροι σημαντικώτεροι λόγοι, καθιστῶντες βαθύτερον τὸ χάσμα μεταξὺ ἐνίων μοναχῶν. Δύσκολον εἶναι νὰ ἐκτραπῇ τις εἰς πλήρη ἀνακίνησιν καὶ ἐν πλάτει ἔρευναν θέματος, πολλὴν ἐμποιοῦντος γῆν θλίψιν καὶ πλείονα τὴν ἐντροπήν. Ἄρκει τὸ παγκοίνως γνωστὸν, ὅτι, κατὰ τινος τῶν πρὸς τὴν Σύνοδον ἀναφερομένων, περιάλητος μοναχός, ἠπλώσε τὴν χεῖρα, οὐχὶ δε ἵνα εὐλογῆσῃ αὐτὸν ἢ ἵνα δείξῃ τῆς ἀρετῆς τὴν ὁδόν. Ἀποτέλεσμα ἦτο, ὅτι πυκνοτάτη πολύπη ἐκ τῆς σεβασμίας γενειάδος τοῦ κολογήρου ἐξερριζώθη, ἐν ᾧ ὁ δάκτυλος τῆς ἀπλωθείσης χειρὸς ἐτραυματίζετο καὶ καθίστατο ἄχρηστος, ἰσόδιον μαρτύριον καὶ ποινὴ κατὰ βδελυρῶν ἔξεων καὶ φαύλων ἀποπειρῶν.

Εἰλικρινῶς καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἀκριβείᾳ ἀπεικονίσασμεν τὴν κατάστασιν τῶν ἐν τῇ Μονῇ πνευμάτων, τὰς κρατούσας ἐχθροπαθείας καὶ τοὺς δημιουργοῦντας αὐτὰς λόγους. Ἡ τοιαύτη κατάστασις ἀπαραιτήτως ἐπεβάλλετο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς γνώμων εἰς τὸν κατὰ ταύτας ἀκριβῶς τὰς ἡμέρας φθάσαντα εἰς τὴν Μονὴν συνοδικὸν ἔξαρχον. Οἱ περὶ τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον ἐφρόνουν ὅτι ἐκαλοῦντο νὰ διεξαγάγωσι τὸν ὕψιστον ἀγῶνα περὶ τοῦ κατέχειν ἢ μὴ κατέχειν τὴν ἀρχὴν καὶ διαχειρίζεσθαι τὴν περιουσίαν τῆς Μονῆς, καθ' ὃν τρόπον οὐχὶ ἡμεῖς, ἀλλ' ἡ ἐπισκοπικὴ ἐπιτροπὴ οὕτω σαφῶς καὶ κατηγορηματικῶς ἐν τῷ μνησθέντι αὐτῆς ἐγγράφῳ ἐκτίθησι. Πᾶσαι αὗται αἱ περὶ τῆς αὔριον ἀνησυχίαι, τὰ ἐπιφόβως ἐξημμένα καλογηρικὰ πάθη, ποικίλαι ἐπιρροαὶ καὶ πολυωνύμων συμφερόντων συνασπισμοί, ὠδήγησαν τὰς μαρτυρίας τῶν πλείστων ὁμοφρόνων. Τοῦτο δέ, ὅ,τι δηλαδὴ ἐν πνεύματι εὐθύτητος καὶ δικαιοσύνης ὤφειλε πρωτίστως καὶ ἐπιμελῶς νὰ ἐρευνησῇ καὶ ἀνακριτῆς καὶ δικασταί, ἀπέφυγον νὰ πράξωσι, καίτοι κατάδηλον προέκυπτεν ὅτι εἰς τοὺς πλείστους καὶ ὑπὸ τῶν κατηγορῶν ἡμῶν ὑποδειχθέντας μάρτυρας εἶχε διδαχθῆ στερεοτύπως τὸ μάθημα. Εἶναι τῷ ὄντι προσοχῆς ἄξιον, ὅτι καλόγηροι ἄξεστοι καὶ ἀμαθεῖς, ἐλάλουν καὶ ἔλυον ζητήματα, αὐτὴν τὴν ὑπόστασιν τοῦ χριστιανισμοῦ ὀρῶντα, μετ' εὐχερείας δέ, ἣν θὰ ἐζήλουν ἐξ ἐπαγγέλματος θεολόγοι, προχείρους εἶχον καὶ τὰς παραπομπὰς εἰς τὰς Γραφὰς

καὶ τοὺς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ γεγονός, ἐπαναλαμβάνομεν, οὔτε εἰς τὸν ἐνεργήσατετα τὰς ἀνακρίσεις, οὔτε εἰς τὴν δικάσαν Σύνοδον ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν, καὶ οὐδεὶς ἐγενήθη δισταγμός, πῶς οἱ μὲν δυνάμενοι νὰ χαράξωσι τὴν ὑπογραφὴν των ἀνέπτυσσον καὶ ἀνήρουν θρησκευτικὰς κακοδοξίας. Καὶ εἰς τὴν ἐπὶ αἵρέσει κατηγορίαν περιστράφη ἡ ὅλη ἀνάκρισις τοῦ Συνοδικοῦ ἐξάρχου καὶ ἐπὶ αἵρέσει κατηγορουμένους ἐκάλεσεν ἡμᾶς εἰς ἀπολογία. Ἐξήτασεν εἴκοσι καὶ ἐξ μάρτυρας κατηγορίας καὶ εἴκοσι πέντε ὑπερασπίσεως, ἀρξάμενος οὐχὶ ἀπὸ τοῦ ἐπιδώσαντος τὴν καταγγελίαν ἱεροδιακόνου Ἀθανασοπούλου, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ὑποβολέως αὐτοῦ καὶ κυριωτάτου ἡμῶν καὶ ἀληθοῦς κατηγοροῦ καὶ πρωτίστου διώκτου Νείλου Νικολαΐδου, τοῦ γραμματέως τῆς Μονῆς.

Εἰς οὐδεμίαν, οὐδὲ τὴν ἐπιπολαιότεραν δύνανται ν' ἀντιστῶσι βάσανον πᾶσαι αἱ καταθέσεις τῶν μαρτύρων τῆς κατηγορίας καὶ καθ' ἑαυτὰς καὶ ἐν συνδυασμῶ πρὸς ἀλλήλας. Δεινὴν θὰ ὑφίσταντο ἡ ὅλη κατηγορία δικωμώδησιν, ἐὰν, ἐπὶ τῇ βάσει τοιούτων καταθέσεων, ἦτο δυνατόν νὰ διεξαχθῆ ἀποδεικτικὴ ἐπ' ἀκρεατηρίου διαδικασία. Διότι, τί, ἀληθῶς, νὰ εἶπῃ τις διὰ τὴν ἐπὶ αἵρέσει κατηγορίαν; Περὶ παντὸς πρὸς τὴν λογικὴν σχετιζομένου δύναται τις νὰ συζητήσῃ πειθῶν ἢ πειθόμενος, ἀλλ' ὅποιας ν' ἀντιτάξῃ ἀντιρρήσεις εἰς λόγους παράφρονας, εἰς ἀσυλλήπτους ἐν μωρίᾳ γνώμας, οὐχὶ πρὸς τὰ δόγματα, ἀλλ' αὐτὴν τὴν κοινότεραν ἀντίληψιν ἀντιθέτους; Καὶ πῶς νὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι εἰς νεαροὺς δοκίμους καὶ μὲν γινώσκοντας ν' ἀναγινώσκουσιν, ἠδύνατό τις, κόκκον νοδὸς ἔχων, νὰ ζητήσῃ καὶ ἐμβάλλῃ φιλοσοφικὰς ἰδέας, νὰ παραστήσῃ ὡς ἀληθείας οὐχὶ ὅ,τι αἱ Γραφαὶ, ἀλλ' αὐτὴ ἡ λογικὴ δὲν ἀποδέχεται, νὰ ὑποστηρίξῃ ἐρμηνείας, ἀντιθέτους πρὸς τὰ δόγματα τῆς ἐκκλησίας, ἐνῶ δυσχερῶς εἰς κατανοήσιν τοῦ ὕψους τῶν δογμάτων αὐτῶν καὶ τῆς μεγάλης καὶ φιλανθρώπου φιλοσοφίας τοῦ χριστιανισμοῦ, ἔχουσι καὶ αὐτοὶ οἱ ἐντρίβεστατοι εἰς τὰς θεολογικὰς μελέτας; Δὲν δυνάμεθα ἄλλως νὰ ἐξηγήσωμεν ὅ,τι καὶ θεωροῦμεν καὶ εἶναι ἄτοπον, ὅτι ὁ συνοδικὸς ἐξάρχος, εἰς ἠδύνατον νεανίας, ἔκρινεν ὅτι ἐπετρέπετο νὰ προσβάλλῃ μεταξὺ τούτων ἄλλων, ἐρωτήματα οἷα—Τί φρονεῖς περὶ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Χριστοῦ καὶ τί περὶ τῆς ἀναστάσεως;—Φρονεῖς ὅτι ὁ

Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξετέλεσε τὰ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ἀνκφερόμενα θκυ-
ματτα, ἢ μήπως ἀλληγορικῶς ἀνκφερόνται;— Τί φρονεῖς περὶ τοῦ
συμβόλου τῆς πίστεως, τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων, τῶν τριῶν βχ-
θμῶν τῆς ἱερωσύνης, καὶ περὶ τῶν περὶ δόσεων τῆς ἐκκλησίας;—
Τί δοξάζεις περὶ τῶν ἐπτὰ μυστηρίων καὶ τί φρονεῖς περὶ ἀγγέ-
λων καὶ δαιμόνων; !

Ἐλαχίστην ἀποδεικνύει σοβαρότητα—καὶ τὸ λέγομεν μετὰ
πάσης τῆς εἰλικρινείας καὶ μετὰ βαθυτάτης λύπης—ὁ τοιαῦτα ἐ-
ρωτῶν ἀγράμματα παιδίκα, ἵνα ἀνεύρη στοιχεῖα κατηγορίας κατ'
αὐτῶν εἴτε ἐνοχῆς καθ' ἡμῶν, ὡς δυνηθέντων πάσας μὲν τὰς ἐπὶ
τῶν ἀνωτέρω θεμάτων διδασκαλίαι τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν πατέρων
ν' ἀνατρέψωμεν, ἰδίαις δὲ νὰ ἀναπτύξωμεν καὶ καθιερώσωμεν δι-
δασκαλίαι καὶ δὴ εἰς ἀστοιχειώτους, ἐνῶ πάντες σχεδὸν ἡμεῖς, καὶ
δὲν διστάζομεν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ἀνίκανοι ἐσμέν ν' ἀνέλθω-
μεν εἰς τὸ ὕψος παραπλησίων ζητημάτων καὶ συζητήσωμεν θεω-
ρητικῶς ὅ,τι ἀποτελεῖ αὐτὴν τὴν ὑπόστασιν τοῦ χριστιανισμοῦ,
ὡς ἀνίκανοι εἶναι καὶ οἱ πλεῖστοι τοῦ ἐν Ἑλλάδι κλήρου. Ἄλλ'
ἔπρεπε πάντα ταῦτα νὰ λάβωσι νομικὴν ὑπόστασιν, διότι ταῦτα
ἀποτελοῦσι τὰ ἐπτὰ κεφάλαια τῆς καθ' ἡμῶν κατηγορίας τοῦ οὐ-
δὲν κατ' ἀκριβείαν γινώσκοντος καὶ ἐννοοῦντος, ἀλλ' ἀρεσκομένου
νὰ ἐπιτηδεύεται θεολογικὴν μάθησιν, φιλοτεχνήσωντος δὲ τὸ κα-
τηγορητήριον Νεῖλου Νικολαΐδου, αὐτοῦ τούτου, ὃν ὡς ἀνάξιον
πάσης πίστεως κηρύσσει δι' ἐκθέσεώς του ὁ σεβασμιώτατος ἐπί-
σκοπος Λαρίσης καὶ ἀκριβῶς ὡς μὴ ὀρθοδοξοῦντα. !

Ἐν τῇ σπουδῇ ὅπως σπαρῆ ὁ πανικὸς ἐν ταῖς τάξεσι τῶν ἀν-
τιπολιτευομένων τοὺς προσιδόντας πρὸς τὴν διοίκησιν τῆς Μονῆς,
διεφημίζετο πολὺ πρὸ τῆς Ἠγουμενικῆς ἐκλογῆς μεταξὺ τῆς κοι-
νότητος καὶ εὐρύτατα, ὅτι θὰ κταγγελθῶσι πολλοὶ μοναχοὶ ἐπὶ
αἵρέσει, ὑποσχέσεις δὲ ἐδίδοντο ψευδεῖς ἢ ἀληθεῖς, δὲν γνωρίζο-
μεν, προσεκομίζοντο δὲ ἀποδείξεις ὅτι καὶ θὰ καταδικασθῶμεν,
καὶ μυστικὰ διαβούλια ἐγένοντο καὶ φῆμαι διεσπείροντο, ὅτι ἐξ
Ἀθηνῶν ῥηταὶ παρεσχέθησαν διαβεβαιώσεις ὑπὸ ἀρμοδίων καὶ ἀ-
ναρμοδίῳν περὶ τῆς καταδιώξεώς μας, ἠρτήθη δὴλον ὅτι ἡ σπάθη
τοῦ Δαμοκλέους ὅτι θὰ περιληφθῶσιν εἰς τὴν κατηγορίαν «πολλοὶ
μοναχοὶ καὶ δόκιμοι», ἵνα ἀναλόγως ἕκαστος ῥυθμίση τὴν πολι-
τείαν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐκλογὴν. Χάριν τῆς ἐκλογῆς ἦλθε, μετὰ
μακρὰν δεκαπενταετῆ ἀπουσίαν, ἐν τῇ Μονῇ καὶ ὁ ἱεροδιάκονος

Ἄθανασόπουλος, υπέγραψε δὲ, διορθώσας γλωσσικῶς καὶ ἐπαυξήσας θεολογικῶς τὸ κατασκευάσμα τοῦ Νεΐλου, μεγάλως ἀνησυχοῦντος, μήτοι καὶ ἡ διαχείρισις αὐτοῦ ὡς γραμματέως ἐξελεγχθῆ, μήτοι καὶ τὴν θέσιν ταύτην ὀριστικῶς ἀπωλέσῃ, ὡς διεδίδετο καὶ ἐπιστεύετο. Μετὰ τοῦ Ἄθανασοπούλου εἰς οὐδεμίαν οὐδέποτε ἤλθομεν συζήτησιν, πολλοὺς δὲ ἐξ ἡμῶν καὶ κατὰ πρόσωπον ἀγνοεῖ, πολλῶ δ' ἤσπον γινώσκει τὰς ιδέας ἡμῶν. Ἐν τούτοις αὐτὸς υπέγραψε τὴν καθ' ἡμῶν ἐπὶ αἰρέσει κατηγορίαν.

Ἄλλὰ μετὰ τὸν λίβελλον ὃν ἐδώσαμεν, καὶ μετὰ τὴν ἐν τῷ πανσέπτῳ καὶ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς καὶ πρὸ τῆς εἰκόνας τῆς Θεομήτορος, παρόντος καὶ τοῦ ἐπισκόπου Λαρίσσης, ὁμολογίαν μας, καθ' ἣν, ἐπιμαρτυρούμενοι τὴν ἀθωότητα ἡμῶν, καὶ συγγνώμην αἰτούμενοι, ἐάν ποτε ἀνθρωπίνως ἐσφάλλομεν ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ἐκαλέσαμεν πάντας εἰς μετάνοιαν, καὶ ἀγάπην καὶ μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνόδου, τὴν ἀθωοῦσαν ἡμᾶς τῆς ἐπὶ αἰρέσει κατηγορίας, παρέλκει ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συζήτησις.

Δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ μὴ διαμαρτυρηθῶμεν καὶ πάλιν κατὰ κατηγορίας, ἥτις ἔταξεν ἡμᾶς ἀσπαζομένους, κηρύττοντας καὶ διαδίδοντας ιδέας ὀδηγούσας εὐθὺ εἰς φρενοκομεῖον. Καὶ ἐκεῖ ἀνεξέταστως ἔδει νὰ ὀδηγηθῶμεν, ἐὰν ἐπιστεύσαμεν ποτὲ καὶ ἐκηρύξαμεν, ὅτι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Χριστοῦ ἡ ἐκκλησία κεῖται ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν καὶ τοῦ φηναστικῆ ἀρχηγοῦ μας, ὅτι πάντα τὰ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ ἀναφερόμενα χωρὶα ἀναφέρονται εἰς τὸν Καπετάνον, ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα οἱ Ἀπόστολοι αὐτοῦ, μεθ' ὧν θέλει καθυποτάξαι καὶ κρίνει πάντα τὰ ἔθνη, ὅφ' οὐ πρῶτον ἐκπέσωσι τῆς ἀρχῆς πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ ἰδρυθεὶ παγκόσμιος δημοκρατία ! ! Παραπλήσιοι λῆροι τοσοῦτον θαθεῶς συνταράσσουσιν ἡμᾶς, ὥστε διαρκῶς αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην νὰ διαμαρτυρώμεθα κατ' αὐτῶν νὰ διαμαρτυρώμεθα κατὰ τῆς ὕβρεως, ὅτι ἀνεύθυνοι καὶ ἀκαταλόγιστοι, τελείως πκράφρονες καὶ ἐλέους ἄξιοι ἐσμέν, ἐξορκισμῶν καὶ φρενιάτρου ἔχοντες ἀνάγκην.

Ἄλλ' οἱ καθ' ἡμῶν μάρτυρες ἐν τῇ ἐξηγηθείσῃ ἐχθρότητι αὐτῶν περιέπεσαν οἱ πλεῖστοι εἰς ἀντιφάσεις, ἅς ἤρμοζε νὰ μὴ παρίδῃ ἢ ἀπόφασιν. Ποίας ν' ἀριθμήσωμεν πρώτας καὶ ποίας ὑστάτας ; Ὅτι ἐδιδάσκομεν ἀνυποταξίαν εἰς τοὺς δοκίμους ἢ ὅτι ἐδιδάσκομεν ὑποκριτικῶς ὑποταγὴν καὶ ἀφοσίωσιν χάριν κληρονομι-

κῶν λόγων; "Ὅτι δὲν μετεβαίνομεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἢ ὅτι μετεβαίνομεν καὶ εἴμεθα μάλιστα οἱ τακτικώτεροι, ψάλλοντες καὶ ἱερουργοῦντες ἵνα ἀποπλανῶμεν περὶ τῶν φρονημάτων ἡμῶν; Καὶ τὰ μὲν καὶ τὰ δὲ ὑποστηρίζονται. Ἐνῷ δὲ ἡ μήνυσις τοῦ Ἀθανασοπούλου παραπονεῖται ὅτι ἐτυγχάνομεν τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ Μητροπολίτου, ἐτέρωθεν μᾶς προσάπτεται ὑπὸ πολλῶν μαρτύρων ἢ μομφῆ, ὅτι, τὸν Μητροπολίτην αὐτὸν, προστατεύοντα καὶ ἐνισχύοντα τοὺς αἰρετικούς ἡμᾶς, ἀπεκαλοῦμεν «βέβηλον, βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, ἄνθρωπον τῆς ἀμαρτίας, υἱὸν τῆς ἀπωλείας.» Καὶ ταῦτα, ὡς τόσα ἄλλα, παρωράθησαν, διότι ἐκράτει ἀδυσώπητος καθ' ἡμῶν προκατάληψις. Αὕτη καὶ μόνον ἐξηγεῖ ὅτι, καθ' ἣν στιγμήν, πρὸ τοῦ συνοδικοῦ δικαστηρίου ἀπελογοῦμεθα, εὐρέθη εἰς ἐξ ἡμῶν πρὸ ἐνὸς δικαστοῦ, μὴ δικαστοῦ, γρησιμεύοντος ὅμως καὶ ὡς μάρτυρος κατηγορίας, ἴσως δὲ καὶ τοῦ σπουδαιότερου καὶ τελεσιουργικώτερον ἐργασθέντος εἰς ἀνάπτυξιν τῆς φανταστικῆς κατηγορίας καὶ διαμόρφωσιν καταδικαστικῆς γνώμης. Καὶ δὲν ἀπαιτεῖ τις τὴν κατὰ δικονομικούς ρητούς καὶ ἀπαραβάτους κανόνας διεξαγωγῆν δικῶν πρὸ δικαστηρίων τοιαύτης ἐκτάκτου δικαιοδοσίας οἷα εἶναι τὰ ἱεροδικεῖα, ἐφ' ὅσον τελείως ἐλλείπουσιν αἱ πολύτιμοι ἐκ τῆς τηρήσεως τῶν τύπων ἐγγυήσεις, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξ ἐνέδρας ὑποβολῆ ἀντιγράφων γραμμάτων ἀγνώστου προελεύσεως, ἀποδιδομένων δὲ εἰς ἓνα τῶν κατηγορουμένων, ἢ δι' ἡμεσεσμένης φωνῆς ἀνάγνωσις ἔνθεν κακείθεν περικοπῶν τῶν γραμμάτων αὐτῶν ὑπὸ μετασχόντος τῆς συνεδριάσεως ἀλλὰ μὴ κεκτημένου οὐδεμίαν ἀπολύτως πνευματικὴν ἐξουσίαν, καὶ μὴ δικαιουμένου ἐντεῦθεν νὰ ἐρωτᾷ ἐπιτακτικῶς τὸν κατηγορούμενον ἐκεῖ ἀμέσως νὰ βεβαιώσῃ, ἂν ταῦτα, τὰ ἔνθεν κακείθεν ἐκ χειρογράφου ἀναγινωσκόμενα ὑπ' αὐτοῦ συνετάχθησαν, προκαλούμενον δὲ νὰ ὀνομάσῃ τοὺς εἰς τὴν ἄγνωστον αἵρεσιν ὑπὸ ἄλλου κατηγορουμένου προσηλυτισθέντος καὶ προκαλούμενον ὑπὸ μὴ δικαστοῦ, ἐνῷ εἰσίγων οἱ δικασταί, δὲν εἶναι οὐδὲ μὴ ἐποικοδομητικόν, οὐδὲ θεμελιοῦ τὴν ἐπὶ τὸ ἀπροκατάληπτον τῶν οὕτως ἐξ ἀνακοινώσεων ἐξωδίκων κρινόντων πεποιθησιν, ἀναμνησθεὶς δὲ σκηναὶς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης, αἵτινες ἐνόμιζέ τις καὶ ἐδικαιοῦτο νὰ πιστεύῃ ὅτι παρῆλλον ἀνεπιστρεπτεῖ.

Ἄλλ' ἔδει πάντες οἱ κατηγορηθέντες νὰ καταδικασθῶσι, διὰ τοῦτου δὲ καὶ ἡ ἀπόφασις διὰ τῆς μεθόδου ἣν ἐξηγήσαμεν, τῆς

συγχύσεως τῶν νέων πρὸς τὰς παλαιὰς ἀνακρίσεις, πειρᾶται καὶ ἐν τῷ ἱστορικῷ καὶ τῷ διασκευτικῷ αὐτῆς νὰ παραστήσῃ σπουδαιοφανῆς οἰκοδόμημα κατηγορίας. Δὲν διστάζει καὶ τὰναληθῆ ὡς βέβαια νὰ βεβαιώσῃ. Οὕτω γράφει ἡ ἀπόφασις «διὰ τῶν μαρτύρων ἀποδεικνύεται ἐπίσης ὅτι οἱ τὸν μυστικὸν τοῦτον Σύλλογον ἀποτελοῦντες παντοῖα ἐμηχανῶντο πρὸς ἀπόκτησιν προσηλήτων . . . καταντῶντες μέχρι καὶ τῆς πρὸς τοῦτο ἀσεβοῦς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ μυστηρίου τῆς ἐξομολογήσεως. Ἐπτά ἐκ τῶν μαρτύρων τῆς κατηγορίας—Α. Β. Γ. Δ. Ζ. Ν καὶ Κ Ε—ἐξακολουθεῖ κατὰ λέξιν ἡ ἀπόφασις—ἐνόρκως βεβαιοῦσιν ὅτι, ὡσάκις ὁ πνευματικὸς Γεράσιμος Παπαδόπουλος ἐπρόκειτο νὰ ἐξομολογήσῃ τοὺς δοκίμους, ὁ ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Συλλόγου Ἁγαθόδωρος Μαρκόπουλος, κρυπτόμενος ἐν παρακειμένῳ δωματίῳ, ἤκουε πάντων τῶν νεωτέρων δοκίμων τ' ἁμαρτήματα ἢ σφάλματα καὶ, διὰ τοῦ μέσου τούτου, παριστάμενος ὡς θεόπνευστος τρόπον τινα, κατέκτα αὐτούς».

Ἐν τούτοις πάντα ταῦτα δὲν εἶνε ἀληθῆ· ἐκ συνετῆς δὲ προνοίας, ἀντὶ τοῦ εὐχερεστεροῦ καὶ ἀπαραβάτως κρατοῦντος συστήματος, τῆς παραθέσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ μάρτυρος, ἐξήντησε τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου ὁ συντάξας τὴν ἀπόφασιν, διότι, μὲ ὅλα τὰ αἰσθήματα τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐχθρότητος μαρτύρων τινῶν, πάντως θὰ ἐξανίσταντο, ὅσοι ἀνεγίνωσκον ὅ, τι κατέθεσαν τὰ οὐδέποτε παρ' αὐτῶν λεχθέντα! Σεβόμεθα τὸ δεδicasμένον καὶ εὐλαβοῦμεθα τοὺς δικαστάς, ἀλλὰ καὶ δὲν κωλυόμεθα νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι αἱ καθβαλιστικαὶ μέθοδοι καὶ τὰ νοούμενα σχήματα εἰς ἀποφάσεις, ὀδηγούσας εἰς βρυτάτην καταδίκην καὶ εἰς χειρόν τι τούτου εἰς μέμψιν καὶ περιφρόνησιν καὶ δὴ κληρικῶν, δὲν ἐπιτρέπονται, διεγείρουσιν αἰσθήματα, ὑπενθυμίζοντα τὰ ἱεροεξεταστήρια. Διότι, περὶ τῆς τοιαύτης ἀκροάσεως ὑπὸ τοῦ Ἁγαθοδώρου, ὡς λέγει ἡ ἀπόφασις, παραθέτουσα ἑπτὰ τοῦ ἄλφαβήτου γράμματα, οὐδὲν λέγεται ὑπὸ τῶν μαρτύρων. Ὅντως ὁ Α—ὁ Νεῖλος Νικολαΐδης—οὐδὲν λέγει καὶ ἡ ἀπόφασις πλανᾶται καὶ πλανᾷ, ἵνα ἐπιεικῆς δώσωμεν χαρακτηρησμούς· ὁ Β.—ὁ Γεννάδιος Κωνσταντινίδης—οὐδὲν λέγει καὶ ἡ ἀπόφασις πλανᾶται καὶ πλανᾷ· ὁ Γ—ὁ Κωνσταντῖνος Παπαγεωργόπουλος.—ἀνεψιὸς καὶ ὑποτακτικὸς τοῦ κυριωτέρου ἡμῶν πολεμίου, τοῦ προηγουμένου Καλλιστράτου Παπαγεωργίου οὐδὲν λέγει, ἐπ' ἐναντίας ἐξηγεῖ ὅτι τοὺς δοκίμους προσελύτιζε δῆθεν ὁ Ἁγαθόδωρος διὰ διαφόρων μικρῶν δώρων, καὶ ἡ ἀπόφασις δις πλανᾷ—

ται καὶ δις πλανᾷ· ὁ Ε—Αὐξέντιος Χαραλαμπίδης—οὐδὲν λέγει· ὁ Ζ—Ἰερώνυμος Χρυσανθόπουλος—οὐδὲν λέγει· ἐξηγεῖ δὲ καὶ οὗτος ὅτι διὰ δῶρων προσηλυτίζοντο οἱ δόκιμοι—ὁ Ν—αὐτὸς οὗτος ὁ Καλλίστρατος Παπαγεωργίου—οὐδὲν λέγει καὶ ἡ ἀπόφασις διὰ τριῶν ἔτι μαρτύρων τρεῖς πλανᾶται καὶ τρεῖς πλανᾷ! Εἰς μόνον μάρτυς ὁ Δ—ὁ Τιμόθεος Δουληγέρης—κατέθεσε τὸ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως μετὰ τσαύτης ἐπισημότητος βεβαιούμενον, ἦτοι ὅτι ἐκρύπτετο ὁ Ἀγαθόδωρος καὶ ἤκουε τῶν ἐξομολογήσεων τῶν δοκίμων. Ἀλλὰ, καίτοι μόνον τοῦ Δουληγέρη ἡ κατάθεσις οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν κατὰ τὸν συμπληροῦντα καὶ ἐρμηνεύοντα τοὺς κανόνας νόμον «ἐνὸς μαρτυρία οὐκ ἔστι δεκτὴ κἂν συγκλητικὸς ᾖ», οὐχ ἤττον πρὸς πλήρη διάγνωσιν τῆς ἀξιοπιστίας τοῦ μάρτυρος τούτου, δὲν δυνάμεθα ἢ ἀμέσως νὰ προσθέσωμεν τὸ ὑπ' αὐτοῦ καὶ μόνου αὐτοῦ κατατεθέν φαιδρότατον πρᾶγματι, ὅτι ἐπὶ χρόνον μακρὸν ἔβλεπε «περίλυπον καὶ συλλογισμένον τὸν Γεννάδιον Κωνσταντινίδην». Μὴ δυνάμενος νὰ ἀνακαλύψῃ τῶν ἐνδομύχων του τὸν βυθόν, ἀλλεπαλλήλως ἠρώτησεν ὁ μάρτυς τὸν Κωνσταντινίδην τὴν αἰτίαν τῶν κατηφῶν λογισμῶν του, καὶ, μετὰ πολλὰς ὑπεκφυγὰς, κατῴρθωσε τέλος ν' ἀποσπάσῃ τὸ φοβερὸν μυστικόν. Ὁ Γεννάδιος ἐξήγησε πρὸς τὸν Δουληγέρην ὅτι ἦτο περίλυπος καὶ συλλογισμένος, διότι προσήγιζεν ὁ χρόνος, καθ' ὃν θὰ ἐστέρειτο τῶν τεσσάρων καλλίστων αὐτοῦ φίλων, καθ' ὅσον κατ' ἐκείνας ἀκριβῶς τὰς ἡμέρας ὁ Ἀγαθόδωρος Μαρκόπουλος, Νήφων Ἀνδρικόπουλος, Νήφων Δημόπουλος καὶ Ἀθανάσιος Νικολόπουλος ἀνέμενον νὰ ἀνακληθῶσιν εἰς τοὺς οὐρανοὺς!! Τὸ πρᾶγμα ἦτο ἀληθές καὶ βέβαιον, διότι καὶ οἱ τέσσαρες αὐτοὶ τὸ εἶχον ἀνακοινῶσαι ἐμπιστευτικῶς πρὸς τὸν Κωνσταντινίδην καὶ οὗτος πρὸς τὸν Δουληγέρην. Δὲν θὰ παρατηρήσωμεν ἐνταῦθα ὅτι «οἱ μάρτυρες ἀκοῆ μὴ μαρτυρήτωσαν, λέγοντες ὡς ἤκούσαμεν, κἂν εἰ ταβουάριοι εἶναι οἱ ταῦτα μαρτυροῦντες» καὶ ὅτι ὁ Γεννάδιος ἐξετασθεὶς καὶ αὐτὸς δὲν καταθέτει τὰ ὑπὸ τοῦ Δουληγέρη μυθοπλαστούμενα. Ἀρκεῖ ὅτι μὴ ἀρκεσθεὶς εἰς ταύτας τῆς φιλαληθείας τὰς δάφνας καὶ ἐτέρας προσέθηκεν. Ὄντως πρὸς μείζονα ἔξαρσιν καὶ τῆς ἀξιοπιστίας καὶ τῆς ἠθικότητος τοῦ Δουληγέρη, δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν τὸ ὑπ' αὐτοῦ κατατιθέμενον, ὅτι καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς παρέρειδον τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου δι' ἀκχτονομάστους πράξεις, ἦτοι ὅτι αὐτοὶ οὗτοι οἱ κατὰ τὰς περιστάσεις, ἀναμείνοντες δι' ἀγιότη-

τα ν' ἀναληφθῶσιν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἢ, διὰ τὸ εὐκολώτερον, νὰ ὑποτάξωσι τοὺς λαοὺς καὶ ἡγεμόνας, ὑπὸ τοιούτων ἐνεπνέοντο ἠθικῶν ἀρχῶν, ὥστε νὰ μὴ ἔχωσιν οὐδὲ τὴν στοιχειώδη συνείδησιν τῆς κοινοτέρας ἠθικῆς καὶ οἰκογενειακῆς εὐπρεπείας. Καὶ ὅμως καταθέσεις τοιαύτας, μεμονωμένας, περὶ ὧν ὠρισμένως προβλέπει τὸ 265 ἄρθρον τοῦ Ποινικοῦ νόμου, ὑπὸ σπουδαίαν ἔλαβεν ἔποψιν καὶ ἐστήριξε σκέψεις εἰς ἀπόδειξιν κεφαλαίων κατηγορίας ἢ καταδικάζουσα ἡμᾶς ἀπόφασις. Σημειώτεον ὅτι ὁ πανοσιώτατος αὐτὸς ἱερομόναχος Δουληγέρης τάσσει καὶ τὸν Γεννάδιον Κωνσταντινίδην μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου, καὶ δὴ μέχρι τοῦ 1896. Θὰ ὑποθέσῃ τις φυσικῶς, ὅτι ἀπεσκίρτησεν αὐτοῦ, μὴ πραγματοποιηθείσης τῆς εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τῶν τεσσάρων μεγάλων ἀποστόλων τῆς αἰρετικῆς διδασκαλίας. Ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα. Ὁ Γεννάδιος Κωνσταντινίδης διέστη πρὸς τὸν Ἀγαθοδωρον Μαρκόπουλον καὶ κατήγγειλεν αὐτὸν προφορικῶς κατὰ τὸ 1896 εἰς τὴν ἐπισκοπικὴν ἐπιτροπὴν Καλαβρύτων, ἕνεκα γεγονότος, ὅπερ πολλαχῶς ἐξάιρεται χωρὶς ὅμως νὰ μνημονεῦται τὸ εἶδος αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει καὶ κατὰ κόρον ἐπαναλαμβάνεται, ἵνα ἐξαχθῶσι συμπεράσματα, ὅτι συνωμοσίαι κατειργάζοντο ἐν τῷ φανταστικῷ Συλλόγῳ, καί, τῇ συμπράξει τῶν ἀνακρίσεων τοῦ 1896, πλουτισθῇ ἢ ἐπὶ αἰρέσει κατηγορία καὶ δι' ἄλλων κατηγοριῶν, καταλήξῃ δὲ ἢ ἀπόφασις εἰς καταδίκην ἐπὶ φατρία καὶ τηρεία συγκληρικῶς. Τὸ γεγονός ἐκτίθησι σαφῶς ὁ μάρτυς τῆς κατηγορίας καὶ προηγούμενος Διονύσιος Ἰωαννίδης: « γνωρίζω, λέγει αὐτολεξεί, ὅτι ὁ Γεννάδιος Κωνσταντινίδης ἦλθεν εἰς ἔριδας μετὰ τοῦ Ἀγαθοδώρου Μαρκοπούλου ἕνεκα τινὸς διαδρόμου μεταξὺ οὐκίσκου τοῦ Γενναδίου καὶ περιστερεῶνος τοῦ Ἀγαθοδώρου». Ἐν τῇ περὶ νομῆς καὶ κυριότητος τοῦ διαδρόμου τούτου πάλῃ, ἐπῆλθε συμπλοκὴ μεταξὺ τοῦ Γενναδίου Κωνσταντινίδου, τοῦ Γεωργίου Τσελέπη καὶ τοῦ συμπατριώτου τοῦ Ἀγαθοδώρου Γεωργίου Θεοδωροπούλου, ἧς ἀποτέλεσμα ἦτο ὁ τραυματισμὸς τοῦ Γενναδίου. Ὁ Γεννάδιος ἐτραυματίσθη τὴν 27 Αὐγούστου 1896, ἀμέσως δὲ ὑπέβαλε τὴν γνωστὴν εἰς τὴν ἐπισκοπικὴν ἐπιτροπὴν Καλαβρύτων περὶ τοῦ Συλλόγου καταγγελίαν, οὕτω δὲ ῥαγδαίως ἐνηργήθησαν τὰ πάντα, ὥστε ἐννέα μετὰ τὴν συμπλοκὴν ἡμέρας, ἦτοι τὴν ἐβδόμην Σεπτεμβρίου ἢ ἀνάκρισις εἶχε περατωθῆ. Καὶ ἐνῶ, ὡς ὁ Δουληγέρης ἰσχυρίζεται, μέλος τοῦ Συλλόγου ἐτύγχανε καὶ ὁ

Γεννάδιος καὶ ἐγίνωσκε καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ καὶ τὰ μέλη, ἐνῶ αὐτὸς κατήγγειλε πρῶτος προφορικῶς τὸν Σύλλογον εἰς τὴν ἐπισκοπικὴν ἐπιτροπὴν Καλαβρύτων, οὐδὲν ἐν τούτοις κατέθεσε περὶ τοῦ ὡς ἀρχηγοῦ σήμερον φερομένου Νήφωνος Ἀνδρικοπούλου, τοῦ Νήφωνος Δημοπούλου, οὐδὲν εἶπε περὶ τοῦ Θεοδωρήτου Σακελλαροπούλου, Καλλινίκου Γιαννοπούλου, Σωφρονίου Ἀλεξοπούλου, Νικοδήμου Μαρκοπούλου, ἤτοι τῶν καταδίκων τῆς σήμερον, ἀλλ' ἄλλους ἀνέφερον ὡς μετέχοντας τοῦ Συλλόγου, μὴ κατηγορουμένους σήμερον. Ἐν ἐνδιέφερε τότε τὸν Γεννάδιον καὶ δὲν τὸ ἀπέκρυψε. «Πᾶσα πρᾶξις, ἔστω καὶ παρ' ἄλλων γενομένη (ὡς ἡ παρὰ τοῦ Τσελέπη καὶ τοῦ Θεοδωροπούλου) παραίτιοι καὶ βοηθοὶ καὶ συνεργοὶ εἶναι αὐτοί, καταθέτει αὐτολεξεί ὁ Γεννάδιος, ὠθούμενοι *ιδίως* ὑπὸ τοῦ καὶ ἀρχηγοῦ των Ἀγαθοδώρου Μαρκοπούλου». Καὶ οἱ ὁμόφρονες τῷ Γενναδίῳ καὶ οἱ ὑπ' αὐτοῦ ὡς μάρτυρες ὑποδειχθέντες. παρασκευάζουσιν ἕδραφος ἴνα, εἰ δυνατόν, περιπλέξωσι τὸν Ἀγαθοδῶρον καὶ προκαταλάβωσι τὴν δικαιοσύνην καὶ διὰ τὴν ἐπὶ τῇ συμπλοκῇ ποινικὴν δίκην καὶ διὰ τὴν πολιτικὴν ἐπὶ τῇ κατοχῇ τοῦ μεταξὺ τοῦ οἰκίσκου καὶ περιστερεῶνος διαδρόμου, διὰ τοῦτο δὲ καὶ καταθέτουσι, μετὰ πάροδον ὀλίγων ἀπὸ τῆς συμπλοκῆς ἡμερῶν ὅτι «συνωμολογεῖτο ἀλληλοβοήθεια πρὸς ἐπιθέσεις, ἐνῶ παρίστανται οἱ ἄλλοι ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς μάρτυρες, ἐνώπιον τῶν ποινικῶν καὶ πολιτικῶν δικαστηρίων». ! Ἀνελύσαμεν κατὰ πάσας αὐτῆς τὰς λεπτομερείας τὰ τῆς συμπλοκῆς ταύτης, διότι ἡ ἀπόφασις μετὰ σπουδαιοφανοῦς ἐμφάσεως, πάντως ἀξίας σπουδαιοτέρας ὑποθέσεως, πάντοτε δὲ ἀναληθῶς, τὴν ἐκ τῆς κατοχῆς τοῦ διαδρόμου ἐπεληοῦσαν ρῆξιν δὲν ἐδίστασε νὰ χαρακτηρίσῃ «ὡς ἀπόπειραν δολοφονίας κατὰ τοῦ Γενναδίου ἀποσχιρτήσαντος τοῦ Συλλόγου καὶ παρέχοντος ὑπονοίας δημοσιεύσεως τῶν μυστηρίων αὐτοῦ» ! ! Οὕτως ἡλίου φαεινότερον ἀποδεικνύεται ὅτι, ὡς λέγει καὶ ἡ ἀπόφασις «καὶ πρὸς ἐγκλήματα ἔτι ἐπιρρεπεῖς ἦσαν οἱ τοῦ συλλόγου» ἤτοι κατηγορητέοι καὶ καταδικαστέοι ἐπὶ συνωμοσίᾳ, φαρτρία καὶ τυρεία συγκληρικοῖς, ἀδιάφορον εἶναι, ἐπαναλαμβάνομεν καὶ θὰ ἐπαναλαμβάνωμεν, δὲν κατηγγέλοσαν ἐπὶ τούτους καὶ ἂν αἱ καταθέσεις ἄς ἐπικαλεῖται καὶ ἀβασανίστως παρατάσσει ἀφορῶσιν ἄλλην κατηγορίαν καὶ ἄλλους κατηγορουμένους. Πλὴν τούτου ὅμως λησμονεῖ ὁ συντάκτης τῆς ἀποφάσεως,

ὅτι τῆς ὑποθέσεως τοῦ τραυματισμοῦ ἐπελήφθησαν τὰ τακτικά ποινικά δικαστήρια, ὅτι ὁ Ἀγαθόδωρος οὐδαμῶς κατηγγέλη ἐπ' αὐτῷ, διότι καὶ δὲν μετέσχε τῆς συμπλοκῆς, ἀπουσίαζε μάλιστα τῆς μονῆς πολλὰς πρὸ αὐτῆς ἡμέρας καὶ ὅτι εἰς τὸν Θεοδώροπουλον ἐπεβλήθη ποινὴ φυλακίσεως ἐτῶν 2 1)2 ἤτοι ἡ ἐπιβαλλομένη εἰς τὰς ἀπειρίας, ὅταν γίνωσι δεκτὰ καὶ τὰ πλεῖστα ἐλαφρυντικά. Στοιχειώδη ὑποχρέωσιν παρέλειψεν ἡ ἀπόφασις ἢ συμβουλευθεῖσα τὸν φάκελλον τῆς πρὸ τοῦ κακουργοδικείου Πύργου διεξαχθείσης δίκης. Ἐν τῇ μελέτῃ ταύτης σαφῶς θ' ἀπεκαλύπτοντο τὰ τῆς ὑποθέσεως καὶ θὰ διεφωτίζοντο ἐν ἀληθείᾳ οἱ δικασταὶ πρὶ τῆς πραγματικῆς ἀξίας καὶ τῶν γενεσιουργικῶν λόγων ἀδικήματος, ὅπερ εἴμαρτο νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς ἀπόπειρα δολοφονίας μὲ συνεργούς καὶ ἠθικοὺς αὐτουργούς! Ἄλλ' ὡς εἶπομεν ἔδει ΠΑΝΤΩΣ νὰ συγκομισθῶσι στοιχεῖα διὰ τὴν ἐπὶ συνωμοσίᾳ κατηγορίαν, πρὸς τοῦτο δὲ παρατάσσονται καὶ πάλιν ἐπτὰ κεφαλαῖα γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου. Ὁ ἀναγινώσκων τὴν ἀπόφασιν καταπλήσεται μανθάνων ὅτι ἐπτὰ μάρτυρες βεβαιοῦσι τὸ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ἀναγραφόμενον ὅτι «καὶ πρὸς ἐγκλήματα ἐπιρρεπεῖς ἔτι ἦσαν οἱ τοῦ Συλλόγου». Ἄλλὰ πάντα ταῦτα τὰ κεφαλαῖα γράμματα, ἰσαριθμούς ἀντιπροσωπεύοντα μάρτυρας, οὐδὲν πλέον λέγουσι τῆς ἀνωτέρω συμπλοκῆς τοῦ Γενναδίου. Δύο μόνον μάρτυρες ἀναφέρουσι καὶ ἑτέραν πρᾶξιν, ἥτις καὶ αὐτὴ χρησιμεύει πρὸς πανηγυρικωτέραν ἀποδείξιν, ὅτι οὐδὲν ἄξιον λόγου καὶ ἀποδεικνυόμενον ὡς ἀληθὲς ἠδύνατο νὰ προσαφθῆ εἰς τοὺς κατηγορουμένους.

Ὁ δόκιμος, ἀνεμίος δὲ καὶ ὑποτακτικὸς τοῦ προηγουμένου Καλλιστράτου καταθέτει ὅτι ἐπεβλήθη δῆθεν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ἀγαθόδωρου νὰ δηλητηριάσῃ τὸν ἄρτι ἐκλεχθέντα ἡγούμενον Ἰωνάθαν. Καὶ ἄξιον πολλῆς προσοχῆς καὶ ἀποκαλυπτικώτατον εἶναι ὅτι, ἐνῶ ὁ Παππαγεωργόπουλος καταθέτει ὅτι μόνος ὁ Ἀγαθόδωρος, καίτοι ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ μάρτυς ἐτύγγανε νευρόσπαστον τοῦ Καλλιστράτου, καίτοι πρὸ μικροῦ εἶχον ἐνεργηθῆ ἐκλογαί, ἀδιάλλακτα ἐμπνεύσασαι πίστη μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς, ἐν τούτοις πρὸς αὐτὸν, τὸν ἀνεμίον τοῦ κυρίως ἀρχηγοῦ τῆς νικησάσης μερίδος προέχον μέλος τῆς ἀντιθέτου μερίδος, ὁ Ἀγαθόδωρος, ἀπηυθύνθη διὰ τοιαύτην ἀφανιχάτως στυγεράν πρᾶξιν, ἡ ἀπόφασις ἰσχυρίζεται ὅτι οὐχὶ μόνον ὁ Ἀγαθόδωρος, ἀλλὰ καὶ ὁ Νήφων Ἀνδρικόπουλος καὶ Ἀθανάσιος Νικολόπουλος ἐπέβαλον εἰς τὸν Παππα-

γεωργόπουλον νὰ δηλητηριάσῃ τὸν Ἰωνάθαν. Γράφει ἡ ἀπόφασις «ἀποφάσει τῶν ἐγκριτοτέρων τοῦ Συλλόγου μελῶν ἦτοι τοῦ Νήφωνος Ἀνδρικοπούλου, Ἀγαθοδώρου Μαρκοπούλου καὶ Ἀθανασίου Νικολοπούλου ἀνετέθη καὶ ἐπεβλήθη τῷ Παππαγεωργοπούλῳ νὰ δηλητηριάσῃ τὸν ἠγούμενον Ἰωνάθαν.» Ὁ μάρτυς ἐπαναλαμβάνομεν λαλεῖ μόνον περὶ Μαρκοπούλου, ἀλλ' ἡ ἀπόφασις, μὴ θέλουσα αὐτὸν μόνον εἰς τοιαύτας δυσκόλους ἐπιχειρήσεις, τὸν τάσσει μέσῳ ἀξιοπρεποῦς ἐπιτελείου μὲ τὸν Ἀνδρικόπουλον ἐκ δεξιῶν καὶ τὸν Νικολόπουλον ἐξ εὐωνύμων. Ἡ εἰκὼν εἶναι μεγαλοπρεπεστέρα! Κυρίως οὕτως ἀποδεικνύεται ὅτι «καὶ πρὸς ἐγκλήματα ἔτι ἐπιρρεπεῖς ἦσαν οἱ τοῦ Συλλόγου».!

Παρατηρητέον ὅτι τὰ περιπαραγγελίας εἰς τὸν Παππαγεωργόπουλον ὑπὸ τοῦ Ἀγαθοδώρου νὰ δηλητηριάσῃ τὸν ἄκακον Ἰωνάθαν, ἐδημοσίευσεν οὗτος ὡς καὶ ἡ ἀπόφασις ἐμφαντικῶς ἀναφέρει, καὶ εἰς τὴν ἐφημερίδα *Καιροί*, παραλείπει ὅμως ἡ ἀπόφασις νὰ προσθέσῃ ὅτι ἡ δημοσίευσις τοῦ Παππαγεωργοπούλου προεκλήθη συνεπείᾳ σειρᾶς ἄρ. τοῦ Ἀγαθοδώρου, διεκτραγωδοῦντος τὴν ἐν τῇ Μονῇ κατάστασιν καὶ μετ' ἀποδείξεων ἀπεικονίζοντος τὴν ἠθικὴν ὑπόστασιν καὶ Καλλιστράτου καὶ Ἰωνάθαν. Εἰς τὰς ρητὰς καταγγελίας καὶ αἰτιάσεις τοῦ Ἀγαθοδώρου καὶ τὰς ἐκ τούτων ἐντυπώσεις, ἔδει νὰ δοθῇ μία ἀπάντησις καὶ ὡς τοιαύτη, ἐλλειπόντων τῶν πραγμάτων, ἐφευρέθη ἡ περὶ δηλητηριάσεως τοῦ Ἰωνάθαν παραγγελία. Πόσον δίκαιον ἔχει ὁ ὑπὸ τῶν κανόνων ἀναγραφόμενος νόμος, «ὅτι ὁ μὴ ἀποδεικνύς τὸ παρ' αὐτοῦ προταθὲν ἐξορίζεται».! Εἰς τὰς αὐτὰς σκέψεις πρέπει ν' ἀποδοθῇ ὅτι, ὑπερθεματίζων εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Παππαγεωργοπούλου λεχθέντα αὐτὸς ὁ Ἰωνάθαν, τελῶν δὲ ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι περὶ διατηρήσεως τῆς ἡγουμενίας πρόκειται καὶ θεμιτοῖς ἀθεμιτοῖς πρέπει νὰ διεξαχθῇ ὁ περὶ τῶν ὄλων ἀγὼν, καταθέτει ὅτι πρὸς τὸν Παππαγεωργόπουλον ἐπεβλήθη ὑπὸ τοῦ Ἀγαθοδώρου οὐχὶ μόνον αὐτὸν — τὸν Ἰωνάθαν νὰ δηλητηριάσῃ, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ τὸν θεῖον καὶ προστάτην του προηγούμενον Καλλιστράτον.!!

Εἰς τοιαύτην τελειότητα ψευδολογίας ἀναντιρρήτως δὲν ἔφθασεν ὁ Παππαγεωργόπουλος, ὅστις δὲν ἐτόλμησε νὰ καταθέσῃ ταῦτα. Ἄλλ' ὁ Ἰωνάθαν δικαιολογεῖται ὅτι περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ἡγουμενίας καὶ τῆς καρπώσεως τῶν ἐξ αὐτῆς ὠφελημάτων ἠγωνίζετο. Γί νὰ εἶπῃ τις ὅμως περὶ τοῦ ἀκριβοδικαίου τῆς ἀποφάσεως,

ὅτιν πάσαι αἱ ἀνωτέρω μυθοπλαστικαὶ ἐξανεμίζωνται ὑπὸ τῆς αὐθεντικωτέρας τῶν μαρτυριῶν; Ἐρωτώμενος ὄντως αὐτὸς ὁ προηγούμενος Καλλίστρατος, ἀφηγεῖται μὲν, ὡς ἐξεθέσαμεν ταῦτα, τὰ τῆς περιφήμου συμπλοκῆς τοῦ Γενναδίου, χωρὶς οὐδαμῶς νὰ ἀναμίξῃ τὸν Ἀγαθόδωρον, οὔτε λέξιν δὲ, οὐδ' ὡς διάδοσιν ἢ ὑπόνοιαν κ' ἀναφέρει, ὅτι ἐπεβλήθη δῆθεν εἰς τὸν ἀνεψιὸν του νὰ δηλητηριάσῃ αὐτὸν ἢ τὸν Ἰωνάθαν. Ἄν τοιοῦτόν τι, καὶ μάλιστα κατ' ἐπίβλησιν, ἀνετίθετο πρὸς τὸν Παπαγεωργόπουλον, πρὸς τίνα ἄλλον πρωτίστως ἢ τὸν θεῖον αὐτοῦ καὶ προστατήν Καλλίστρατον θὰ ἔσπευδε νὰ τὸ ἀνακοινώσῃ, σημαίνων τοῦ κινδύνου τὸν κώδωνα καὶ καθιστῶν αὐτὸν προσεκτικὸν διὰ τὸ μέλλον, καὶ τίνα ἄλλην εὐκαιρίαν θὰ εὔρισκεν ὁ κύριος τῶν κατηγορουμένων διώκτης Καλλίστρατος νὰ ἐπιδεινώσῃ τὴν θέσιν αὐτῶν ἢ κυρῶν τὰ τερατώδη ψευδολογήματα τοῦ ἀνεψιοῦ του καὶ τοῦ πελάτου του;

Κατὰ τοιοῦτον τίνα εἰλικρινῆ τρόπον ὑφάνθησαν καὶ ἐν τῷ ἱστορικῷ καὶ διασκεπτικῷ τῆς ἀποφάσεως τὰ γεγονότα ταῦτα, τὰ μόνον ἀπολύτως καὶ ἀποκλειστικῶς, ὅτινα ἀναφέρονται ἵνα ἀποδειχθῇ ἡ ἐνοχὴ τῶν κατηγορουμένων. Καταντᾷ ἀπίστευτον ἀληθῶς ὅτι οὕτω παρεστάθησαν ἡλλοιωμένα τὰ πράγματα ἐν τῇ ἀποφάσει, ὥστε νὰ ἐξαχθῶσι καταδικαστικὰ πορίσματα. Ἄλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ εἰλικρινεῖς τῶν κατηγορουμένων ἀπολογίαι, καθ' ἃς σύστασιν συλλόγου κατὰ τὴν γνωστὴν ἔννοιαν σωματείου ἔχοντος ἀρχὰς ἐκπροσωπούσας αὐτὸ, πρόγραμμα δὲ ἐργασίας καὶ κανονισμόν δὲν γνωρίζουσιν οἱ κατηγορούμενοι, παρεξηγοῦνται καλοκαγάρως ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως καὶ ἀληθεῖς κρίνονται ὁμολογίαι! Δὲν γνωρίζουσιν οἱ κατηγορούμενοι σύλλογον ὑφιστάμενον μὲ ἀρχὰς καὶ κανονισμόν καὶ πρόγραμμα, ἄρα, ὑφίστατο τοιοῦτος, ἀνευ ἀρχῶν προγράμματος καὶ κανονισμοῦ καὶ ἀρκεῖ ἡ σκέψις αὕτη ἢ λογικὴ ἢ ἡ αὐττοβούλος. Ἀδιάφορον ἂν οὐδέποτε συνέστη ἐν τῇ Μονῇ σύλλογος, ὡς αὐτὸς ὁ σεβασμιώτατος ἐπίσκοπος Λαρίσης μετὰ ἐπιμελῆ ἐν τῇ Μονῇ ἐξέτασιν βεβαιοῖ καὶ μετὰ τὰς πνευματικὰς ἐξομολογήσεις εἰς ἃς ἐν αὐτῇ προέβη.

Ἐν ᾧ, ὡς ἐδείξαμεν ἡ ἀπόφασις ἐξαντλεῖ τὸ ἀγράφητον ἵνα, ἀνωμύμως, διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον, παραθέσῃ μαρτυρίας μὴ δοθείσας, ἀλλ' αἵτινες καὶ διδύμεναι δὲν ἠδύναντο νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει

κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν κανόνων διατασσόμενα διὰ τὴν ποιότητα καὶ καταγωγὴν τῶν μαρτύρων, τὸ μὲν ὑπὸ κατηγορίαν δικτελούντων, τὸ δὲ διασβεβλημένων τοὺς τρόπους ἢ εὐρισκομένων ὑπὸ ἐξάρτησιν, δι' ἐλάχιστων, διστακτικῶν δὲ φράσεων καὶ ἐπεισοδικῶς ὅλως ἀποφίνεται περὶ τῶν μαρτύρων τῆς ὑπεραπίστεως, λαμβάνει δὲ ἐκ τῶν καταθέσεων αὐτῶν μόνον ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὰς περὶ συστάσεως τοῦ συλλόγου φήμας. Ἄλλ' οἱ μάρτυρες τῆς ὑπεραπίστεως τὸ μὲν γηραιοὶ μοναχοὶ, τὸ δὲ διακεκριμένοι κληρικοὶ, μακρὰν τῆς ἀτμοσφίρας τῶν ἐν τῇ Μονῇ ἀναπτυχθέντων παθῶν βιοῦντες, τὸ δὲ ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν καὶ τῆς μορφώσεως πάσης προσοχῆς καὶ πίστεως ἄξιοι, σαφῶς καθορίζουσι τὴν κατηγορίαν καὶ τὰς ὑπαγορευσάσας αὐτὴν αἰτίας, ἐμμέσως δὲ ἀπαντῶσι καὶ εἰς πάσας τὰς ἐπὶ ἠθικότητι τῶν³ κατηγορηθέντων αἰτιάσεις. Οὕτως ὁ

Νεόφυτος Γεωργίου, ἐτῶν 78 ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς καταθέτει ἐπὶ λέξει ὅτι οἱ κατηγορούμενοι «οὐδὲν ἀντιθρησκευτικὸν φρόνημα ἔχουσι· πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἐξωμολόγησα καὶ μάλιστα εἰς ἓνα τῶν μνηυομένων ἔδωκα συμμαρτυρίαν, ἵνα προαχθῆ εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἱεροσύνης». Ὁ

Βαρθολομαῖος Οἰκονόμου ἐτῶν 80 καταθέτει «γνωρίζω ὅτι δὲν ἔχουν ἀντιθρησκευτικὰ φρονήματα καὶ μάλιστα ὁ Νήφων Ἀνδρικόπουλος ἐχρημάτισε πολλὰ ἔτη ὡς διδάσκαλος καὶ ἠθικοποίησε τοὺς μαθητάς του, ὅπου καὶ σήμερον ἐξακολουθεῖ ὡς πνευματικὸς καὶ τοὺς ἠθικοποιῆ». Ὁ

Στέφανος Ροδόπουλος ἱερομόναχος ἐτῶν 80 καταθέτει «πάντα ταῦτα προέρχονται ἀπὸ κομματικὴν ἐμπάθειαν». Ὁ

Ἀρσένιος Γραϊκὸς ἱερομόναχος ἐτῶν 68 καταθέτει ὅτι δὲν εἶδε διδασκαλίαν ἀντιβαίνουσαν εἰς τὰ δόγματα, ἄλλως τε οἱ μνηυόμενοι μοναχοὶ εἶναι οἱ ἠθικώτεροι τῶν ἐν τῇ Μονῇ μοναχῶν. «Αὐτὰ πηγάζουν ἀπὸ κομματικούς λόγους καὶ τὰ ἐχάλκευσε ὁ Νεῖλος, ἕνεκα ἐκλογικῶν λόγων, ἐκφραζόμενος οὕτως ἐνώπιον πολιτῶν καὶ μοναχῶν». Ὁ

Ἀρχιμανδρίτης Βουλιέρης γραμματεὺς τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν καταθέτει : «γνωρίζω μνηυόμενον διάκονον Ἀθανάσιον Νικολόπουλον· γνωρίζω ὅτι εἶναι εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος κληρικὸς καὶ πάντοτε ἐν ἐπιγνώσει, πεποιθὴς καὶ ἀφοσιώσει συμπράττει εἰς τὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ καθήκοντα, αὐτὸς τε καὶ οὐς καλῶς ἐγνώ

ρισά συμμοναστάς του, Ἀρχιμανδρίτην Νήφωνα Δημόπουλον, Ἡσαΐαν Πασχοπούλου καὶ Ἀγαθόδωρον Μακρόπουλου, ἐπεθύμουν δὲ ἡ Ἀγία ἡμῶν Ἐκκλησία νὰ ἔχη πολλοὺς ὁμοίους τῶν ἀνωτέρω κληρικῶν». Ὁ

Σεραφεῖμ Κωνσταντινίδης ἱεροδιάκονος ἐν Ἀθήναις κτχθέτει: «Σύλλογον ἀπεκάλεσαν τὴν συναναστροφὴν τῶν δοκίμων τοὺς ὑποίους ὁ διδάσκαλός των Νήφων Ἀνδρικόπουλος προέτρεπε ἐν συναναστρέφωσιν συμμελετῶντες πρὸς ἠθικοποίησιν των . . . πάντα τὰ συμβαίνοντα ἐν τῇ Μονῇ προέρχονται ἐκ κομματικῆς ἐμπαθείας». Ὁ

Ἀνδρόνικος Θεοδωρόπουλος φοιτητῆς τῆς Θεολογίας καταθέτει ὅτι «ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ γελοίου ἤκουσα τὰ τοῦ Συλλόγου καὶ δικκωμωδήσεως . . . τὰ πρόσωπα εἰς τὰ ὁποῖα ἀποδίδουν τὴν ἴδρυσιν το.οὔτου ἀντιθρησκευτικοῦ Συλλόγου εἶναι τὰ μᾶλλον διακρινόμενα ἐπὶ ἠθικότητι». Περὶ Δημοπούλου λέγει ὁ μάρτυς ὅτι ἤκουσε πάντοτε προτροπὰς πρὸς ἠθικὴν του μόρφωσιν, περὶ δὲ Ἀνδρικόπουλου ὅτι μεγίστην κττέβαλε προσπάθειαν, ἵνα ὡς διδάσκαλος μορφώσῃ καὶ ἠθικοποιήσῃ τοὺς μαθητάς του καὶ προσθέτει «ἀφορμὴ τῆς ἐναντίον τῶν μνημονευομένων καταγγελίας εἶναι τὰ κομματικὰ πάθη». Ὁ

Νικηφόρος Τριανταφυλλόπουλος μοναχὸς λέγει: «ἀντιθρησκευτικὰ φρονήματα δὲν ἀντελήφθη, μάλιστα ὁ Νήφων Ἀνδρικόπουλος ἐχρημάτισε πολλὰ ἔτη ὡς ἑλληνοδιδάσκαλος καὶ ἠθικοποιεῖ τοὺς μαθητάς του, ἐνῶ τούνηντιον, ἀφ' οὔτου ἔπαυσεν ὁ Νήφων νὰ εἶναι διδάσκαλος οἱ δόκιμοι τῆς Μονῆς παρέλυσαν ἠθικῶς». Ὁ

Πάμφιλος Ἰωαννίδης ἱερομόναχος: οὔτε ἤκουσα οὔτε γνωρίζω ὅτι ὑπάρχει ἢ ὅτι ὑπῆρξε Σύλλογος. Τοὺς μνηνομένους γνωρίζω ὡς καλοὺς κληρικούς ἐκτελοῦντας τὰ θρησκευτικὰ των καθήκοντα καὶ ὅτι τὰ φρονήματά των εἶναι ὅπως ἡ ἡμετέρα ἐκκλησία παραδέχεται. «Μὲ τὸν Νήφωνα Δημόπουλου συνοικοῦσα ἐν Ναυπλίῳ ὡς καὶ μετὰ τοῦ Ἀνδρικόπουλου ἔμεινα καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ συλλειτουργῶν μετὰ τοῦ Πασχοπούλου, οὐδέποτε δὲ ἀντελήφθη τι ἀντιθρησκευτικὸν καὶ ἀντιδογματικόν. Πάντα ὅσα ἐνεργοῦνται κατὰ τῶν κατηγορουμένων εἶναι σκευωρίαί προερχόμεναι ἐκ κομματικῶν ἐμπαθειῶν . . . Γνωρίζω ὅτι τὰ θρησκευτικὰ φρονήματα τῶν κατηγορουμένων εἶναι ὅπως ἡ ἡμετέρα ὀρθόδοξος ἀνατολικὴ ἐκκλησία καὶ Οἴκουμενικαὶ Σύνοδοι παραδέχονται, διότι

ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη συνκλαστροφόμενος μετ' αὐτῶν οὐδέποτε ἀντελήφθην τι ἀντιθρησκευτικόν». Ὁ

Σωτήριος Σακελλαρόπουλος Γυμνασιάρχης ἐν Ἀθήναις, ἐνόρκως ἐξετασθεὶς καὶ εἰδικῶς περὶ Ἀθ. Νικολοπούλου καὶ Ἰσαΐα Πασχοπούλου καταθέτει ἐπὶ λέξεις «Τοὺς κληρικούς τούτους, ἀπὸ διετίας ἔχω μαθητὰς ἐν τῷ Γυμνασίῳ μου ὡς Γυμνασιάρχης τοῦ Ι' ἐν Ἀθήναις Γυμνασίου, οφείλω δὲ νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ χρηστότης καὶ ἡ ἐπιμέλεια καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸ σχῆμα τὸ ἐκκλησιαστικὸν καὶ τὸ ἀξίωμα ὑπερ ἔχουσιν, ὑπῆρξε παρ' αὐτοῦ ἀρετῆς καὶ ἐπίνου. Διατελῶ καθηγητῆς καὶ Γυμνασιάρχης ἐπὶ δεκαπενταετίαν καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο πολλοὺς ἔσχον μαθητὰς κληρικούς· ἀλλ' ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ χρηστότης τῶν καταγγελομένων κληρικῶν ἰδιαζόντως ἐπέσπασε τὴν προσοχήν μου καὶ τὸν θαυμασμὸν μου, πέποιθα δὲ ἀδιστακτικῶς ὅτι, οἱ καταγγελλόμενοι κληρικοί, τυγχάνοντες ἀνωτέρως μορφώσεως, θ' ἀποβῶσιν ὠφέλιμοι τῇ τε ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ. Καθόσον ἀφορᾷ τὴ θρησκευτικὰ αὐτῶν φρονήματα, ἐὰν ἔχη νὰ κατηγορήσῃ τις τούτους δύναται νὰ κατηγορήσῃ τὸν ὑπερβάλλοντα ζῆλον, ὃν ἔχουσιν ὡς τέκνα καὶ λειτουργοὶ τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας. Ἐν σχέσει δὲ πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ πρὸ τριῶν ἐτῶν μοι ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ ἐξετάσω περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀποδιδομένην κατηγορίαν εἰς τοὺς δύο τούτους κληρικούς καὶ εἰς ἄλλους τοῦ Μ. Σπηλαίου μοναχοῦς. Μετὰ θλίψεως δὲ ἔμαθον, καὶ περὶ τῆς ἀληθείας τούτου ἀδιστακτικῶς πιστεύω, ὅτι ἡ κατηγορία αὕτη χαλκεύεται παρ' ἀνθρώπων μοναχῶν, ἐχόντων λόγους νὰ παραστήσωσι τοὺς ἠθικωτάτους τούτους κληρικούς ὡς ἀσεβεῖς πρὸς τὰ θεῖα.

Οἱ μάρτυρες *Δαμασκηνὸς Κωνσταντινίδης, Προκόπιος Εὐσταθίου, Θεόκλητος Στεργίου, Εὐστράτιος Εὐσταθίου. Ἀγαθ. Μιχαλόπουλος καὶ Σωφρόνιος Γεωργίου* ἀρίστα καταθέτοντες περὶ τῆς πολιτείας τῶν κατηγορηθέντων καὶ τὸ πλεῖστον ὅτι εἶναι οἱ ἠθικώτεροι τῆς Μονῆς ἀμέμπτως διάγοντες, ἢ ἀρνοῦνται ἀπολύτως τὴν ὑπαρξιν τοῦ Συλλόγου ἢ ὡς φήμας τὰ περὶ αὐτοῦ λέγουσι ἀορίστους καὶ ἀνυποστάτους, ὁ δὲ *Σεραφεῖμ Κωνσταντινίδης*, ἱεροδιάκονος ἐν Ἀθήναις, προσθέτει ἐπὶ λέξει ὅτι καὶ παρὰ τῶν πλείστων κατατίθεται, ἤτοι ὅτι «σύλλογον ἀπεκάλεσαν τὴν συναναστροφὴν τῶν δοκίμων τοὺς ὁποίους ὁ διδάσκαλός των Νήφων Ἀνδρικοπούλος προέτρεπε νὰ συναναστρέφωνται συμμελετῶντες ἐν γένει πρὸς

ἠθικοποίησίν των. Τὰ αὐτὰ δὲ ἐντονώτερον καταθέτει ὁ ἱερομόναχος Γερμανὸς Θωμᾶς, ἐξηγῶν ἐν πλάτει πῶς παρήχθη ἡ τοῦ συλλόγου ἔπωνυμία. Ὁ διδάσκαλος Νήφων Ἀνδρικόπουλος λέγει ἠθέλησε νὰ προφυλάξῃ τοὺς μαθητὰς του ἀπὸ τοῦ νὰ συμπαίζωσιν εἰς διάφορα μέρη πέριξ τῆς Μονῆς «ἐνεκα τούτου, προσθέτει ἐπὶ λέξεσιν, ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τοῦ νὰ συμπαίζωσι μετὰ τῶν ἄλλων δοκίμων καὶ νὰ συναναστρέφονται καὶ τοὺς ὀνόμασαν συλλογιστὰς. Τοῦτο ἰδόντες οἱ ἄλλοι ἐσχημάτισαν ἄλλον σύλλογον, τὸν ἐπικαλούμενον τῶν *μπεκοῆδων* μετὰ τῶν ὁποίων ἡμουν καὶ ἐγὼ, ὅστις δικτηρηθεὶς ἐπὶ τινι χρόνον, ἦτοι ἐπὶ τρεῖς περίπου μῆνας καὶ διελύθη, προσπαθοῦντες διὰ τοῦ ἐφημερίου τούτου συλλόγου μας νὰ φέρωμεν ἀντιπερισπασμὸν εἰς τοὺς περὶ τὸν Νήφωνα μαθητὰς. Τὰ αὐτὰ καταθέτει ὁ ἐν Ἀθήναις ἐφημέριος

Θεόφιλος Ἰωαννίδης ὅστις, βεβκιῶν τὴν ἀμεμπτον διαγωγὴν τῶν κατηγορηθέντων, προσθέτει «ἄλλοι λόγοι κομματικοὶ ἢ ἀτομικοὶ ἠνάγκασαν τὸν Νεῖλον Νικολαΐδην νὰ συμπνευματισθῇ μετὰ τῶν στοιχείων τοῦ Καλλιστράτου Παπαγεωργοπούλου καὶ Ἰωάνθην Πανχυιωτοπούλου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς καὶ νὰ ρίψωσι μομφὴν καὶ κατηγορίαν κατὰ τῶν κατηγορουμένων». Οἱ πλείστοι τῶν μαρτύρων τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Συλλόγου χαρακτηρίζουσιν ὡς ἐμπαικτικῶς ἀποδοθεῖσαν καὶ ἕτεροι ἐξηγοῦσι πλατύτερον τὰς αἰτίας τῆς μετὰ τὸν Νήφωνα καὶ Νεῖλου, ἐπὶ πολὺ φιλων, δικιρέσεως. Ὁ ἐν Ἀθήναις ἱεροδιάκονος καὶ προλύτης τῆς Θεολογίας Δαμασκηνὸς Πανόπουλος ὡς ἀριστα συνοψίζει ταύτας. «Γνωρίζω, λέγει, ὅτι πάντα τὰ διαδιδόμενα περὶ ἀντιθρησκευτικοῦ Συλλόγου εἶναι ὅλα κομματικὰ ἐμπάθειαι καὶ ἐχαλκεύθησαν πρὸ πολλοῦ. Παραίτιος τῶν τοιούτων, ὡς ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως γνωρίζω, εἶναι ὁ προηγούμενος Καλλίστρατος Παπαγεωργίου, μετ' ἀχειρισθείς ὡς ὄργανον τὸν Νεῖλον Νικολαΐδην, καθόσον οὗτος ἦλθεν εἰς διάστασιν μετὰ τοῦ Νήφωνα, καὶ φοβηθεὶς μήπως τοῦ καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ γραμματέως τῆς Μονῆς ἐζήτησε τὴν προστασίαν τοῦ Καλλιστράτου».

Παραθέτοντες περικοπὰς τῶν καταθέσεων τινῶν ἐκ τῶν μαρτύρων τῆς ὑπερασπίσεως, οὐδὲν ἐκρίναμεν προσῆκον νὰ περιλάβωμεν, ἐξ ὧν, πολλαχῶς διαφωτιστικῶν ὑπὸ τῶν πλείστων, καὶ δὴ μὲ ἀξιοσημειώτους λεπτομερείαις, κατατίθενται περὶ τῆς ἐν γένει πολιτείας καὶ τῆς ἠθικῆς τῶν κατηγορῶν ἡμῶν. Τοῦτο μόνον θὰ διατυπώσωμεν τὸ εὐλογον παράπονον, ὅτι, ὁ τὰς ἀνακρίσεις διεξαγαγὼν

συνοδικὸς ἔξαρχος, ἐνῶ ἐπιμελῶς συνέλεξε πᾶν ὅ,τι ἐξεστομίζετο κατὰ τῶν κατηγορουμένων, καὶ ἔτι ὑπὸ τῆς λογικῆς ἀπεκρούετο ὡς τὰ περὶ παραδόσεως ἀδελφῶν καὶ ἀδελφῶν εἰς τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου, δὲν ἐπέτρεψε πολλάκις εἰς τοὺς μάρτυρας τῆς ὑπερασπίσεως οὔτε νὰ θίξωσι τὰ πρὸς τὴν ἠθικότητα τῶν κατηγορῶν ἡμῶν σχετιζόμενα ἢ νὰ συνεχίσωσιν ἐν τούτῳ τὰς ἀφηγήσεις αὐτῶν. Διέκοψε τὴν ἐξέτασιν μαρτύρων, ἐξ οὗ καὶ ἠναγκάσθη εἰς ν' ἀρνηθῆναι ὑπογράψῃ τὴν κατάθεσίν του, ὡς ἐν αὐτῇ ταύτῃ σημειοῦται. Καὶ εἰς αὐτοῦ δὲ ἔτι τοῦ ἐν Ἀθήναις Γυμνασιάρχου κυρίου Σακελλαροπούλου τὴν κατάθεσιν, ἀφηγουμένου περιστατικῶς σχετικώτατα πρὸς τὸν κατηγορούμενον Πασχοπούλου, εἰς μάρτυρος τοιαύτης περιωπῆς τὴν κατάθεσιν, ὁ συνοδικὸς ἔξαρχος παρενέβλεπε τὴν ἐξῆς σημείωσιν: «παρατήρησα εἰς τὸν ἐξεταζόμενον ὅτι ἐξῆλθε τοῦ θέματος, μὴ καταθέτων σχετικῶς πρὸς τὴν ἀρχικὴν ἐρώτησιν. Οὗτος ὅμως ἀντέτεινεν ὅτι τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτιθέμενα ἔχουσιν ἀμεσώτατην σχέσιν πρὸς τὰ ὑποβληθέντα αὐτῷ ἐρωτήματα καὶ ὅτι ἠθέλε θεωρῆσαι παράβασιν τοῦ ὅρκου του, μὴ ἐκθέτων τὰ ὅσα κατέθηκεν. Ἐπέμεινεν εἰς τὴν κατάθεσίν του, ἣν καὶ ἐδέχθη».

Νομίζει τις, ἀναγινώσκων τ' ἀνωτέρω, ὅτι ὁ Συνοδικὸς ἔξαρχος ζητεῖ ταπεινῶς συγγνώμην παρ' ἀγνώστων τινῶν, οἰονεὶ προΐσταμένων, διαγραφάντων αὐτῷ τῆς ἀνακρίσεως τὸν τρόπον καὶ τὰ ὄρια καὶ δικαιολογεῖται ὅτι ἐξηναγκάσθη ὑπὸ μάρτυρος τῆς περιωπῆς ἐνὸς Γυμνασιάρχου νὰ περιλάβῃ εἰς τὴν κατάθεσιν αὐτοῦ, ὅσα οὗτος ὡς ὑποχρέωσιν ἐκ τοῦ ὅρκου του ἔκρινεν ὅτι ὤφειλε νὰ ἐκθέσῃ. !

Καὶ μετὰ ταῦτα φυσικῶς ἔρχεται τὸ ἐρώτημα: μήπως εἶχον δίκαιον οἱ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ τηλεγραφικῶς καταγγείλαντες τὸν Συνοδικὸν ἔξαρχον, ὡς μὴ ἀμερολήπτως διεξάγοντα τὰς ἐν τῷ Μεγάλῳ Σπηλαιῷ ἀνακρίσεις καὶ δεδηλωμένως συμπαθοῦντα πρὸς τὸν Ἠγούμενον καὶ τοὺς φίλους του; Τὴν ὑπόνοιαν ἐνισχύει τὸ γεγονός ὅτι πλὴν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀθανασοπούλου καταγγεληθέντων τεσσάρων ἐξ ἡμῶν ὡς αἰρεσιάρχων, ἄγνωστον διατί περιεπλάκησαν εἰς τὴν κατηγορίαν οἱ συγκαταδικασθέντες Θεοδώρητος Σακελλαρόπουλος, Καλλίνικος Γιαννόπουλος, Σωφρόνιος Ἀλεξόπουλος κλπ. οἱ οὐδὲ ὀνομασθέντες κατὰ τὸ 1896. Ἐξ ὧν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν προφορικῶς κατηγγέθησαν ὡς μετέχοντες τοῦ φανταστικοῦ Συλλόγου, περιελήφθησαν μὲν διὰ τοῦ ἐγκλητηρίου τῆς Συνόδου εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς σήμερον μόνον οἱ Ζαχαρίας Παπαϊ-

ωάννου καὶ Ἡσαΐας Πασχόπουλος, ἀλλὰ δὲν περιελήφθησαν, οὐδ' ἐμνημονεύθησαν οἱ Σ. Καμπύσιος, Κ. Μάνος, Β. Παπαϊωάννου, Ν. Γεωργίου καὶ Α. Χαραλαμπόπουλος οἵτινες ὡς πρωτουργοὶ τότε ἐχαρακτηρίζοντο. Ἡ μελέτη τῆς δικογραφίας οὐδὲν ἀπολύτως προσάγει στοιχεῖον εὐθύνης μεῖζον ἢ ἕλαττον κατὰ πάντων τῶν ἀνωτέρω, μεγίστην δὲ τὴν καὶ καιριωτάτην ἐν τούτῳ κατελέγχει ἀτέλειαν ἢ ἀπόφασιν, ἣτις ἠτιολογημένως ὄφειλε νὰ ἐνδείξη καὶ τὰ στοιχεῖα καὶ τὸν βαθμὸν τῆς ἐνοχῆς ἐκάστου τῶν καταδικασθέντων. Ποῖα γεγονότα ἔπεισαν τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὅτι ἔνοχοι εἰσὶν ὁ Θεοδώρητος Σακελλαρόπουλος, Καλλίνικος Γιαννόπουλος, Σωφρόνιος Ἀλεξόπουλος, Νικόδημος Μαρκόπουλος, Ζαχαρίας Παπαϊωάννου καὶ Ἡσαΐας Πασχόπουλος; Ἡ ἀπόφασιν οὐδὲ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀναφέρει ἢ μόνον ἵνα πιστοποιήσῃ ὅτι καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐστάλη τὸ ἐγκλητήριο; ὅτι προσῆλθον κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν τῆς δίκης ἡμέραν καὶ ὅτι κατεδικάσθησαν. ! Περὶ ὧσων ὄφειλε νὰ αἰτιολογήσῃ, σιωπᾷ παραδόξως καὶ οὐδεμία δύναται νὰ δοθῇ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα : διατί λοιπὸν κατεδικάσθησαν; Ἡ ἀπόφασιν μόνον περὶ τῶν τεσσάρων αἰρεσιάρχων διαρκῶς ἀσχολεῖται, ἀνέπαφον δὲ ἀφήσῃ τὴν ἔρευναν τῆς ἐνοχῆς τῶν ἄλλων, καὶ δὲν γνωρίζομεν ἂν ὑπάρχῃ που τῆς πεπολιτισμένης γῆς σήμερον δικαστήριον οἰασθῆποτε δικαιοδοσίας, ἐκδίδον οὕτως ἠτιολογημένας ἀποφάσεις. Σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ ὁ Νικολόπουλος καὶ ὁ Παπαϊωάννου καὶ ὁ Πασχόπουλος καὶ ὁ Μαρκόπουλος καὶ ὁ Γιαννόπουλος καὶ ὁ Ἀλεξόπουλος δὲν ὑπερέβησαν ἔτι τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἥτοι ἦσαν βρέφη κατὰ τὸ 1884, καθ' ἣν δηλαδὴ ἐποχὴν φέρεται τοῦ Συλλόγου ἡ σύστασις καὶ, μαθηταὶ οἱ πλεῖστοι, ἀπουσίαζον τῆς Μονῆς. Κατεδικάσθησαν χωρὶς νὰ διδάσκῃ τῆς βαρείας καταδίκης των τοὺς λόγους ἢ ἀπόφασιν, ἐπαναπαύουσα τὴν συνειδησίαν των ὅτι δὲν ἐγένοντο προκαταλήψεως θύματα. Πῶς ἐλησμονήθη ὅτι «κρεῖσσον τ' ἀμαρτήματα καταλιμπάνειν ἀνεκδίκητα ἢ τινὰς ἀνακίτως κολάζεσθαι»;

Δὲν ἰσχυρίζεται τις βεβαίως διὰ τούτων, ὅτι προωρισμένον ἦτο νὰ καταδικασθῶσι πάντες οἱ καταδικασθέντες, μόνον αὐτοὶ καὶ ὀρισμένως αὐτοί. Ἀλλὰ ἐπεβλήθησαν βρῦτταται ποιναί. Ἀπεστάλησαν εἰς ἔξοριαν, γύμνοι καὶ τετραχηλισμένοι εὐπρεπεῖς μοναχοί, ὑπόδειγμα εὐπειθείας, ἀρετῆς καὶ ἐπιμελείας. Δὲν κατεδικάσθησαν μόνον εἰς πολυετῆ σωματικὸν περιορισμὸν καὶ εἰς τὸ στίγμα ὅτι ἀνάξιοι

ἐδείχθησαν τοῦ σχήματος καὶ τῆς ἀποστολῆς των, ἀλλὰ διέκοψαν οἱ πλείστοι καὶ τὰς σπουδὰς των. Κατεδικάσθησαν νὰ πεινώσιν, ὡς τοῦτο πιστοποιεῖται ἐκ τῶν πρὸς τὴν Σύνοδον ἐκθέσεων τῶν κατὰ τόπους ἐπισκόπων, κατεδικάσθησαν νὰ γυμνητεύωσιν, οὐδένα πόρον ζωῆς ἔχοντες καὶ οὐδενὸς ὑποχρέου νὰ διαθρήψῃ καὶ ἐνδύσῃ αὐτούς. Δικαιοῦνται ἐντεῦθεν ὑψηλῆν, πολὺ ὑψηλῆν νὰ ὑψώσωσι τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ νὰ ἐρωτήσωσι : τίς λοιπὸν μᾶς κατήγγειλε καὶ δυνάμει ποίων ἀποδείξεων, ποίων ὑποθέσεων, ποίων συνδυασμῶν κατεδικάσθημεν ; Ἄναζητοῦμεν εἰς τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων γεγονότα βαρύνοντα ὑμᾶς καὶ οὐδὲν εὐρίσκομεν· δὲν ἀπαντῶμεν οὔτε κἂν τὰ ὀνόματά μας. Ὁ καταστακτικὸς τῆς Συνόδου νόμος μᾶς διδάσκει ὅτι ἡτιολογημένοι πρέπει νὰ ἐκδίδωνται αἱ Συνοδικαὶ ἀποφάσεις. Ποῖαι αἱ αἰτιολογίαι τῆς καταδίκης μας ;

Τὰς ἀνακρίσεις αὐτοῦ ὁ Συνοδικὸς ἐξάρχος δὲν διεξήγαγεν ἐν Μεγάλῳ Σπηλαιῷ πάσας. Καθ' ἃς ἔλαβεν ἐνδείξεις, ἐξήτασε μάρτυρας καὶ κατηγορίας καὶ ὑπερασπίσεως καὶ ἐν μετοχίῳ τῆς Μονῆς καὶ ἐν Πάτραις καὶ ἐν Ἀθήναις. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀπέλθῃ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου διετύπωσε τὸ κατηγορητήριόν του καὶ ἐκάλεσεν εἰς ἀπολογίαὶν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς κατηγορουμένους. Πρῶτος ἀπελογήθη τὴν εἰκοστὴν Νοεμβρίου ὁ Νήφων Ἀνδρικόπουλος, πρὸς ὃν τὸ ἐξῆς αὐτολεξεὶ διετυπώθη κατηγορητήριον καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀπελογήθη. «Κατηγορεῖσαι ὅτι μετὰ τοῦ Νήφωνος Δημοπούλου, Ἀγαθοδώρου Μαρκοπούλου, Ἀθανασίου Νικολοπούλου * καὶ ἄλλων μοναχῶν καὶ δοκίμων πρὸ δεκαπενταετίας περίπου συνήστασες ἐνταῦθα Σύλλογον θρησκευτικὸν μὲν κατὰ τὸ φαινόμενον, πράγματι ὅμως ἀντιθρησκευτικόν, συνεργόμενοι ποτὲ μὲν ἐν τῷ κελλίῳ σου, ποτὲ δὲ ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ Ἀθανασίου Νικολοπούλου, ἰδίως ὅμως ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ Ἀγαθοδώρου Μαρκοπούλου ἀποπλανῶντες τοὺς δοκίμους τῆς Μονῆς ἐδίδασκες ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ ἀρχηγοῦ σας Θ. Καπετάνου νέα δόγματα, ἀπορρίπτων πάνθ' ὅσα ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία δοξάζει. Τί ἀπολογεῖσαι ;»

Ὁ ἐξάρχος δὲν εἶναι προφανῶς οὐδὲ νομικὸς οὐδὲ ἐπαρκῶς ἐγκρατῆς τῆς γλώσσης καὶ δὲν καταγινώσκει τις αὐτῷ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ διατυπῶναι κατὰ νομικὸν τινα τύπον ἢ τοῦλάχιστον συντακτικῶς ἄφογον τὰ κατηγορητήριά του. Διὰ τοῦτο ἴσως ἐξητήθη παρ' αὐτοῦ

(*) Ὁ Νικολόπουλος 25τῆς ἡδῆ, δεκαετῆς ἴδρουσε τὸν σύλλογον I

ἐξ Ἀθηνῶν ὀρθότερον ὕψωσθαι συντεταγμένον κατηγορητήριον, ἀπεσταλή δέ αὐτῷ τὸ ἀκόλουθον, ὅπερ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Νηρίου διετύπωσεν ὑποβαλὼν εἰς ἀπολογίαν τὸν Ἀγαθόδωρον Μαρκόπουλον. Τὸ κατηγορητήριον ἔχει ὡς ἐξῆς κατὰ λέξιν: «Καταγορεύσαι ὅτι, συσταθέντος πρὸ δεκαπενταετίας περίπου ἐνταῦθα ἀντιθρησκευτικοῦ Συλλόγου ὑπὸ σοῦ καὶ τῶν συνεταίρων σου Νήφωνος Ἀνδρικοπούλου, Ἀθανασίου Νικολοπούλου καὶ Νήφωνος Δημοπούλου ὡς ἰδρυτῶν, ὑπ' ἀρχηγὸν τὸν Θ. Καπετάνιον, οὔτινος, θερμὸς ὑπαδὸς ὢν, ἐγένεσο διαδόχης τῶν νέων αὐτοῦ θρησκευτικῶν ἀρχῶν μετὰ τῶν συνεταίρων σου σου κληρικῶν, διὰ θεμιτῶν καὶ ἀθεμίτων μέσων προσηλυτίσαντάς τινας τῶν νέων μοναχῶν καὶ πλειότερους τῶν δοκίμων, προσπαθοῦντες νὰ καταστήσητε ἐπικρατούσας τὰς νέας θρησκευτικὰς σας δοξασίας, δι' ὧν ἀνατρέπονται ἄρδην πάνθ' ὅσα οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι ἐκανόνισαν καὶ πάνθ' ὅσα αἱ οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι ἐθέσπισαν καὶ ὧν ἕνεκα προτιόντος τοῦ χρόνου, ἀσυμβίβαστος ἀποβαίνει ἡ διατήρησις τῆς πολιτικῆς τάξεως. Τί ἀπολογεῖσαι;»

Παρεθέσαμεν ἀπὸ σκοποῦ κατὰ λέξιν τὰ κατηγορητήρια, ἵνα βεβαιωθῇ ἀναντηρήτως καὶ ἐπισημότατα πλέον, ὅτι ἡ ἀνάκρισις ἐπὶ αἰρέσει ἀποκλειστικῶς μᾶς ἐκάλεσεν εἰς ἀπολογίαν. Ἐὰν κατόπιν, ἐξ αὐτοβούλου καὶ μὴ κανονικῶς ἐπιτρεπομένης σκέψεως, εἰς τὴν ἀρχικὴν κατηγορίαν προσετέθησαν καὶ ἄλλαι, μὴτ' ἐκ τῆς ἀνακρίσεως προκύπτουσαι, μὴτ' ἔχουσαι συνάφειάν τινα οἰανδήποτε πρὸς ἀλλήλας καὶ ἐφ' ὧν δὲν ἀπελογήθημεν, διότι δὲν ἦτο δυνατόν οὔτε καὶ νὰ κληθῶμεν εἰς ἀπολογίαν ἐπὶ πράξει δι' ἧς δὲν κατηγορήθημεν, τὸ πρᾶγμα, κατὰ πάσαν ἐκδοχὴν παράτυπον, θὰ ἐξετασθῇ, θὰ ζητήσωμεν δὲ καὶ ἐκ τούτου ὅ,τι ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ δικαίου καὶ τῶν κανόνων.

Καὶ ἵνα μὴ ἀφήσωμεν οὐδὲν ἀνεξέλεγκτον σημειοῦμεν ὅτι δι' ἐγγράφου τοῦ ἐκ τῆς Μονῆς καὶ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20 Νοεμβρίου γράφει πρὸς τὴν Σύνοδον ὁ ἔξαρχος Ἀρχιμανδρίτης κ. Πλατὺς: «ἐπελήφθη τῆς ἐπὶ κακοδοξία ὑποθέσεως, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξήτασα πάντας τοὺς μάρτυρας τῆς κατηγορίας τοὺς εὑρισκομένους ἐνταῦθα, ὑπολείπονται δὲ ἀκόμη νὰ ἐξετασθῶσι δέκα μάρτυρες τῆς κατηγορίας κάτοικοι Πατρῶν.» Καὶ προσθέτων ὁ Συνοδικὸς ἔξαρχος: «αὐριον Θεοῦ θέλοντος ἄρξομαι τῶν ἐξετάσεων τῶν κατηγορουμένων» ζητεῖ νὰ τοῦ ἀποστείλῃ ἡ Σύνοδος «τὸν φάκελλον τῆς ἀνα

κρίσεως, ἥτις καὶ ἄλλοτε ἐνηργήθη, ὡς τοῦτο εἶπεν πρὸς αὐτὸν τινὲς μάρτυρες τῆς κατηγορίας». Ἡ σύνοδος δι' ἐγγράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. 1533 ἀπὸ 24 Νοεμβρίου, ἀπέστειλε τὸν φάκελλον μὲ τὴν μοναδικὴν ἐντολὴν νὰ ἐπιστρέψῃ αὐτὸν τῇ Συνόδῳ. Ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας ταύτης προκύπτουσιν ἀριδῆλως τὰ ἐξῆς. Α'. Ὁ Συνοδικὸς ἔξαρχος, μεταβαίνων εἰς μέγα Σπήλαιον ἠγνόει καὶ κατ' ἐξώδικον ἔτι ἀόριστον πληροφορίαν, ὅτι προηγήθη ἢ κατὰ τὸ 1896 ἀνάκρισις· περὶ ταύτης ἔλαβε γνῶσιν ἐξ ἀνακοινώσεων τῶν μαρτύρων τῆς κατηγορίας καί, ὡς ἐκ τῆς δικογραφίας φαίνεται, ὠρισμένως ἐκ τῶν τοῦ ἡγουμένου Ἰωνάθαν. Β'. ὅτι ἐζήτησε πρὸς πληρεστέραν διαφώτισίν του τὸν φάκελλον, ἀφοῦ ἤδη εἶχεν ἐξετάσει τοὺς ἐν τῇ Μονῇ μάρτυρας τῆς κατηγορίας, ἦτοι τοὺς σπουδαιότερους καὶ ἐπελαμβάνετο τῆς ἀπολογίας τῶν κατηγορουμένων. Γ'. ὅτι ἅμα ὁ φάκελλος περιῆλθεν εἰς τὸν Συνοδικὸν ἔξαρχον εἶχον περατωθῆ αἱ ἀπολογίαι αὐτῶν. Δ'. ὅτι εἰς οὐδὲν ἐχρησίμευσαν αἱ μαρτυραὶ αὗται διὰ τὴν ἐντολὴν, ἣν ἀνέλαβεν οὐχὶ μόνον διότι κατὰ τὰ σπουδαιότερα αὐτῆς μέρη, τὴν ἐξέτασιν τῶν κυριωτέρων μαρτύρων καὶ τὴν ἀπολογίαν τῶν κατηγορουμένων εἶχε περατώσει, ἀλλὰ καὶ διότι, καὶ μετὰ τὴν μελέτην τῶν ἀνακρίσεων τοῦ 1896, ὑποβάλων ἐν Ἀθήναις εἰς ἀπολογίαν δύο τῶν κατηγορουμένων καὶ δὴ τὸν Ἀθανάσιον Νικολόπουλον καὶ Ἡσαΐαν Πασχόπουλον, περιλαμβανομένους καὶ εἰς τὴν καταγγελίαν τοῦ 1896, τὸ αὐτὸ ἀπαράλλακτον διετύπωσε θέμα κατηγορίας καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς ἀπολογίαν.

Μετὰ τὰ ἀπτά ταῦτα τὰ βοῶντα, τὰ πασιδῆλα περὶ τῆς τελεσιδικίας, ἀκατανόητον ἐντελῶς ἀποβαίνει, πῶς κατωρθώθῃ νὰ συσχετισθῶσιν αἱ δύο ὑποθέσεις καὶ μετὰ πολλῆς ἀφελείας ἢ ἀπόφασις νὰ γράφῃ ὅτι «δὲν παρεδόθησαν πρὸς τὸν ἔξαρχον αἱ λεπτομερεῖς ἀνακρίσεις τῆς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπῆς, αἱ καὶ τότε καὶ μέχρι σήμερον ἐκκρεμεῖς ὑφιστάμεναι !

Δὲν εἶχεν ὑποβάλει εἰς τὴν Σύνοδον τὴν ἔκθεσίν του περὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργηθεισῶν ἀνακρίσεων ὁ συνοδικὸς ἔξαρχος, ἀρχιμανδρίτης κ. Πλατὺς, ὅτε, πρὸς μεγάλην ἡμῶν, βαθυτάτην δὲ καὶ εἰλικρινῆ θλίψιν, ἐπῆλθεν ὁ φόνος τοῦ ἡγουμένου Ἰωνάθαν. Ἡ ἐντύπωσις ὑπῆρξε, καὶ δικαίως, πανταχοῦ ὀδυνηρὰ καὶ καταπλη-

κτικῆ. Ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῆς καὶ πρὶν ἢ ἡ ποινικὴ δικαιοσύνη ἀνακαλύψῃ τὸν δράστην καὶ ἐξακριβώσῃ τὰς αἰτίας τοῦ φόνου, ὑπόνοιαι οὐχὶ ἀδικαιολόγηται ἐγεννήθησαν, ὅτι πιθανώτατα τοῦ ἡγουμένου ὁ φόνος δὲν ἦτο ἄσχετος πρὸς τὴν τότε ἐν τῷ Σπαλαίῳ κρατοῦσαν κατάστασιν. Οὐδ' ἀποκρύπτομεν μάλιστα ὅτι πανταχοῦ ἐπὶ ἡμέρας τοιαῦται ἐκράτουν ὑπόνοιαι, διότι, ἂν, ὡς εὐτυχῶς ἀπεδείχθη, τοῦ ἡγουμένου ὁ φόνος δὲν ὑπηρευῆθη ὑπὸ τοῦ καλογηρικοῦ μίσους, τὸ μῖσος τοῦτο εἶχεν ἐργασθῆ ὅπως τῆς μὲν κοινωνίας τὰς προκαταλήψεις ἐπαυξήσῃ, τὴν δὲ δικαιοσύνην παραπλανήσῃ. Βέβαιον εἶναι ὅτι οἱ ἐν Πάτραις ἐπίσημοι κύκλοι πεποίθησιν εἶχον ὅτι ἐν τῷ Σπηλαίῳ ἔδει ν' ἀναζητήσῃσι τὸν δολοφόνον καὶ οὐχὶ ἀδίκως, ἀφ' οὗ εὐρέθησαν καλόγηροι νὰ πλάσωσι φανταστικὰς ἐπιβουλάς, ὧν δῆθεν κατέστησαν κοινωνοί, καὶ ἅς δὲν ἀπεκαρτέρησαν νὰ μεταδώσωσιν εἰς τὰς δικαστικὰς ἀρχὰς ὡς ἀναντίρρητα γεγονότα καὶ ὡς τοιαῦτα νὰ δημοσιεύσωσιν εἰς τὰς ἐφημερίδας. Εὐτυχῶς ἡ ἀνάκρισις ἀνεῦρε τὸν οἰκτρὸν δολοφόνον, αἰμοχαρὲς κοινωνικὸν ἀπόβρασμα καὶ καθώρισε πλήρως τοὺς εὐτελεῖς καὶ ἰδιοτελεῖς λόγους, τοὺς ἐμπνεύσαντας εἰς αὐτὸν, φύραμα τῆς ἐσχάτης ὑποστάθμης, τὸ στυγερὸν ἔγκλημα.

Αἱ κατὰ τῆς Μονῆς ἐν τοιούτῳ θέματι αἰτιάσεις ἔπαυσαν τελείως μετὰ τὴν σύλληψιν τοῦ φονέως. Ἄλλ' ἐφ' ὅσον δὲν εἶχεν εἰσέτι διαλευκανθεῖ ἡ ὑπόθεσις, εὐλόγως ἀνησύχει ἡ Σύνοδος, θέλουσα δὲ νὰ προλάβῃ τὰς ὡς πιθανωτάτας θεωρουμένας τότε περιπλοκάς, ἀπεφάσισε τὴν 24 Ἰανουαρίου τὴν ἀποστολὴν Συνοδικοῦ ἐξάρχου, ἀπροσβλήτου καὶ ὑπερόχου κύρους, αὐτοῦ τοῦ ἐπισκόπου Λαρίσσης καὶ μέλους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. «Ἐνεκα τῆς «ἐκ πολλῶν ἐνδεικνυομένης ἐκτροπῆς καὶ ἀνωμάλου καταστάσεως» παρηγγέλετο ὁ πανιερώτατος κύριος Ἀμβρόσιος ν' ἀπέλθῃ εἰς μέγα Σπηλαίον καὶ «φροντίσῃ μὲν καὶ ἐξακριβώσῃ τὴν ἐν γένει κατάστασιν, μετέλθῃ δὲ πᾶν μέσον πρὸς καταπράυνσιν τῶν ἐξηγεγερμένων παθῶν».

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπος ἀπῆλθεν εἰς τὴν Μονὴν ὀλίγας μετὰ τὸν φόνον τοῦ ἡγουμένου ἡμέρας καὶ πρὶν ἢ διαλευκανθῆ τὸ ἐλεεινὸν δράμα. Φυσικὸν ἦτο ὅτι ἐκράτουν καὶ παρ' αὐτῷ προκαταλήψεις, κοινὰ τότε παρὰ πᾶσι. Καὶ ὅμως μετὰ ἀξιοθαυμάστου ὀζυδερκείας διέγνω καὶ ἀπεκάλυψεν ἐντελῶς τὴν ἀλήθειαν, διετύπωσε δὲ ταύτην ἐν τῇ ἐκθέσει, ἣν ὑπέβαλεν εἰς τὴν Σύνοδον τὴν

4ην Φεβρουαρίου 1901, ἐκτελῶν τὴν ἐντολὴν αὐτῆς ὕπως ὑποβάλῃ ἔκθεσιν περὶ τῶν ἀντιλήψεων αὐτοῦ καὶ περὶ παντὸς μέτρου «ὄπερ ἤθελε κρίνει λυσιτελές καὶ συντελεστικόν, πρὸς ἐμπέδωσιν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς τάξεως καὶ τῆς κανονικῆς λειτουργίας τῆς διοικήσεως τῆς Μονῆς». Καίτοι δὲ ἡ Σύνοδος ἐπεράτου τὸ ἔγγραφον αὐτῆς, ἀπονέμουσα ὀφειλομένους ἄλλως καὶ δικαιοτάτους ἐπαίνους, καθόσον ὡς ἔγραφε «ἀπεδέχето πεποιθῶτως ἐκ τε τοῦ κύρους καὶ τῆς χαρακτηριζούσης τὸν Σεβασμιώτατον ἐπίσκοπον Λαρίσσης διοικητικῆς δεξιότητος τελεσφόρα ἀποτελέσματα βελτιώσεως τῶν τῆς μεγάλης καὶ ἱστορικῆς ἐκείνης Μονῆς», ἐν τούτοις οὐδεμίαν αὐτοῦ πρότασιν ἀπεδέχθη, ἐν ᾧ μέγα τι ἀληθῶς εἶχε κατορθώσει τότε ὁ Σεβασμιώτατος κύριος Ἀμβρόσιος, νὰ ἐπαναγάγῃ δῆλον ὅτι πλήρη τὴν γαλήνην μεταξὺ τῶν ἀντιμαχομένων μερίδων δι' ἐνεργείας εὐστόχου καὶ εὐαγγελικῆς, νὰ διαφωτίσῃ δὲ τὴν Σύνοδον περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐν τῇ Μονῇ καταστάσεως καὶ τῶν πραγματικῶν λόγων, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν πολυθρύλητον ἐπίαιρέσει κατηγορίαν.

Ἡ καλλίστη ὑπὲρ τῶν κατηγορουμένων συνηγορία ἦτον ἡ ἔκθεσις τοῦ Ἐπισκόπου Λαρίσσης, ὡς εἶναι καὶ ἡ εὐγλωττοτέρα κατὰ τῆς κατ' αὐτῶν καταδικαστικῆς ἀποφάσεως αἰτίαςις. Ἡ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ μερὶς ἀμυνομένη ἐνόμισε—γράφει ἐπὶ λέξεσιν ἡ ἔκθεσις τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου Λαρίσσης καὶ ἐκτάκτου Συνοδικοῦ ἐξάρχου—ὅτι τελεσφόρως θὰ ἀντεπεξῆρχετο κατὰ τῶν κατηγορῶν αὐτῆς, ἐὰν διεπόμπευε τοὺς ἀντιπάλους ὡς αἰρετικούς, ὡς κακοδόξους, ὡς ἀναρχικούς, ὡς ἀποτελοῦντας Σύλλογον σκοπὸν ἔχοντα τὴν ἀνατροπὴν τῶν πάντων. Καὶ ἰδοὺ αἱ ἐπὶ αἰρέσει καὶ κακοδοξίᾳ καταγγελίαι. Αὕτη, ὡς καὶ ἡμεῖς ἐξηγήσαμεν, εἶναι ἡ περὶ τῆς κατηγορίας ἀντίληψις τοῦ ἐπισκόπου Λαρίσσης «ἀντίληψις, ὡς γράφει, ἐδραζομένη ὅχι πλέον ἐπὶ τῶν ἀπολογιῶν τῶν κατηγορουμένων, ἐξ ὧν οὐδὲ ἓνα ἠθέλησα νὰ ἐξετάσω, ἀλλὰ ἐδραζομένη ἐπὶ τῶν ἐν εἴδει ἐξομολογήσεων πληροφοριῶν, ἃς μοι ἔδωκαν αὐτοὶ οἱ γεροντότεροι προηγούμενοι, ἐπὶ τῶν πληροφοριῶν αὐτῶν τῶν δῆθεν ἀποπλανηθέντων δοκίμων καὶ μοναχῶν καὶ διακόνων εἰς τὴν αἵρεσιν καὶ εἶτα ἀποσκιτησάντων, ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τῶν περὶ τὸν Καλλίστρατον ἐξημμένων κατηγορῶν, ἐπ' αὐτῆς τέλος τῆς ἱστορίας».

Εὐθὺς ἀμέσως ὁ Ἐπίσκοπος Λαρίσσης ἐξηγεῖ ὅσα αὐτὸς ὁ Καλ-

λίστρατος εἶπεν αὐτῷ «ὅτι τὴν ὑπαρξιν ἐν τῇ Μονῇ μας ἀντιθρησκευτικοῦ Συλλόγου οὐδέποτε ἀντελήφθην καὶ οὐδέποτε προσῆλθέ τις παρ' ἐμοὶ εἴτε μικρὸς εἴτε μέγας νὰ μοὶ εἶπῃ ὠρισμένην ἀντιθρησκευτικὴν δοξασίαν ὡς λεγομένην ὑπὸ τινος». Τὰ αὐτὰ εἶπον τῷ Ἐπισκόπῳ καὶ οἱ ἄλλοι κορυφαῖοι τῆς ἀντιθέτου ἡμῖν καὶ κατὰ διωκούςης μερίδος, ὁ δὲ σύμβουλος τῆς Μονῆς Τσεκούρας δὲν ἐδίστασε νὰ ὁμολογήσῃ, ὁμιλῶν πρὸς Ἀρχιερέα, ὅτι τὰ γενόμενα εἶναι «ἀποτελέσματα μόνον ἰδιοτελείας». Μετὰ τοιαύτας μαρτυρίας θεωρεῖ περιττὸν ὁ Ἐπίσκοπος Λαρίσσης νὰ παραθέσῃ, ὡς γράφει ἐν τῇ ἐκθέσει του, «καὶ τὰς ἀντιφατικὰς πληροφορίας τῶν ἀποτελεσάντων δῆθεν τὸν Σύλλογον μελῶν καὶ εἶτα ἀποσκιρτησάντων, καθ' ὅσον, ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς λέγουσιν ὅτι σκοπὸς τοῦ Συλλόγου ἦτο νὰ καταλύσῃ καὶ πολίτευμα καὶ βασιλείαν, ἀφ' ἐτέρου παριστῶσι τοὺς ἐπὶ κακοδοξία κατηγορουμένους ὡς τοὺς ἠθικωτέρους τῶν ἀνδρῶν τῆς Μονῆς».

Καὶ τώρα ἐρωτῶμεν: ποῦ ἴσταται ἡ κατηγορία; Ποῦ στηρίζονται αἱ σκέψεις περὶ συστάσεως Συλλόγου αἱρετικοῦ, περὶ συνωμοσίας, περὶ ἐγκληματικῶν σκοπῶν, περὶ ἀνηθικῶν πράξεων; Ὅταν αὐτοὶ οἱ κορυφαῖοι κατήγοροί μας, ὅταν αὐτοὶ οἱ ὑποτακτικοὶ καὶ συγγενεῖς αὐτῶν, οἱ μαρτυρήσαντες ὡς ἐμαρτύρησαν καὶ ὡς, ἀναλύσαντες τὰς καταθέσεις των, ἀπεδείξαμεν κακοβούλους καὶ ψευδεῖς, ἐν εἴδει ἐξομολογήσεως λέγουσι περὶ τῶν καταδικασθέντων ὅτι εἶναι οἱ ἠθικώτεροι τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς, ἐρωτῶμεν καὶ πάλιν: τί ἀπέμεινεν ἀπὸ τὴν κατηγορίαν;

Πάσας τὰς ἀνωτέρω ἀποκαλυπτικὰς περικοπὰς τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἐπισκόπου Λαρίσσης ἀποσιωπᾷ ἢ ἀπόφασις, δὲν κρίνει δ' ἄξια ἀναγραφῆς ἢ μόνον ὅσα, ἐπιζητῶν, ὡς ἄξιος τοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους» θεράπων, εἶπε κατὰ τὴν ἐν τῷ ναῷ τῆς Μονῆς λειτουργίαν, ἵνα ἐπαναφέρῃ τὴν ἐκ τῶν συμμοναστῶν φυγαδευθεῖσαν ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην. Ἀναγράφει ταῦτα ἢ ἀπόφασις, διότι σκληροὶ ἦσαν, ἀλλὰ καὶ δίκαιοι οἱ παραστατικώτατοι λόγοι, οὓς μετ' ἀληθοῦς χριστιανικῆς ἐμπνεύσεως ὁ σεβάσμιος Λευίτης εἶπεν, εἰκονίζων τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν ἐν τῇ περιβλέπτῳ Μονῇ «ἥτις δεδοξασμένη καὶ μυροβολοῦσα, νῦν κεῖται πτώμα ἄδοξον καὶ σεσηπὸς, διασχορπίζον δυσωδίαν εἰς ἅπαν τὸ Ἑλληνικόν». Ταῦτα μόνον παραθέτει ἢ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον χριστὰ δύνανται νὰ

στραφῶσι κατὰ τῶν κατηγορουμένων· παραλείπει ὅμως ὅσα ἀνωτέρω παρεθέσαμεν, παραλείπει τὴν χαρακτηριστικωτάτην σκηρὴν τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς 1ης Φεβρουαρίου καὶ ἦν διὰ μακρῶν ἐκτίθησιν ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ὁπίσκοπος Λαρίσσης. «Πρὶν ἢ ἐγκαταλείψω τὴν Μονὴν, εἶπε κατὰ τὸν ἐσπερινόν, ἡ εἰρήνη εἰς τὴν Μονὴν πρέπει νὰ ἐπέλθῃ. Ὡδε, ἐξακολουθεῖ κατὰ λέξιν ἡ ἐκθεσις, ἔλαβε χωρὴν συγκινητικώτατον, ἀληθῶς, θέαμα, προσελθόντων εἰς τὸ μέσον τῶν Νήφωνος Ἀνδρικοπούλου, Νήφωνος Δημοπούλου καὶ Ἀγαθοδώρου Μαρκοπούλου — ὁ ἐν τῇ καταγγελίᾳ τοῦ Ἀθανασοπούλου μνημονευόμενος ἱεροδιάκονος Νικολάπουλος ἀποσιάζεν εἰς Ἀθήνας μαθητέων — καὶ ἐνώπιον τῆς ἱεράς εἰκόνας τῆς Παναγίας καὶ ἐμοῦ δηλωσάντων μετὰ δακρύων, ὅτι οὔτε ἐπρέσβευσαν ποτέ, ὅσα κατηγοροῦσιν αὐτούς, ἀλλά, καὶ ἂν ὡς ἀνθρώποι που ἐπλανήθησαν, ζητοῦσι συγγνώμην παρρησίᾳ ἐνώπιον ὅλης τῆς ἀδελφότητος».

Τὸ γεγονός ἐνεποίησεν αἴσθησιν, ὁμοφώνως δ' ἀπεφασίσθη νὰ ὑπογραφῇ καὶ ὑπεγράφη πρακτικὸν συνδιαλλαγῆς, δι' οὗ οἱ ὑπογράψαντες, ἀποδεχόμενοι τὴν ἐν αὐτοῖς κρατοῦσαν διαίρεσιν, προέβαινον εἰς τὴν ἐξῆς διαβεβαίωσιν: «ἀποφασίζομεν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας νὰ συνδιαλλαχθῶμεν ἀλλήλοις, αἰτοῦντες συγγνώμην παρ' ἀλλήλων δι' ὅσα τυχὸν ἐπταίσαμεν καὶ συγχωροῦμεν τοὺς ἄλλους δι' ὅσα ἐκεῖνοι τυχὸν ἐπταίσαν ἡμῖν». Τὸ πρακτικὸν ὑπεγράφη παρ' ὄλων ἀνεξαίρετως τῶν μοναχῶν, ἠρνήθησαν δὲ νὰ τὸ ὑπογράψωσιν οἱ Βαρθολομαῖος Κωνσταντινίδης σύμβουλος καὶ Νεῖλος Νικολαΐδης ὁ γραμματεὺς τῆς Μονῆς τέσσαρες ὑπάλληλοι τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τινες εὐαριθμῶτατοι μοναχοὶ καὶ ὑποτακτικοί. Ἀνακεφαλαιῶν ὁ ἐπίσκοπος Λαρίσσης βεβαιοῖ ὅτι οὔτε σύλλογος ὑπῆρξέ ποτε ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, οὔτε κακοδοξίαι καὶ αἰρέσεις ἐδιδάχθησαν, προτείνει δ' ἐν τέλει τῆς ἐκθέσεως τοῦ «ν' ἀποσταλῇ ἀμέσως ἐκ τῆς Ἱεράς Συνόδου γράμμα εἰρηνικὸν προτρέπον πᾶσαν μὲν τὴν ἀδελφότητα πρὸς εἰρήνην, τοὺς δὲ μὴ ὑπογράψαντας τὸ πρακτικὸν τῆς συμφιλίωσης νὰ ὑπογράψωσι τοῦτο».

Καὶ ἡ Σύνοδος, ἡ αὐτὴ Σύνοδος ἣτις τὴν 24 Ἰανουαρίου ὅτε ἀπέστειλεν ὡς ἔκτακτον ἔξαρχον τὸν ἐπίσκοπον Λαρίσσης ἔγραφε: «νὰ ὑποβάλῃ τῇ Συνόδῳ ἐκθεσιν περὶ τῶν ἀντιλήψεων αὐτοῦ καὶ περὶ παντός μέτρου ὅπερ ἤθελε κρίνει λυσιτελές καὶ συντελεστικὸν πρὸς

ἐμπέδωσιν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς τάξεως καὶ κανονικῆς διοικήσεως τῆς λειτουργίας τῆς Μονῆς»· καὶ παρακατιῶν ὅτι «ἀπεκδέχεται πεποιθότως ἐκ τε τοῦ κυρους καὶ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν διοικητικῆς δεξιότητος τελεσφόρα ἀποτελέσματα βελτιώσεως τῶν τῆς Μονῆς», ἡ αὐτὴ αὕτη, ἐπαναμβάνομεν, Σύνοδος, μεθ' ἡμέρας τριάκοντα, ἀφ' ὅτου ἔγραφε ταῦτα, δέκα δὲ καὶ ἑπτὰ, ἀφ' ὅτου ἔλαβε τὴν ἀνωτέρω ἔκθεσιν τοῦ ἐπισκόπου Λαρίσσης συνέταξε τὸ ἐγκλητήριόν της κατὰ τῶν δέκα κατηγορουμένων ! !

Περὶ τοῦ Νείλου Νικολαΐδου, τοῦ κατηγοροῦ ἡμῶν καὶ περὶ οὗ ὁ ἐπίσκοπος Λαρίσσης, δι' οὓς ἐν τῇ ἐκθέσει του ἐξηγεῖ λόγους, προτείνει τῇ Συνόδῳ «ὅτι δὲν πρέπει νὰ προσέξῃ οὔτε εἰς τὰς ἐνόρκους αὐτοῦ καταθέσεις» περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀρνηθέντων, παρὰ τὸν ΝΒ ἀποστολικὸν κανόνα, νὰ ὑπογράψωσι τῆς συνδιαλλαγῆς τὸ πρωτόκολλον ἢ Σύνοδος οὐδὲν ἔπραξεν. Οἱ κανόνες βαρυτάτας ἀπαγγέλλουσι ποινὰς κατὰ τῶν μὴ προσδεχομένων τοὺς μετανοοῦντας: «ὁ τοὺς μετανοοῦντας μὴ συγγινώσκων ἀσυγγνωστότερος», ἀλλὰ περὶ αὐτῶν οὐδεὶς ἐσκέφθη. Ἡ προσοχὴ συνεκεντροῦτο εἰς τὴν διατύπωσιν τοῦ ἐγκλητηρίου, ὑπερ φέρον ἡμερομηνίαν 23 Φεβρουαρίου ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Καλεῖσθε τῇ 14 Μαρτίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 9 π.μ. ἵνα ἐμφανισθῆτε αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων αὐτῆς, ἵνα δικασθῆτε ὡς ὑπαίτιοι ἐκκλησιαστικῶς ἀξιοποιῶν πράξεων αἰρέσεως, κακοδοξίας, παρασυναγωγῆς, ἰδρύσεως ἀντιθρησκευτικοῦ συλλόγου καὶ ἀνατροπικῶ τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς νομίμου τάξεως, φατριασμοῦ, τυρείας συγκληρικοῖς κτλ. περὶ ὧν κληθέντες ἀπελογήθητε ἐνώπιον τοῦ Συνοδικοῦ ἐξάρχου κ. Εὐθυμίου Πλατῦ»

Ἄλλὰ πότε ἀπελογήθημεν ἐνώπιον τοῦ ἐξάρχου κ. Πλατῦ περὶ παρασυναγωγῆς, περὶ συνωμοσίας, φατρίας, τυρείας συγκληρικοῖς.!! Οὐδέποτε. Καὶ τὸ λεγόμενον ἀποτελεῖ πανηγυρικὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀληθείας. Ὁ ἀρχιμανδρίτης κ. Πλατῦς— καὶ παρεθέσαμεν αὐτολεξεὶ ἀνωτέρω τὰ κατηγορητήριά του—μόνον ἐπὶ αἰρέσει ἐκάλεσεν ἡμᾶς εἰς ἀπολογία.

Δυσκόλως ἀληθῶς πιστεύει τις ὅτι εἰς τοιαύτην ἀβλεψίαν ὑπέπεσεν ὁ τῷ ἐγκλητήριον συντάξας καὶ ἀναληθῆ πράγματα ἐν αὐτῷ ὡς ἀληθῆ βεβαιώσας. Τί νὰ εἴπωμεν; Κατὰ δίκαιον ἐσμὲν καὶ ὀφείλομεν νὰ σιγήσωμεν. Ἀδύνατον ὅμως εἶναι τηλικαύτη ἀβλεψία, δι' ἧς οὕτως

ἐπαξίως πράγματι ἐστεγάσθη τὸ ὅλον τῆς προανακρίσεως οἰκοδόμημα νὰ μὴ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Συνόδου καὶ νὰ μὴ χρησιμεύσῃ ὡς ὁ ἀσφαλὴς γνώμων περὶ τῶν ὄρων καθ' οὓς ἐσύρθημεν κατηγορούμενοι καὶ κατεδικάσθημεν. Δὲν μᾶς ἐπετράπη νὰ ἐρευνήσωμεν τί καθ' ἡμῶν κατετέθη ὑπὸ τῶν μαρτύρων, ποῖαι ὠρισμέναι μᾶς προσήφθησαν αἰτιάσεις. Ἐν μυστικότητι τὰ πάντα διεζήχθησαν καὶ ἀπαράσκευοι ἐκλήθημεν ν' ἀπολογηθῶμεν κατὰ τὴν τελευταίαν ὥραν ἐπὶ κατηγορίαις μὴ ἀπαγγεθείσαις ἡμῖν, οὐδεμίαν δ' ἔχούσαις πρὸς τὴν ἀρχικὴν καὶ πρὸς ἄλλήλας συναφείαν.

Ἐν τούτοις κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν παρέστημεν πάντες οἱ κατηγορούμενοι ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τῆς Συνόδου καὶ ἐκρίθημεν, ἡ δὲ Σύνοδος ἀπεφάσισε μὲν ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Ἀπριλίου, συνέταξε δὲ καὶ ὑπέγραψε τὴν 8 Ἰουνίου 1901 τὴν ἀπόφασιν δι' ἧς, ἀθωωθέντες τῆς ἐπὶ αἰρέσει, παρασυναγωγῇ, καὶ συστάσει ἀντιθρησκευτικοῦ συλλόγου κατηγορίας, ἐκηρύχθημεν ἔνοχοι κατὰ πλειονοψηφίαν συστάσεως ἀπηγορευμένου συλλόγου, συνωμοσίας, φατρίας καὶ τυρείας συγκληρικοῖς καὶ κατεδικάσθημεν εἰς τὰς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης μνημονευθείσας βικρυτάτας ποινάς καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν τελῶν ἀλληλεγγύως.

Ἐπειδὴ διὰ τῶν ἐν πάσῃ ἀκριβεῖ λεπτομερείᾳ ἐκτεθέντων ἀνωτέρω πασιδῆλως ἐδείχθη ὅτι ἐπὶ τῆς κατηγορίας τοῦ 1896 πλήρης ἐπῆλθε τελεσιδικία, ἦν καὶ ἡ Σύνοδος δι' ὅλων αὐτῆς τῶν ἐνεργειῶν ἀπεδέχθη, ἑριστικῶς δὲ ἐκύρωσεν, ἀναθέσασα τῷ ἐξάρχῳ αὐτῆς ἀρχιμανδρίτῃ κ. Πλατῷ νὰ ἐνεργήσῃ ἀνακρίσεις μόνον ἐπὶ αἰρέσει, ἐφ' ἧς καὶ μόνῃ ὑπὸ τοῦ ἱεροδιακόνου Ἀθανασοπούλου κατηγγέλθημεν, οὐδὲ μνεῖαν δὲ ἐποιήσατο, συσχετίζουσα τὰς δύο ὑποθέσεις ἐν τῇ πρὸς ἐνέργειαν τῶν ἐπὶ τῆς καταγγελίας τοῦ Ἀθανασοπούλου ἀνακρίσεων ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ, καὶ τῆς προφοκῆς ἐνώπιον τῆς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπῆς Καλαβρύτων μηνύσεως καὶ ἧς αἱ ἀνακρίσεις, ὡς τελεσιδικῶς κριθείσης τῆς ὑποθέσεως, δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει ὡς καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ληφθῶσι.

Ἐπειδὴ δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν περὶ τοῦ ἐναντίου ἢ ἐν τῇ ἀποφάσει συνεχῆς ἀναφορὰ εἰς τὰ ἐξαγόμενα τῶν ἀνακρίσεων ἐκείνων, ἀκριδῶς δὲ δημιουργεῖ ἐπιτακτικώτερον λόγον ἀναψηλαφήσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόφασις ζρούεται ἐπιχειρήματα πρὸς ἀπόδειξιν ἐνοχῆς

ἡμῶν ἐκ κατηγορίας τελεσιδικίως κριθείσης καὶ ἐφ' ἣ ἤδη οὔτε κατηγορήθημεν, οὔτε ἀπελογήθημεν.

Ἐπειδὴ, ὅπως δὴποτε ἂν κρίνη τις περὶ τῶν ἀνακρίσεων τῆς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπῆς, οὐδὲν ἐκ τούτων διευτώθη θέμα κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ ἔτι διευτωῦτο, οὐδαμῶς ἀφορᾷ τοὺς Νήφωνα Ἀνδρικόπουλον, Νήφωνα Δημόπουλον, Θεοδώρητον Σακελλαρόπουλον Καλλίνικον Γιαννόπουλον, Σωφρόνιον Ἀλεξόπουλον, καὶ Νικόδημον Μαρκόπουλον ἢ Καρκαλῆν τοὺς μὴ κατηγορηθέντας καὶ κατὰ τὸ 1890, ἐνῶ ἄλλοι καὶ κατηγορήθησαν καὶ εἰς ἀπολογίαν ἐκλήθησαν μὴ κατηγορηθέντες νῦν, ἐξ οὗ, πρὸς τόσοις ἄλλοις, ἀποδεικνύεται ὅτι διάφοροι ἦσαν αἱ δύο κατηγορίαι, αἱ παρατύπως ἐνωθεῖσαι, ἵνα εὐρεθῶσιν ὅπως δὴποτε στοιχεῖα ἐνοχῆς.

Ἐπειδὴ κακῶς ἡ ἀπόφασις ἀπεφάνθη καταδικαστικῶς, κατὰ πλειονοψηφίαν, ἐπὶ θέματος κατηγορίας, ἐφ' ἣ, ὡς ἐδείξαμεν, οὐδεμία ἐνηργήθη καθ' ἡμῶν ἀνάκρισις, διότι οὔτε καὶ διευτώθη ἵνα ἀποδείξωμεν ὅτι εἶναι ἐντελῶς ἀνυπόστατος καὶ ἀπολύτως ἀστήρικτος, οὐδ' ἐπὶ ταύτῃ κατηγορούμενοι ἐκλήθημεν εἰς ἀπολογίαν ἐνώπιον τοῦ Συνοδικοῦ ἐξάρχου, ὡς ἀνακριβῶς ἐκτίθεται ἐν τῷ ἐγκλητηρίῳ, ἐνθα καὶ μόνον ἀνεγράφη τὸ πρῶτον ἢ ἐπὶ παρασυναγωγῆ καὶ ἢ ἐπὶ συνωμοσίᾳ καὶ φατρία κατηγορία καὶ οὐχί, ὡς κατὰ παράδοξον παραδρομὴν ἀναφέρεται, ὅτι ἀπελογήθημεν καὶ ἐπὶ ταύτῃ εἰς τὸν ἐξάρχον, ἐνῶ μόνον ἐπὶ αἰρέσει καὶ κατηγορήθημεν καὶ ἀπελογήθημεν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῶν τῶν κειμένων εἰς ἃ παραπέμπομεν.

Ἐπειδὴ δὲν ὑφίσταται μὲν δικονομία κανονίζουσα τὴν ἐνώπιον τῆς δικαζούσης Συνόδου διαδικασίαν καὶ τὴν ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ἐν γένει παραπτωμάτων ἀνάκρισιν καὶ καθόλου προδικασίαν, ἀλλά, καὶ παρ' ὅλην τὴν ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν ἐγγυήσεων τούτων δημιουργουμένην δυσχερῆ τοῖς κατηγορουμένοις θέσιν, ἰσχύουσιν οἱ κανόνες τῶν οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν Συνόδων καὶ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὄρωντες καὶ κανονίζοντες οὐσιώδεις λεπτομερείας, αἵτινες ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ μὲν ἔδεν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει τὸ δὲ καὶ παρεβάθησαν, ἐνῶ ὁ καταστατικὸς ΓΑ! νόμος διατάσσει ὅτι κατὰ τοὺς κανόνας «κρίνει καὶ ἀνακρίνει» ἡ Σύνοδος.

Ἐπειδὴ πάντες τῶν κανόνων οἱ ὀρίσμοι καὶ περὶ τῶν κατηγορῶν καὶ περὶ τῶν μαρτύρων παρωράθησαν ἐν τῇ ἐρευνῇ τῆς καθ' ἡμῶν κατηγορίας καὶ ἐν τῇ ἐκτιμῇ καὶ τοῦ κατηγορητηρίου καὶ,

τῶν καταθέσεων. Οὕτως ὁ ΚΑ' κανὼν τῆς ἐν Χαλκῆδόνι Συνόδου διατάσσει: «κληρικούς ἢ λαϊκούς κατηγοροῦντας ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν, ἀπλῶς καὶ ἀδοκιμάστως μὴ προσδέχεσθαι εἰς κατηγορίαν, εἰ μὴ πρότερον ἐξετασθῆ αὐτῶν ἢ ὑπόληψις». Ὁ Η' τῆς ἐν Κερθραγένῃ διατάσσει: «οὐκ ἐφήσει κατηγορεῖν τὸν διαβεβλημένον τοὺς τρόπους». Τούτους ἀνακλύοντες τοὺς κανόνες οἱ ἀνεγνωρισμένοι ἐρμηνευταὶ αὐτῶν Βαλσαμών, Ζωναράς καὶ Ἀριστηνὸς διδάσκουσιν: «οὐ πάσοις δέδοται κατηγορεῖν κληρικῶν, ἀλλὰ τοῖς ἀνεπιλήπτοις» καὶ «ἀνεπίληπτον δεῖ εἶναι τὸν μαρτυροῦντα»· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ οἱ μάρτυρες, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ἡ ἀπόφασις οὐ μόνον «διαβεβλημένοι τοὺς τρόπους» ἦσαν, ἀλλὰ καὶ ἀνάξειο πάσης πίστεως, διὰ τοὺς ἐν τῷ ἱστορικῷ ἐκτιθεμένους λόγους καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐπισκόπου Λαρίσης οὕτω κατηγορηματικῶς ἐν τῇ ἐκθέσει του τονιζόμενα, πάντα δὲ ταῦτα ὑπόχρεως ἦτο ἐκ τῶν κανόνων νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει αὐτῆς ἡ Σύνοδος. Καὶ ὁ ΡΛΑ' κανὼν ὀρίζει: «μάρτυρας εἰς μαρτυρίαν μὴ εἰσδέχεσθαι, οὐς αὐτὸς ὁ κατήγορος ἐκ τοῦ ἰδίου οἴκου προσκομίσει». Σχολιάζων ὁ Ζωναράς τὸν κανόνα λέγει «ἐκ τοῦ οἴκου δὲ λογίζονται μάρτυρες συνοικοῦντες» καὶ οἱ κελεύεσθαι παρὰ τούτων—τῶν κατηγορῶν—δυνάμενοι». Ὁλόκληρον δὲ κατηγορίαν ἐστήριξεν ἡ ἀπόφασις, ἵνα δικαιολογήσῃ τὴν ἐπὶ φατρίᾳ καὶ τυρείᾳ συγκληρικοῖς καταδίκην ἐπὶ τῶν δύο καὶ μόνων μαρτυριῶν τῆς τοῦ Παπαγεωργοπούλου, ἀνεψιοῦ καὶ ὑποτακτικοῦ τοῦ κυριωτέρου ἡμῶν διώκτου καὶ κατηγοροῦ καὶ τῆς τοῦ Ἰωνάθαν, καθ' οὗ, ὡς ἐξ ἐπισήμων ἀπεδείξαμεν ἐγγράφων, πολλαπλαῖ, σοβαρὰ καὶ ἐκκρεμεῖς ἐβάρυνον κατηγορίαι.

Ἐπειδὴ παρωράθησαν καὶ πᾶσαι αἱ ὑπὸ τοῦ ΣΤ' κανόνος τῆς Βας ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου ἀνάγραφόμεναι ἐγγυήσεις καὶ αἵτινες εἶχον πλήρη ἐπὶ τῆς προκειμένης κατηγορίας ἐφαρμογὴν. Ὁ ΣΤ' κανὼν, ἀποκλείων τοὺς βουλομένους «συγγεῖν φιλέχθως καὶ συκοφαντικῶς αἰτίας τινὰς κατὰ τῶν οἰκονομούντων τὰς Ἐκκλησίας» διατάσσει «μὴ ἀνεξετάστους προσίεσθαι τοὺς κατηγοροῦς, μηδὲ πᾶσιν ἐπιτρέπειν τὰς κατηγορίας ποιεῖσθαι» προστίθησι δὲ παρακατιῶν: «τοὺς ὑπὸ κατηγορίαν ὄντας, μὴ πρότερον εἶναι δεκτοὺς εἰς κατηγορίαν κληρικῶν, πρὶν ἂν ἀθῶους ἑαυτοὺς τῶν ἐπαχθέντων αὐτοὺς ἀποδείξωσιν ἐγκλημάτων» καὶ ἐπάγεται «εἰ δέ τις, καταφρονήσας τῶν κατὰ τὰ προδηλωθέντα δεδογμένων, τὸν τοιοῦτον τὸ παράπαν εἰς κατηγορίαν μὴ εἶναι δεκτόν, ὡς

καθυβρίσκοντα τοὺς κανόνες, καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν λυμηνόμενον εὐταξίαν». Ἐσημειώσαμεν ἤδη ποῖα ὑπῆρχον κατὰ τῶν κατηγορῶν ἡμῶν κατηγορίαί, μακρηγορία δὲ θὰ ἦτον ἡ ἀνάπτυξις ὅτι τὰ πρὸς ταύτας ὑπὸ τῶν κανόνων διατασσόμενα δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει. Ἀλλὰ πρὸς πληρεστέραν διασάφησιν, ἀρκεῖ ἡ παράθεσις τοῦ ἐπὶ τοῦ ΣΤ' κανόνος σχολίου τοῦ Βαλσαμῶνος, ὅστις, διδάσκων ὅτι μόνον ἀθῶοι δύνανται νὰ κατηγορηθῶσι, διαγράφει πῶς πρέπει νὰ κρίνεται καὶ ἡ ὑπὸ ἀθῶου ἔτι ὑποβαλλομένη κατηγορία: «οὐχὶ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε θέλει ὁ κανὼν, λέγει ὁ Βαλσαμῶν, τὸν κληρικὸν ἔλκεσθαι, ἀλλὰ μετὰ πάσης νομικῆς παρατηρήσεως»· ὁ δὲ Ἀριστηνὸς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κανόνος παρατηρεῖ: «εἰ ἐκκλησιαστικὸν εἶη τὸ ἔγκλημα μὴ λεγέτω ὁ κατηγορούμενος ἐν τισιν, ἕως ἀποδύσωνται τὰ οἰκτεῖα· κατηγορεῖτω δὲ ὁ ὀρθόδοξος, ὁ κοινωνικός, ὁ ἀκατάγνωτος, ὁ ἀκατηγόρητος».

Ἐπειδὴ οὐ μόνον τ' ἀναντίρρητα ταῦτα παρωράθησαν, ἀλλ' ὡς ἀπεδείξαμεν καὶ ὡς ἐκ τῆς δικογραφίας εἰς ἣν παραπέμπομεν ἀποδεικνύεται, ἡ ἀπόφασις, ἥς ζητοῦμεν τὴν ἀναψηλάφησιν, ἀπέδωκεν εἰς πλείστους μάρτυρας ὅτι κατέθεσαν περιστατικά, μὴ ὑπ' αὐτῶν καταταθέντα καὶ, ἐνῶ οἱ κανόνες ἐδίδασκον: «μὴ πιστεύειν ταῖς καταθέσεσιν εἰ μὴ καὶ ἀπόδειξις διδάσκει τὸν δικαστὴν» ἀπεφάνθη ἀναληθῶς καὶ ἐπὶ ζημίᾳ τῶν κατηγορουμένων περὶ πλείστων μαρτύρων ὡς βεβαιούντων γεγονότα, περὶ ὧν οὐδ' ἐμνημόνευον καὶ, οὕτω δὲ κατεδηλώθη δυσμένεια ἐκ προκαταλήψεως, παρὰ τὰ διατασσόμενα ὑπὸ τοῦ ΡΣ' κανόνος τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου ὑπαγορευόντος: «ἡμερότητα ἐκκλησιαστικὴν δεῖ φυλάττειν ἐν ὄλοις τοῖς πράγμασι».

Ἐπειδὴ ῥητῶς ὁ ΡΛ' κανὼν τῆς ἐν Κερθαγένῃ Συνόδου διατάσσει: «ἐσακισδῆποτε κληρικοῖς ἀπὸ κατηγορῶν πολλὰ ἐγκλήματα ὑποβάλλονται καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν, περὶ οὗ πρῶτον ἐπράχθη ἀποδειχθῆναι οὐκ ἠδυνήθη, πρὸς τὰ λοιπὰ μετὰ ταῦτα μὴ προσδεχθῶσι». Χωρὶς νὰ ἐξάρωμεν τὸ ἀδυσώπητον τῆς διατάξεως τοῦ ἀνωτέρω κανόνος, ὅστις ἄκυρον ὄλως καθίστησι τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν, τῶν κατηγορουμένων κατ' ἀνάγκην ἀπολυομένων τῶν ἄλλων κατηγοριῶν, ἀφοῦ ἀπηλλάγησαν τῆς ἐπὶ αἰρέσει, παρατηρούμεν ὅτι ἡ πιθανὴ ἀντίρρησις, ὅτι ἐπὶ ταῖς ἄλλαις πράξεσι δὲν κατήγγειλεν ἡμᾶς ὁ μνηυτὴς Ἀθανασόπουλος, οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν, ἀλλ' ἀπεναντίας προσεπικυροῖ πανηγυρικώτερον τὸν ἰσχυρισμὸν

μας, ὅτι ἡ μόνη καθ' ἡμῶν κατηγορία ἦτον ἡ ἐπὶ αἵρέσει. Καὶ αὐτὸ ἄλλως τὸ ἐγκλητήριον πρῶτην τὴν ἐπὶ αἵρέσει κατηγορίαν ἀνέγραψε, καὶ ἀφοῦ ἐπὶ ταύτῃ ἀπηλλάγημεν, ἔδει κατὰ τὸν ἀνεπίδεκτον ἄλλης ἐρμηνείας καὶ κατηγορηματικὸν ΠΔ'. κανόνα ν' ἀπολυθῶμεν καὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν.

Ἐπειδὴ πρὸς τοῖς ἀνωτέρω, ἃν οἱ κατηγορούμενοι ἐκηρύσσοντο ἔνοχοι ἐγκλήματος ἔχοντος συνάφειάν τινα πρὸς τὴν ἐπὶ αἵρέσει κατηγορίαν, ἠδύνατο νὰ προβληθῇ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ Σύνοδος ἐπιεικῶς ἔκριεν, ἀλλ' ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι συστάσεως Συλλόγου οὐχὶ τὴν θρησκευτικὴν, ἀλλὰ τὴν μοναστικὴν καὶ νόμιμον τάξιν σκοποῦντες ν' ἀνατρέψῃ, πρὸς δὲ συνωμοσίας, φατρίας καὶ τυρείας συγκληρικαῖς, ἤτοι ἀδικημάτων κατὰ πᾶσαν ἐκδοχὴν διαφόρων τῆς αἵρέσεως. Ὅντως ὁ Μέγας Βασίλειος καθορίζει τὴν αἵρεσιν ὡς ἐνοοῦσαν «τοὺς παντελῶς ἀπερρηγμένους καὶ κατ' αὐτὴν τὴν πίστιν ἀπηλλοτριωμένους», ἐνῶ συνωμοσίᾳ σημάζει κατὰ τοὺς ἐρμηνευτὰς τῶν σχετικῶν κανόνων τοῦ ΛΔ'. τῆς ἐν Τρούλλῳ καὶ τοῦ ΙΗ' τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου τὸ «τινα κατὰ τινῶν βουλευέσθαι καὶ ἀλλήλοις ὄρκους συνδῆσαι, μὴ ἀποστεῖναι δὲ τοῦ ἀτόπου βουλευματος μέχρις ἂν τοῦτο ἀποτελεσθῆναι», φατρία δὲ «τὸ κακόβουλον διαβούλιον καὶ τὴν συμφωνίαν τινῶν εἰς φαύλας πράξεις» καὶ τυρεία «τὰ σκληρὰ κατασκευάζειν καὶ μηχανᾶσθαι». (*) Περὶ τοῦ

(*) Οἱ τὴν «συνωμοσίαν, φατρίαν καὶ τυρείαν» ἐρμηνεύοντες σχολιασταί, πρὸς ἀκριβεστέραν κατανόησιν τῆς ἐννοίας τοῦ ἀδικήματος, παραπέμπουσιν εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ἐνθα, ὡς ὁ Ζωναρᾶς διασαφηνίζει ἐκ τῶν Πράξεων παραλαμβάνων, ἰστόρηται: «ὅτι ποιήσαντες τινὲς τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν, ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς, λέγοντες μὴτε φαγεῖν, μὴτε πιεῖν, ἕως οὗ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦλον». Ἐπιβάλλεται νὰ παραθέσωμεν ἐκ τῶν Πράξεων τὴν σχετικὴν ἀφήγησιν, ἵνα δειγθῇ ἂν καὶ κατὰ πόσον οἱ ἐπὶ τῷ ἀδικήματι τούτῳ καθ' ἀδικασθέντες μοναχοί, ἐγένοντο ὄντως ἔνοχοι «συνωμοσίας, φατρίας καὶ τυρείας» ὡς οἱ κατὰ τοῦ Παύλου συνομώσαντες Ἰουδαῖοι. Ὁ Παῦλος, ἐπανερχόμενος ἐκ τῆς τετάρτης αὐτοῦ μεγάλης περιουσίας, κατηνύθη, παρὰ τὰς γενομένας αὐτῷ προτροπὰς καὶ πάλιν εἰς Ἱερουσαλὴμ. Μεγάλῃ αὐτοῦ ἐκράτει κατ' αὐτοῦ ἀγανάκτησις, δι' ὅσα εἶχε διαλαλήσει ἡ φήμη προσηλυτιστικὰ κατορθώματα τοῦ μεγάλου τῶν ἐθνῶν διδασκάλου. Οἱ ἐξ Ἀσίας Ἰουδαῖοι «θεασάμενοι τὸν Παῦλον ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχον πάντα τὸν ὄχλον καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν, κράζοντες: "Ἄνδρες Ἰσραηλῖται βοηθεῖτε" ὁ οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ νόμου καὶ τόπου τούτου πάντας πανταχοῦ διδάσκων" ἔτι τε καὶ Ἐβλήνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ κεκοίνωκε τὸν ἄ-

Συλλόγου τοῦ σκοποῦντο; τὴν ἀνατροπὴν τῆς νομίμου τάξεως οὐδὲν λέγουσιν οἱ κανόνες, διότι καὶ ὄντως τὸ ἀδίκημα διαφεύγει τὴν πνευ-

γιον τοῦτον τόπον . . . Ἐκινήθη ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ καὶ ἐπιλαθόμενοι τοῦ Παύλου εἶλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ ζητούντων δ' αὐτὸν ἀποκτείνειν ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρας ὅτι ὅλη συγκέχυται Ἱερουσαλήμ». Κατέφθασε στρατιωτικὴ δύναμις καὶ ἔσωσε τὸν Παῦλον δερόμενον, ὁ δὲ χιλιάρχος «ἐκέλευσε δεθεῖναι ἀλύσει δυσί», μὴ δυνάμενος δὲ ἐκ τοῦ θορύβου τοῦ μαινομένου ὄγλου νὰ ἐξακριβώσῃ τοὺς λόγους τῆς ἐπιθέσεως ὁ χιλιάρχος, ἔφερεν εἰς τὸ φρούριον τὸν Παῦλον, τῶν στρατιωτῶν κρατούντων αὐτὸν «ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, κράζον : «αἶρε αὐτόν». Ἐνῷ ὁ Παῦλος ἦτο ἔτοιμος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ φρούριον εἶπε τῷ χιλιάρχῳ : «ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεύς τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμευ πόλεως, δέομαι δὲ σου ἐπιτρέφόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν». Ἡ ἀδεια ἐδόθη καὶ κατεσιγάσθη ὁ θόρυβος, τοῦ Παύλου λαλήσαντος πρὸς τὰ πλῆθη ἑβραῖστί. Ἀρηγήθη τὸ παρὰ τὴν Δαμασκὸν περίφημον ὄραμά του καὶ τὴν ἐμφάνισιν καὶ ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου, εἰπόντος αὐτῷ «πορεύου ὅτι ἐγὼ μακρὰν εἰς ἔθνη ἐξαποστελῶ σε», καὶ ὅτε ὁ Σαῦλος, ὁ ὠμὸς τῶν χριστιανῶν διώκτης, ἔγεινεν ὁ Παῦλος «τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς τοῦ Χριστοῦ» ἰαθεὶς ἐκ τῆς τυφλώσεως ἣν ἔπαθε, θαμβωθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ φωτὸς καὶ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς. Οἱ ἄχροαταὶ ἐξεμάνησαν «αἶρε ἀπὸ τῆς ζωῆς τὸν τοιοῦτον οὐ γὰρ καθῆκον αὐτὸν ζῆν' κραυγάζοντων δὲ αὐτῶν καὶ βριπτόντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα» ὁ χιλιάρχος διέταξε νὰ εἰσαγάγῃσιν ἐν τῷ φρουρίῳ τὸν Παῦλον καὶ νὰ τὸν μαστιγώσῃσι «μάστιξιν ἀνετάξασθαι, ἵνα ἐπιγῶ, δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ». Ὁ Παῦλος οὐ μόνον τῆς μαστιγώσεως ἐσώθη, προβαλὼν τὸ ἀπρόσβλητον ἐπιχειρήμα ὅτι εἶναι Ῥωμαῖος πολίτης, cives Romanus, ἀλλὰ καὶ τῶν δεσμῶν ἐλύθη, διότι ὁ χιλιάρχος ἐφοβήθη, «ἐπιγινούς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστὶ καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκός». Διέταξε τὴν ἐπιούσαν «ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον» καὶ μόλις ὁ Παῦλος ἤρξατο λαλῶν «ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς παρεστώσι τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα». Ὁ Παῦλος λογομαχῆσας μικρὸν, κατῴρθωσε νὰ ἐπιφέρῃ διαίρεσιν μεταξὺ τῶν συνελθόντων, ἐν οἷς καὶ Φαρισαῖοι καὶ Σαδουκαῖοι διίστάμενοι τὰς θρησκευτικὰς δοξασίας καὶ νὰ προσεταιρισθῇ τοὺς Φαρισαίους κρᾶζων «ἄνδρες ἀδελφοί! ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου. Τοῦτο δὲ αὐτοῦ εἰπόντος ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδουκαίων καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος· ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη». Οἱ Φαρισαῖοι ἀνέλαβον τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Παύλου καὶ ἐπειδὴ μεγάλη ἠγέρθη φιλονεικία καὶ ἐπέκειτο ῥῆξις ὁ χιλιάρχος διέταξε τὸ στράτευμα ν' ἀρπάσῃ τὸν Παῦλον καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸ φρούριον. «Γενομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντες τινὲς τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς, λέγοντες μῆτε φαγεῖν, μῆτε πιεῖν, ἕως οὗ ἀποκτείνωσι Παῦλον· προσελθόντες δὲ τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον : ἀναθεματι ἀναθεματίσαμεν ἑαυτούς, μὴδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον». Ὁ Παῦλος διέφυγε τὴν ἐπιβουλὴν μαθὼν αὐτὴν ὑπὸ τοῦ ἀνεψιοῦ

ματικὴν δικαιοδοσίαν. Καὶ ἐρωτῶμεν : ποία ὑφίσταται σχέσις μεταξὺ τῆς ἐπὶ αἵρεσει κατηγορίας καὶ τῆς ἐπὶ συνωμοσίᾳ, φατρίᾳ καὶ τυρεία συγκληρικοῖς ; Ἐὰν ἀπηγγέλετο καταδίκη ἐπὶ παρασυναγωγῇ, ἥτις ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου χαρακτηρίζεται «ὡς σύναξις παρὰ τῶν ἀνυποτάκτων πρεσβυτέρων ἢ ἐπισκόπων καὶ παρὰ τῶν ἀπαιδευτῶν λαῶν» δὲν θὰ ὑφίστατο μὲν συνάφειά τις ἄμεσος πρὸς τὴν αἵρεσιν, ἀλλ' ἡδύνατο, ὅπωςδῆποτε, νὰ ἐξευρεθῶσι στοιχεῖα ὁμοιότητος, ἀλλὰ τῆς ἐπὶ παρασυναγωγῇ κατηγορίας ὁμοψήφως ἠθωώθησαν οἱ κατηγορούμενοι, κατεδικάσθησαν δὲ ἐπὶ ἀδικήματι οὐδεμίαν ἔχοντι σχέσιν πρὸς τὴν κατ' αὐτῶν καταγγελίαν, ὡς ἐπὶ ὑποθέσεως τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου ἤθελε συμβῆ, ἂν ἀπηγγέλετο κατὰ τινος κατηγορίᾳ ἐπὶ φόνῳ, ἐπὶ τούτῳ ἐνεργεῖτο ἀνάκρισις, ἐπὶ τούτῳ ἀπελογεῖτο, ἀλλὰ κατεδικάζετο ἐπὶ ἀπάτῃ ἢ ἐπὶ ψευδεῖ πιστοποιήσει, χωρὶς ἐπὶ ταύτῃ νὰ κατηγορηθῆ καὶ ἐπὶ ταύτῃ ἐνεργηθῆ ἀνάκρισις.

Ἐπειδὴ τὴν ὑψίστην τῶν ἀνωτέρω σκέψεων ἡμῶν κύρωσιν παρέσχεν αὐτὴ ἡ ἀπόφασις, μὴ παραθέσασα, ὡς ἐκ τῆς ῥητῆς τοῦ ἄρθρου ΙΔ'. τοῦ καταστατικοῦ τῆς Συνόδου νόμου ὑπόχρεως ἦτο τὸν κανόνα, δι' οὗ καθορίζεται τὸ ἀδικήμα τῆς ἀνατροπῆς τῆς μοναστικῆς καὶ νομίμου τάξεως. «Ὁ καταστατικὸς νόμος, προδήλως δὲ ἐπὶ ποιῆ ἄκυρότητος, διατάσσει ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῆς Συνόδου θέλουν ἐκδίδεσθαι ἠτιολογημέναι μετὰ τῆς παραθέσεως καὶ τῶν κανόνων, ἐφ' ὧν αὐταὶ στηρίζονται» ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἡ ἀπόφασις παρέλειψε, παραθέτουσα τὸν κανόνα, νὰ καθορίσῃ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐγκλήματος καὶ τὴν ἐπιβαλλομένην ποινὴν, ἀλλ' ἐξ ἀδυναμίας ἐταχύτισε τὰ δύο κεφάλαια τῆς κατηγορίας, τὸ κεφάλαιον τῆς συνωμοσίας καὶ φατρίας καὶ τῆς συστάσεως συλλόγου,

του καὶ ἀνακοινώσας εἰς τὸν χιλιάρχον, ὅστις, ἂνε ἀναβολῆς, διατάσσει δύο ἑκατοντάρχους, διακοσίους στρατιώτας καὶ ἰσαριθμούς φύλακας, πρὸς δὲ καὶ ἑξήκοντα ἰππεῖς ὅπως ὀδηγήσωσι τὸν Παῦλον πρὸς τὸν ἡγεμόνα Καισαρείας Φήλικα. Ὁ Φήλιξ οὐδὲν ἀποφασίζει μετὰ διετίαν, ἀπαιτῆσει τῶν Ἰουδαίων, ἀνακρίνεται καὶ πάλιν, οὐδὲν δὲ ἀποφασισθέντος καὶ ἤδη, ἐφείσθαλεν ὁ Παῦλος τὴν ὑπόθεσίν του εἰς τὸν Καίσαρα τῆς Ῥώμης, ἔνθα καὶ ὑπὸ συνοδείαν ἐστάλη.

Ἡμεῖς εἰς πάντα ταῦτα οὐδεμίαν εὐρίσκομεν σχέσιν μετὰ τὸ ἐγκλημα τῆς συνωμοσίας κλπ. εἰς ὃ κατεδικάσθημεν καὶ διὰ τοῦτο ἀκριβῶς ἐξεθέσαμεν οὐτω λεπτομερῶς ὅ,τι οἱ σχολιασταὶ τῶν κανόνων ἀναφέρουσιν ἵνα καταληπτῆν καταστήσῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀδικήματος τῆς συνωμοσίας, φατρίας καὶ τυρείας.

σκοποῦντος τὴν ἀνατροπὴν τῆς μοναστικῆς καὶ νομίμου τάξεως.

Ἐπειδὴ ἄλλως διὰ τοῦ ἐγκλητηρίου ἐκλήθημεν νὰ δικασθῶμεν ὡς ἔνοχοι «ιδρύσεως ἀντιθρησκευτικοῦ συλλόγου καὶ ἀνατρεπτικοῦ τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς νομίμου τάξεως» κατηγορία ἣτις, ὡς διετυπώθη, δὲν εἶναι μὲν ἡ αὐτή, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀπολύτως ἀσχετος πρὸς ἐκείνην, εἰς ἣν ἀπελογήθημεν ἐπὶ τοῦ δευτέρου, τοῦ καὶ γλωσσικῶς ὀρθότερου κατηγορητηρίου τοῦ ἀρχιμανδρίτου κ. Πλατύ, καθ' ὃ ἀπὸ ἀρχηγῶν τὸν Θ. Καπετάνον προσεπαθοῦμεν νὰ καταστήσωμεν ἐπικρατούσας τὰς νέας θρησκευτικὰς δοξασίας, δι' ὧν ἀνατρέπονται ἄρδην πανθ' ὅσα οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι ἐκκονίσαν καὶ πάνθ' ὅσα αἱ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἐθέσπισαν καὶ ὧν ἕνεκα προϊόντος τοῦ χρόνου ἀσυμβίβαστος ἀποβαίνει ἡ διατήρησις τῆς πολιτικῆς τάξεως». Ἄλλὰ κατ' ἀμφοτέρα, τό τε ἐγκλητήριο καὶ κατηγορητήριο, μία προέχει ἔννοια, ὅτι ἀντιθρησκευτικὸν εἶχε χαρακτηῆρα ὁ δῆθεν ὑφ' ἡμῶν συσταθεὶς σύλλογος, ἐν ᾧ ἐδιδάσκομεν τὰ αἰρετικὰ τοῦ Καπετάνου δόγματα, ἐκ τῆς κατισχύσεως τῶν ὁποίων θὰ κατελύοντο ἐν καιρῷ τῶ δέοντι καὶ συντομώτατα οἱ Βασιλεῖς τῆς Γῆς καὶ θὰ ἀνεκηρύσσετο παγκόσμιος δημοκρατία καὶ θὰ συνέβαινον πάντα τὰ ἐντεῦθεν ἀσύστατα καὶ παράφρονα, ἡμῶν πάντοτε πρωτοστατούντων, ὑπὸ κορυφαῖον ἀρχηγὸν τὸν Καπετάνον. Ἄλλ' ἡμῶν ἀθωωθέντων τῆς ἐπὶ αἰρέσει κατηγορίας, τί γίνεται ὁ σύλλογος; Καὶ ἡσχολήθη μὲν ἡ ἀπόφασις ν' ἀνευρῆ στοιχεῖα, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε ν' ἀναγάγῃ τὰς κατὰ τῶν κατηγορουμένων περὶ συστάσεως ἀντιθρησκευτικοῦ συλλόγου αἰτιάσεις εἰς εἰδικῶς ὑπὸ τῶν κανόνων χαρακτηριζόμενας πράξεις καὶ νὰ διακρίνῃ τὰ ἀντικείμενα τῆς κατηγορίας. Ἐκ τούτου, λησμονήσασα καὶ ἐγκλητήρια καὶ κατηγορητήρια, μὰς ἐκήρυξε, κατὰ πλειοψηφίαν, ἐνόχους ἀδικήματος, περὶ οὗ μόνον ὁ πεινικὸς νόμος προβλέπει καὶ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ἔδει νὰ ὑπαχθῶμεν, κατηγορούμενοι ἐπὶ συστάσει συλλόγου οὐχὶ πλέον «ἀντιθρησκευτικοῦ», ὡς ἐν τῷ ἐγκλητηρίῳ ἀναγράφεται, ἀλλ' ὡς κατὰ λέξιν λέγει ἡ ἀπόφασις «ἀπηγορευμένου». Σαφῶς καὶ κατηγορηματικῶς τὰ περὶ τούτου διατάσσει ὁ καταστατικὸς τῆς Συνόδου νόμος, ὑπαγορεύων : «εἰς τὰ περὶ ἀθεμίτων πράξεων τῶν παρὰ τῶν κοινῶν τοῦ Κράτους νόμων προβλεπομένων, οἱ ἐκ τοῦ κλήρου ὑπόκεινται εἰς τοὺς πολιτικοὺς νόμους καὶ τὰ τακτικὰ δικαστήρια».

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα ἄκυρον ὅλως τὸ σχετικὸν περὶ καταδίκης

ἡμῶν ἐπὶ ἰδρῦσει ἀπηγορευμένου συλλόγου μέρος τῆς ἀποφάσεως καὶ λόγῳ ἀναρμοδιότητος καὶ λόγῳ μὴ παραθέσεως τοῦ σχετικοῦ κανόνος, ἡ δὲ ὑπαγωγή τῆς περὶ συστάσεως τοῦ ἀπηγορευμένου συλλόγου κατηγορίας εἰς τὴν ἐπὶ φατρία καὶ τυρεία, καταπροδίδει σύγγισιν, περὶ ἧς προβλέπει ὁ Ι' κανὼν τῆς ἐν Σάρδει συνόδου, ὑπαγορεύων : « τοῦ ἀντικειμένου τῆς κατηγορίας μὴ αὐστηρῶς διακρινομένου παλινδικίας χρῆζει τὸ πρᾶγμα ».

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις, ἀπαγγέλλουσα κατὰ πλειονοψηφίαν καταδίκην ἐπὶ συνωμοσίᾳ καὶ φατρίᾳ οὐδαμῶς, ὡς ἐξηγήθη, ἐδικαιοῦτο, ἀλλὰ, καταλήξασα, ὡς ἔπαυσε, εἰς ταύτην, ἀπέσχεν, ὡς ἀπαραιτήτως ὄφειλε, νὰ καθορίσῃ σαφῶς τὰ βαρύνοντα τοὺς κατηγορουμένους περιστατικά, τὰ ἐνοχοποιοῦντα αὐτοὺς ἐπὶ συνωμοσίᾳ καὶ φατρίᾳ. Ἠρκέσθη, παραλαβοῦσα ἐκ τῶν ἐρμηνευτῶν τὰ σχετικά χωρία, νὰ μᾶς διδάξῃ τὸ γνωστόν, ἥτοι τί ἐστὶ συνωμοσία καὶ τί φατρία, ἀλλὰ δὲν παρέταξεν, ὡς ὄφειλε, τὰ γεγονότα τὰ ἀποδεικνύοντα ἡμᾶς ἐνόχους τῶν ἀδικημάτων τούτων, εἰς ἄοριστον δὲ ἀναλωθεῖσα φρασεολογίαν, ἀπέφυγε διαρρήδην τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐξακριβῶσαι τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἀπεναντίας δὲ ἐπεκαλέσθη ὡς ἐκ τῶν μαρτύρων προκύπτοντα τοιαῦτα, μὴ κατατεθέντα ὑπ' αὐτῶν, ὡς ἀπεδείξαμεν καὶ ὡς τὰ κείμενα, εἰς ἃ παραπέμπομεν, ἀπὸδεικνύουσι, καὶ τοῦτο, προκειμένης ὑποθέσεως, καταλήξεως πλὴν τοῦ ἡθικοῦ μώμου καὶ εἰς βαρυτάτην καταδίκην πολυετοῦς σωματικοῦ περιορισμοῦ καὶ ἰσοχρόνου ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας.

Ἐπειδὴ ἐν τῇ κυριαρχικῇ αὐτῆς δικαιοῦματι καὶ ἐν τῇ ἀπεριόριστῳ ἐξουσίᾳ, ἣν ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν πνευματικῶν αὐτῆς καθηκόντων ἔχει ἡ Σύνοδος, δικαιούται ἐν πνεύματι χριστιανικῆς προφύτης καὶ δικαιοσύνης νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐρεύνης τῆς καταδικαστικῆς καθ' ἡμῶν ἀποφάσεως, οὐδαμῶς τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς νόμου βῆτως ἀναγραφομένου ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων ἀναψηλάφησις, τοῦ δὲ ὀριστικοῦ καὶ ἀνεκκλήτου μὴ διατασσομένου ἢ μόνον ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων, ἃς ἐκδίδει ἡ Σύνοδος ἐπὶ τῶν παραπόνων τῶν κληρικῶν κατὰ τῶν ἰδίων ἐπισκόπων.

Ἐπειδὴ ἡ ἐπιείκεια καὶ ἡ συγγνώμη διέπει καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τὸ Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων τῶν τε Ἀποστόλων καὶ τῶν οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν Συνόδων καὶ δι' αὐτὰ

ἔτι τὰ βαρύτατα ἐκκλησιαστικά παραπτώματα, εἰς ταύτην δὲ τὴν ἐπιείκειαν ὀφείλεται τοῦ κανόνος τῆς ἐν Σαρδικῇ συνόδῳ ἡ ρητὴ διάταξις· «χρὴ ὑπέχειν τὰς ἀκοὰς τοῖς ἀξιούσιν» καὶ ὅτι οὐχὶ ἄπαξ ἀλλὰ καὶ δις «ἐκκαλεῖσθαι τῷ κρινομένῳ ἐφεῖται» Καὶ δὲν ἦτο δυνατόν οἱ κανόνες ἢ οὕτως ἐπιεικοῦς πνεύματος νὰ ἐμπνευσθῶσι μετὰ τὰ παραγγέλματα τοῦ ΝΒ'. ἀποστολικοῦ κανόνος.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς ἐν τῇ κρίσει τῆς καθ' ἡμῶν κατηγορίας οὐ μόνον ἐκράτησεν ὑπεράλλουσα αὐστηρότης, ἀλλὰ δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει, ὡς ἐδείξαμεν καὶ ρηταί τῶν κανόνων ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις ἐν ἀγίῳ πνεύματι θεσμοθετηθεῖσαι ὑπὸ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ παράβασις τῶν ὁποίων ἀστήρικτον καθιστᾷ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν, ἔχουσαν καὶ πολλὰς ἄλλας οὐσιωδестаτάς πλημμελείας, ἅς ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ κρίνουσα ἡ Σύνοδος, ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ θεωρήσῃ ὡς καθῆκον αὐτῆς νὰ πράξῃ ὅ,τι οὐδαμῶθεν τῇ ἀπαγορεύεται, ἀπ' ἐναντίας δὲ ἐν χριστιανικῇ ἐπιεικείᾳ τῇ ἐπιβάλλεται.

Ἐπειδὴ ἄν, ἀκολουθοῦντες τοῦ κανόνος τὸ παράγγελμα: «ἐνθα οἱ κανόνες οὐδὲν τι διορίζονται δεῖ τοῖς νόμοις ἀκολουθεῖν», ἐπιλαμβανόμεθα τῆς κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν ἐρεύνης τῆς ἀποφάσεως, αὕτη οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἠδύνατο νὰ ἰσχύσῃ, ἀλλ' ἄκυρος πάντως καὶ ἐξαφανιστέα θὰ ἐκηρύσσετο διὰ καταφόρους παραβάσεις καὶ τῆς οὐσίας καὶ τῶν τύπων, πολλαπλᾶς δὲ καὶ κυριωτάτας.

Ἐπειδὴ παρωράθησαν καὶ ὅσα ὁ περὶ Ἐπισκόπων Σ' νόμος διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν κατὰ τῶν κληρικῶν ἀνακρίσεων ὑπαγορεύει καὶ καθ' ἃ, τῆς καθ' ἡμῶν ἀνακρίσεως, κατηγορουμένων ἐπὶ αἰρέσει, ἦτοι ἐκκλησιαστικοῦ παραπτώματος συνεπάγοντος καθάρσεων, ἔδει νὰ ἐπιληφθῇ ἀξιωματικὸς τῆς ἐπισκοπῆς Καλαβρύτων, εἰς ἣν πάντες οἱ αἰτοῦντες ὑπαγόμεθα, καὶ οὐχὶ ἰδιαιτερός τῆς Συνόδου ἔκτακτος ἀνακριτῆς, ὡς τοῦτο ρητῶς ἐκύρωσε δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀποφανθὲν ἄκυρον καταδικαστικὴν ἀπόφασιν τῆς Συνόδου διὰ ταύτην καὶ μόνην τὴν παράλειψιν.

Ἐπειδὴ οἱ κανόνες μόνον τὰς ὁμοφώνως ἐκδοθείσας ἀποφάσεις θεωροῦσιν ἀνεκκλήτους, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἡ καταδικάζουσα

ἡμᾶς ἀπόφασις ἐξεδόθη κατὰ πλειονοψηφίαν καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν κανόνων ὑπόκειται εἰς ἀναψηλάφησιν. Οὕτω κατὰ τὸν ΙΕ' κανόνα τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου: «εἰ πάντες μίαν ψῆφον ἐξενέγκοιεν, μηκέτι παρ' ἑτέροις δικάζεσθαι, ἀλλὰ μένειν βεβαίαν τὴν σύμφωνον ψῆφον». Δὲν μνημονεύομεν ἐνταῦθα ὅτι ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος ἔτι ἐπιεικέστερον ἔκρινε καὶ ρητῶς διέταξεν ὅπως καὶ οἱ κοινῇ ψῆφῳ εἰς οἵανδήποτε ποινὴν καταδικασθέντες, δύνανται νὰ ζητῶσι τὴν ἀναψηλάφησιν τῆς κατ' αὐτῶν ἀποφάσεως καὶ ὅτι κατὰ ταῦτα ὁ Βαλσαμῶν θεωρεῖ ἀργοῦντα τὸν ἀνωτέρω μνημονευθέντα κανόνα τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου, κρατοῦντα δὲ τὸν ἐπιτρέποντα τὴν ἔκκλησιν καὶ τῶν ὁμοψήφως ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων. Μόνον τῶν ἐκλεγέντων δικαστῶν αἱ ἀποφάσεις εἶναι ἀνεκκλητοὶ κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν κανόνων «τῶν δικαστῶν τῶν κατὰ κοινῇ ψῆφῳ ἐκλεγέντων οὐκ ἔξεστιν ἐκκαλεῖσθαι».

Ἐπειδὴ, ἐξαιρῶν ὁ σοφὸς Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας τὴν πρὸς τοὺς κανόνας προσήλωσιν διδάσκει ὅ,τι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν καὶ ὑπ' ὅψει αὐτῆς θὰ λάβῃ ἡ Σύνοδος, ἦτοι «ὅταν ἕκαστα τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων εὐθὺ φέρεται κανονικῆς εὐταξίας, οὐδὲνα μὲν ἐντίκτει θόρυβον ἡμῖν, ἀπαλλάσσει δὲ καὶ τῆς παρά τινων δυσφημίας, μᾶλλον δὲ καὶ τὰς περὶ τῶν εὐφρονούντων εὐφημίας ἡμῖν προξενεῖ. Τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀπεδέξαίτο ψῆφον ἀπροσκλινῆ, ἢ περ ἂν γένοιτο παρά τινων; ἢ πῶς τὸ κρίνειν ὀρθῶς καὶ ἐννόμως οὐκ ἀνεπίπληπτον ἔσται, μᾶλλον δὲ παντὸς ἐπαίνου μεστόν;» Ἐρμηνεύων τὴν κανονικὴν ταύτην ἐπιστολὴν ὁ Βαλσαμῶν λέγει: «φησὶν ὁ ἅγιος ὅτι τὰ καθ' ἡμᾶς πράγματα, τὰ ἐκκλησιαστικὰ δηλονότι, ὅταν κατ' εὐθύτητα κανονικὴν διεξάγονται οὔτε θόρυβον ἡμῖν ἐπάγουσιν, οὔτε δυσφημίαν παρά τινων, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπαίνους ἡμῖν προξενούσιν· ἢ γὰρ ἀπροσκλινῆς κρίσις, ἢ ἀρρεπῆς, ἢ εὐθυτάτη πᾶσιν ἐστὶν ἀποδεκτέα· καὶ οὐ μόνον ἀναπίπληκτός ἐστιν, ἢ γουν ἀκαταιτίαιτον, οὐκ ἐπιπλήξεως ἄξιον τὸ κρίνειν ὀρθῶς, ἀλλὰ καὶ ἐπαινούμενον.»

Ἐπειδὴ ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις εἰς ἣν εὐπειθῶς ὑπήχθημεν, δὲν κρίνεται παρ' ἡμῶν ὡς βαρεῖα τιμωρία, λόγῳ τοῦ πολυετοῦς σωματικοῦ περιορισμοῦ ὃν μετ' ἐγκαρτερήσεως καὶ ἀγογγύστως ὑφιστάμεθα, ἀλλὰ τῆς ἠθικῆς αὐτῆς σημασίας, ὅτι, ταχθέντες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Θεοῦ, ἀνάξιοι ἀπεδείχθημεν τῆς διακονίας Αὐτοῦ, ζητοῦντες δὲ τὴν ἀναψηλάφησιν, δὲν σπεύδομεν εἰς ἀπόκτησιν τῆς

ἐλευθερίας ἡμῶν, ἀλλ' εἰς ἀποκατάστασιν τῆς ἐλαττωθείσης ἡμῶν ὑπολήψεως, ἧς θὰ τυχομεν μόνον, ἀποδεικνυομένης καὶ βεβαιουμένης τῆς ἀθωότητος ἡμῶν, ἣν δὲν δύναται τελείως ἡ συμπληροῦσα τὴν δικαιοσύνην βασιλικὴ χάρις νὰ κυρώσῃ, ἀλλ' ἡ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς ἣν προσφεύγομεν μετὰ πάσης ἐπιμελοῦς ἀυστηρότητος ἀναψηλάφησις τῆς καθ' ἡμῶν κατηγορίας κατὰ πάντα αὐτῆς τὰ κεφάλαια καὶ ἡ μετὰ διηκριβωμένην βάσανον ὁμολογία, ἃν ἔνοχοι ἐσμέν, ὡς κατὰ συγγνωστὴν ἀνθρωπίνην πλάνην ἐκρίθημεν, ἡ ἀθῶοι ὡς καὶ πιστεύομεν, καὶ εἴμεθα καὶ ἀποδεικνύομεν.

Τοῦτο προσερχονται διὰ τῆς περὶ ἀναψηλαφήσεως αἰτήσεως αὐτῶν ζητοῦντες οἱ κατάδικοι, ἀκραδάντως πιστεύοντες ὅτι ὅντως «τὰ κακῶς κριθέντα οὔτε χρόνος, οὔτε νόμος, οὔτε συνήθεια βεβοιοῦν».

Διὰ τῆς ἀναψηλαφήσεως ἐν τῶν δύο συμβήσεται, ἵνα κατὰ τὸν μέγα Βασιλεῖον εἴπωμεν: «ἡ αὐτὴ τῶν ὑπομνημάτων ἡ σύστασις διήλεγξεν ἂν ἡμᾶς ἀλόντας τοῖς αἰτιάμασιν ἐνόχους ἀποφασιζόμενους καὶ οὐδὲν ἔχοντας λοιπὸν εἰπεῖν ὡς ἡδίκημένους ἢ γρῶν ἐλευθέρους ἀποφανεῖν.

Διὰ πάντας τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους, ὑπόχρεοι νὰ παρὰσχῶμεν καὶ πᾶσαν ἄλλην τυχὸν αἰτηθησομένην πληροφορίαν ἢ διασαφίσιν καὶ εἰς πᾶσαν νὰ ὑποβληθῶμεν ἀπολογίαν,

Ἐξαιτούμεθα.

Γενομένης δεκτῆς τῆς παρούσης αἰτήσεως :

Νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Ἱερά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Σύνοδος ἐν τῇ εὐρυτάτῃ αὐτῆς πνευματικῇ ἐξουσίᾳ τῆς ἀναψηλαφήσεως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ ἐκδῶσῃ νέαν, καθ' ἣν ἤθελε μορφώσῃ γνώμην καὶ δικαστικὴν πεποιθήσιν ἐκ τῆς μελέτης πάσης τῆς δικογραφίας καὶ ὄλων τῶν καθ' ἡμῶν κατηγοριῶν, ἐφ' ὧν ἐξεδόθη ἡ ἀπὸ 8 Ἰουνίου καταδικαστικὴ κατὰ πλειονοψηφίαν ὑπ' ἀριθ. 1946—1947 ἀπόφασις, ἢ ἄλλως καὶ ἐπιβοηθητικῶς, ἀποδεχόμενη πάντως τὴν περὶ τῆς ἀθωότητος ἡμῶν γνώμην, ἀλλὰ θεωροῦσα ὅτι δὲν ἱκανοῦται τυχὸν ἐκ τῶν κειμένων νόμων εἰς ἀναψη-

λάβησιν τῆς ἀποφάσεως ¹⁾, ὁμολογήσει μὲν τὴν ἀθωότητα ἡμῶν, προκαλέσει δὲ τὴν ἔκδοσιν Β. Διατάγματος πλήρους χάριτος εἰς κληρικούς, οὐδέποτε ἐπιλαθόμενους, ἐφ' ὅσον ἡ ἀνθρωπίνη ἀδυναμία καὶ ἀτέλεια ἐπιτρέπει, τῶν χριστιανικῶν αὐτῶν καθηκόντων.

Ὁ ἀρμόδιος δικαστικὸς κλητὴρ ἐπιδότω νομίμως τὸ παρὸν ἔγγραφο, ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων χαρτοσήμου δέκα πέντε καὶ σελίδων ἐξήκοντα πρὸς τὴν Αὐτοῦ Σεβασμιότητα τὸν ἀρχιεπίσκοπον Σύρου, Τήνου, Μήλου καὶ Ἄνδρου κύριον κύριον Μεθόδιον ὡς προεδρεύοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἀπριλίου 1902.

Οἱ πληρεξούσιοι τῶν αἰτανύτων δικηγόροι

Α. Χ. Κρασσᾶς
Γ. Κ. Παγανέλης

(1) Καθὼς προχείρως ἐνθυμούμεθα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀνεψηλάφησε καὶ ἀνεκάλεσε κατὰ τὸ 1837 τὴν κατὰ τὸ 1834 ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν αὐτῆς, δι' ἧς ἐπίσκοπος τοῦ Κράτους ἐτιμωρήθη διὰ καθαιρέσεως. Ὁ εἰρημένος ἐπίσκοπος ἐκλήθη μετὰ τὴν ἀναψηλάφησιν ὡς μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ δὲ τὸ 1869 ἀνεκάλεσεν ἀπόφασιν τῆς ἐκδοθεῖσαν κατὰ τὸ 1868 καὶ δι' ἧς ἀρχιμανδρίτης, καὶ δὴ προτεταμένος εἰς ἐπίσκοπον, κατεδικάζετο εἰς ισόβιον ἀργίαν ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας. Ὁ ἀρχιμανδρίτης οὗτος ἐχειροτονήθη ἀρχιερεὺς.

